

Št. 62 (20.995) leto LXX.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdoba" v Gocvi pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

NEDELJA, 16. MARCA 2014

Primorski mobile

Spletne novice
Primorskega dnevnika
vedno s seboj

Snemi aplikacijo
s spletne trgovine

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
Poste Italiane s.p.a. - Spedizione in
Abbonamento Postale - D.L. 353/2003
(convertito in Legge 27/02/2004
n° 46) art. 1, comma 1, NE/TS

1,20 €

Ovinek skozi Ljudski vrt

DUŠAN UDOVIČ

Tako kot bi me vodila nevidna roka, sem pred par dnevi v središču Trsta naredil nepredviden ovinek skozi Ljudski vrt, mimo doprsnega kipa Srečka Kosovela. Pogled na posrečeno stilizirano pesnikovo obličje neznanega avtorja me je vrnil za skoraj dvajsetletje nazaj, ko se je ob odprtju, kljub neznosni junijski vročini, zbrala najmanj dvasotisočglava množica. Še zdaj mi ni jasno, kako so se vsi tisti ljudje lahko stlačili na ta prostor.

Bil je to navdušujoč in občuten poklon veličini pesnika Krasa, kajti dobil je svoje častno mesto v okolju, kjer je včasih celo za pomembne tržaške ustvarjalce italijanske narodnosti veljala subtilna selekcija: morali so biti najmanj neoporečni iredentisti, brez »sumljivih« simptomov mentalne odprtosti.

Tistega dne je bilo, kot da mesto s Kosovelom vrača dostojanstvo vsem tržaškim Slovincem. Idejo za pesnikov doprsni kip v Ljudskem vrtu je dal neutrudni stezosledec poti sožitja Edvin Švab in z njo uspešno oplodil tedanjega župana Riccarda Illyja in podžupana Roberta Damianija. Dobro se je spomniti na tisto pomembno obdobje, ko je občinska uprava znala pokazati, da je v Trstu lahko in tudi mora biti drugače. Tako kot ni mogel ne utegniti slutiti, je k temu prispeval prav Srečko Kosovel.

Marec in april sta nabita s pobudami ob 110. obletnici pesnikovega rojstva. Tej pomembni obeležitvi se pridružuje tudi naš dnevnik s torokovo, prilogo skupaj s Primorskimi novicami. Naj bo tudi spomin na našega velikega pesnika priložnost, da s kolegi onstran (nekdanje) meje krepimo sodelovanje.

UKRAJINSKA KRIZA - Današnje glasovanje za mnoge države brez veljave

Napetost v svetu zaradi referenduma na Krimu

Ukrajina Rusijo obtožila, da je z vojniki vdrla na njeno ozemlje

OBLETNICA V spomin na Mirana Hrovatina

TRST - Ta teden bo dvajset let, odkar sta v Somaliji umrla tržaški snemalec televizije RAI Miran Hrovatin in novinarka Ilaria Alpi. Patrizia Scremin, ki se moža Mirana spominja s hvaležnostjo, je ob boleči obletnici izjemoma pristala na pogovor z novinarjem, objavljamo tudi spomine novinarja Sergija Premruja in fotografa Sergia Ferrarija.

Na 14. in 15. strani

19

NEW YORK/KIJEV - Dan pred nepovedanim referendumom o odcepitvi Krima od Ukrajine in priključitvi Rusiji (na sliki priprave volišča, Ansa) je Moskva včeraj v Varnostnem svetu ZN z vedom blokiral resolucijo o referendumu na Krimu. Tam je bilo sicer dan pred glasovanjem mirno, napeto pa je bilo na vzhodu Ukrajine. Kijev je Moskvo obtožil, da je na ukrajinsko ozemlje vdrla 80 ruskih vojakov. Ukrajinsko zunanje ministrstvo je zahtevalo takojšen umik vojakov in zagrozilo, da bodo "z vsemi sredstvi" ustavili rusko vojaško invazijo.

Z rusko politiko na Krimu pa se ne strinjajo niti številni Rusi. V središču Moskve se je namreč zbralo več deset tisoč ljudi, po nekaterih virih 50.000, ki so protestirali proti ruskemu vmešavanju v Ukrajini in zasedbi Krima.

Na 19. strani

DOLINA - Včeraj dopoldne slovesno poimenovanje

Dolinska večstopenjska šola nosi ime po Josipu Pangercu

3

DOLINA - Večstopenjska šola v Dolini od včeraj nosi ime po zaslužnem gospodarstveniku, županu, glasbeniku, kulturnem in družbenem delavcu ter velikem rodoljubu Josipu Pangercu. Včerajšnji dan je bil za Dolino praznik, ki se je začel z mašo v domači cerkvi, nadaljeval pa z odkritjem in blagoslovitvijo table z uradnim nazivom na pročelju sedeža dolinske večstopenjske šole, kjer so številni govorniki poudarili zasluge Josipa Pangerca za razvoj ne samo Doline, ampak tudi širšega območja, ki so posledica njegovega navdušenja in altruizma.

Terensko vozilo »poletelo« v Ricmanje
Na 2. strani

V Trstu razstava o Leliju Luttazziju
Na 4. strani

Ukmarja čudi zaprtje podružnice NLB
Na 4. strani

V Gorici prijeli tatu žganih pijač
Na 8. strani

Jutri spet stavka v zadružnih bankah
Na 8. strani

V torek, 18. marca, skupna priloga ob 110. obletnici rojstva Srečka Kosovela

GORIŠKA - Volitve Županji spet v igri

Doberdob še brez kandidatov

VOLITVE - Obe županji bosta spet kandidirali; na majskih občinskih volitvah se bo v Števerjanu za drugi županski mandat potegovala Franca Padovan, v Sovodnjah pa na ponovno izvolitev cilja Alenka Florenin. Novo upravo bodo dobili tudi v Doberdobo, kjer župan Paolo Vizintin ne sme več kandidirati. Kdo bo njegov naslednik, še ni mogoče napovedati; tako Občinska enotnost kot Slovenska skupnost še nista dokončno izbrali svojega kandidata, čeprav ni skrivnost, da se v javnosti že pojavljajo nekatera imena.

Na 8. strani

Logo of comune di trieste and ASSO FIORITALIA.

Drevored v cvetju

na drevoredu XX. septembra TRST
od 15. do 23. marca 2014

GRANDI EVENTI
Radio PuntoZero
101.1 101.3

FLASH s.r.l.
www.flashstand.it

OBČINA TRST - Komemoracija in odprtje razstave na tržaškem županstvu

Pred 60 leti začetek vala izseljencev proti Avstraliji

V občinski razstavnici dvorani na Velikem trgu so včeraj slovesno odprli razstavo, posvečeno tržaškim izseljencem v Avstralijo. Razstavo so odprli ob 60. obletnici odhoda ladje Castel Verde, s katero je 15. marca leta 1954 odplulo prvih nekaj sto tržaških emigrantov.

To je bilo prvo iz vrste čezoceanskih potovanj, saj se je prvem emigrantom v naslednjih sedmih letih po statističnih podatkih pridružilo še več kot 20 tisoč drugih. S Tržaškega je takrat odšla v bistvu desetina prebivalstva, med izseljenci pa je bilo (kot poročamo posebej) tudi mnogo Slovencev. Bilo je to obdobje, ko je propadla zamisel o Svobodnem tržaškem ozemlju in je Trst prešel pod Italijo. Eni so torej zapustili mesto iz ideološko-političnih razlogov, medtem ko so drugi odšli iz ekonomskih razlogov v upanju, da jim bo v Avstraliji bolje.

Ob 60. obletnici prvega odhoda sta tržaška občinska uprava in združenje Giuliani nel Mondo, ki združuje tržaške in goriške izseljence po svetu, priredila več pobud. Po razstavi, ki bo odprta še danes in sta jo v imenu združenja Giuliani nel Mondo odprla predsednik oziroma častni predsednik Dario Locchi in Dario Rinaldi, so se takratnega obdobja spomnili na glavnem srečanju v dvorani tržaškega občinskega sveta. Po pozdravnem nagovoru predsednika tržaškega sveta Iztoka Furlaniča so poleg organizatorjev med ostalimi govorili deželni odborniki za kulturo Gianni Torrenti, pokrajinski podpredsednik Igor Dolenc in tržaški župan Roberto Cosolini. Ta se je v dakšjem nagovoru spomnil nekdanjih izseljencev, spomnil pa je tudi na sodobni fenomen priseljenštva.

Slovesno odprtje razstave na tržaškem županstvu (desno) in utrinek z razstave

FOTODAMJ@N

Aleksej Kalc Vsak tretji izseljenec je bil Slovenec

Kar tretjina izseljencev v Avstralijo je bila slovenske narodnosti. To je ocena tržaškega zgodovinarja Alekseja Kalca, ki je pred časom objavil daljše poročilo o tem fenomenu na spletni strani avstralskih Slovencev www.glasslovenije.com.au pod naslovom Iz Trsta v Avstralijo.

Kalc med drugim ugotavlja, da so dosegli odhodi višek v letih 1954-56, nakar se je do konca desetletja pojav iztekel. Po statistikah, ki jih je objavila Trgovinska zbornica, se je v tem obdobju izselilo s Tržaškega v Avstralijo približno 9.000 ljudi, dejansko pa jih je šlo veliko več. Tako govorijo nekatere ocene celo o 27.000 izseljencih, med katerimi naj bi bilo 15.000 Tržačanov, ostalih 12.000 pa iz vrst istrskih beguncev in drugih povojnih priseljencev v Trst. Izseljevanje se je razbohotilo kot reakcija na gospodarsko krizo in negotove družbene razmere, ki so zavladale v Trstu po ukinitvi STO-ja in odpravi ekonomije, ki jo je vzdrževala Zavezniška vojaška uprava, piše Kalc. Hkrati je mesto močno občutilo težo priselitve 65.000 istrskih ezulov, ki so kot politični begunci in zanesljiv proitalijanski element uživali pri zaposlovanju in drugih osnovnih življenjskih potrebah določene prednosti.

V papirnici Burgo sedem dni dopolnilne blagajne

Vodstvo štivanske papirnice Burgo je sporočilo, da bo uvedlo redno dopolnilno blagajno za sedem dni. Razlog za to je upad naročil, medtem ko so skladišča polna. Zaradi tega se bo proizvodnja ustavila za teden dni, 389 delavcev pa bo v dopolnilni blagajni. Vendar ne bodo delavci ostali doma. Papirnica bo namreč priredila zanje tečaj za poklicno izobraževanje oziroma usposabljanje. Ta odločitev je med drugim sad sporazuma, ki so ga po dolgih in poglobljenih pogajanjih dosegli pred nedavnim lastnik družbe in področni sindikati Slic-Cgil, Fistel-Cisl, Uilcom-Uil in Ugl.

Davčne olajšave za produkcijo filmov

V veliki dvorani muzeja Revoltella bo jutri celodnevni posvet, namenjen razpravi in širjenju informacij o davčnih olajšavah na filmskem, avdiovizualnem in kinematografskem področju. Posvet bo potekal od 9. do 18. ure, nastal pa je na pobudo združenja Associazione 11. Namen pobude je prikazati podjetjem iz dežele FJK vse davčne olajšave, ki so predvidene na tem področju. Srečanja se bosta med ostalimi udeležila producenta filmov »Zoran« Igor Princič in »Come il vento« Giampietro Preziosa.

Danes javna delavnica za spoznavanje znanstvenic

V mestnem naravoslovnem muzeju v Ul. Tominz št. 4 bo danes od 11. do 12. ure delavnica, posvečena spoznavanju znanstvenic. V okviru pravega seminarja si bodo sledili branja odlomkov in druge pobude, s katerim bodo udeleženci pobliže spoznali »žensko« plat znanosti. Edina ženska, ki je prejela dve Nobelovi nagradi, je bila npr. Marie Skłodowska Curie. Vstopnica stane 2 evra in velja za ogled celotnega muzeja.

PROMET - Še danes in jutri Prometna zapora v središču Trsta

Zaradi onesnaženosti zraka bo tržaško mestno središče še danes in jutri od 15. do 20. ure zaprto za promet. Ukrep je v petek z odredbo sprejel župan Roberto Cosolini, in sicer na osnovi napovedi vremenslovcev. Zaradi visoke koncentracije prašnih delcev PM10 v zraku v popoldanskih in zgodnjih večernih urah ne smejo voziti po ulicah mestnega središča avtomobili na bencinski ali dizelski pogon pod razredom evro 4 in motorna kolesa pod razredom evro 3. Občina obenem priporoča občanom, naj čim manj ogrevajo hiše, stanovanja in druge prostore.

Tržaški občinski policisti ob včerajšnjem prvem dnevu niso poročali o posebnih težavah v zvezi s spoštovanjem prometnih omejitev. Meje območja, na katerem je vožnja prepovedana, predstavljajo ulice Valmaura, Istrska ulica, Marenzi, Reška in Katinarska cesta, ulici Revoltella in San Pasquale, cesta na Lovca, ulice Giulia, Cologna in Valerio, Nova openska cesta, Ul. Commerciale, Rojanski trg, tržaško mestno nabrežje (dovoljeno) in hitra cesta.

John Fogerty 9. julija v Trstu

Nekdanji kitarist in kantavtor legendarnega ameriškega benda Creedence Clearwater Revival John Fogerty bo 9. julija nastopil na Velikem trgu v Trstu. Novico je sporočila agencija Azalea Promotion. Fogerty bo v Italiji nastopil samo na dveh koncertih, prvi bo 7. julija v Milanu. Na svoji dolgi umetniški poti je kalifornijski roker prodal več kot 100 tisoč plošč, nabral 18 zlatih in 10 platinastih plošč ter nagrado Grammy, vključili pa so ga v hišo slavnih Rock&Roll Hall of Fame. Juljski koncert prireja Azalea Promotion v sodelovanju z Občino Trst, Deželo FJK in deželno agencijo TurismoFVG.

RICMANJE - Nenavadna nočna prometna nesreča

Terensko vozilo letelo 60 metrov

Po »vzletu« s pokrajinske ceste pristalo na nekem vrtu - Huje poškodovan podjetnik iz Boljunca

Včeraj je terensko vozilo še vedno ležalo na ricmanjskem zemljišču

FOTODAMJ@N

V petek okrog 23.40 je terenec znamke Nisan pospešeno vozil po pokrajinski cesti nad Ricmanji (s Katinare proti Borštu), po parkirišču kolesarske steze pa je voznik izgubil nadzor nad vozilom, ki je »poletelo« čez prenizko zaščitno ograjo. Vozilo je preletelo kakih 40 metrov višinske razlike, v daljino pa celo kakih 60 ali več metrov. Podrlo je nekaj dreves, se dvakrat odbilo od tal in na koncu pristalo na vrtu neke ricmanjske hiše ter podrlo tudi vrtno hišico za skladiščenje orodja.

»Vozilo je pristalo na vrtu moje matere, mi stanujemo prav zraven. Močan hrup nas je pre-

budil iz sna,« je povedala domačinka E. P. Pristavila je, da ko bi vozilo »poletelo« s pokrajinske ceste le nekaj metrov bolj naprej, kjer sploh ni zaščitne ograje, bi verjetno zadelo ravno njeno hišo. Vozniku je prvi priskočil na pomoč policist v civilu, ki se je s svojim osebnim vozilom slučajno peljal za njim. Policist je okrog 40 let staremu vozniku Denisu Carminatiju (podjetniku iz transportnega sektorja, ki živi v Boljuncu) nudil prvo pomoč, ugasnil je tudi nissanov motor, iz katerega se je kadilo. Neverjetno nesrečo, ki ji je brzokone botrovala visoka hitrost, obravnavajo miljski ka-

rabinjerji. Huje poškodovanega voznika, ki je bil menda pri zavesti, je služba 118 prepeljala v katinarsko bolnišnico, iz katere včeraj niso sporočili, kako je z njim.

Ricmanje so pogosto na udaru, v preteklosti je bilo veliko težav s tovornjaki in drugimi vozili, ki so se spuščala po strmi in ozki cesti skozi vas ter trčila v hiše. Na ricmanjskih zemljiščih in v okolici pa so včasih pristali kamni, ki naj bi prileteli iz bližnjega kamnoloma - vsaj dokler je polno delovalo podjetje Italcementi, ki je v zadnjem obdobju močno okrnilo dejavnost. (af)

DOLINA - Domačo večstopenjsko šolo poimenovali po Josipu Pangercu

Sporočilo upanja in zaupanja v prihodnost

več fotografij na www.primorski.eu

Po odkritju table je rodbina Pangerc šoli poklonila tudi portret Josipa Pangerca (na levi), pred slovesnostjo pa je v cerkvi sv. Urha potekala zahvalna maša

FOTO DAMJ@N

Sporočilo upanja in zaupanja v prihodnost, da bi lik Josipa Pangerca vplival novih moči in voljo do življenja. Tako je dolinska županja Fulvia Premolin označila včerajšnje dopoldansko slovesno poimenovanje Večstopenjske šole Dolina po sicer dalj časa pozabljenem, a vsestransko zaslužnem gospodarstveniku, politiku, glasbeniku, upravitelju, županu ter kulturnem delavcu in velikem rodoljubi Josipu Pangercu, na katerega bo zdaj spominjala tudi tabla na pročelju stavbe dolinske Nižje srednje šole Simona Gregorčiča, za gradnjo katere ima največje zasluge ravno Pangerc, ki je svoj čas dal zgraditi kar šest novih šolskih poslopij - pet v dolinski in eno v miljski občini.

Velike zasluge za poimenovanje ima šele pred nekaj leti nastala Kulturna ustanova Josip Pangerc, ki je dala pobudo za ustanovitev pripravljalnega odbora za poimenovanje, h kateremu so potem pristopila številna krajevna slovenska društva in je po lanski februarški odločitvi zavodskega sveta dolinskega zavoda lahko stekel postopek, ki je privedel do včerajšnjega poimenovanja.

Zvestoba koreninam in darovanje za druge

Slovesnost je povezala šolo ter številna domača društva, ustanove in organizacije, ki so pristopile k sooblikovanju praznične sobote, ki se je začela z zahvalno mašo v dolinski župnijski cerkvi sv. Urha, ki jo je ob somaševanju domačega župnijskega upravitelja Metoda Lampeta in msgr. Franca Vončine ter petju Združenega zbora Zveze cerkvenih pevskih zborov iz Trsta daroval upokojeni ljubljanski nadškof msgr. Alojz Uran, ki je v svoji pridigi ob orisu lika Josipa Pangerca med drugim poudaril predvsem dva pomembna aspekta: eden je, da ne pozabimo svojih korenin, drugi pa je odnos do

sočloveka, ki se v najvišji meri kaže v ljubezni do sovražnikov. Pangerc je bil po nadškofovih besedah velik rodoljub ter človek in kristjan velikega srca, ki se je daroval za druge, katerega ime pa je bilo dalj časa zamolčano, zato naj bo obeležje in ime šole skromen znak hvaležnosti sedanjih generacij.

Danes potrebujemo nove in nove Pangerce

Nadškof je po maši, ki se je - to je treba omeniti - zaključila z orgelsko izvedbo nekdanje avstroogrške himne - tudi blagoslovil tablo, na kateri je na pročelju šole Gregorčič napisano novo ime dolinskega večstopenjskega zavoda. To je storil, potem ko je od cerkve do šole dospel spreved na čelu s Pihalnim orkestrom Breg, križem, praporoma šol iz Doline in Boljunca, praporom SKD Valentin Vod-

nik ter narodnimi nošami, občinskimi, šolskimi in cerkvenimi predstavniki. Tablo je odkril Pangercjev pra pravnuk Marko Manin, ki je med najbolj zaslužnimi za obujanje spomina na pradedov lik in je v svoji zahvali med drugim poimenovanje označil kot prvi korak na poti ozaveščanja o liku Josipa Pangerca ter poudaril pomen negovanja domoljubja in zgodovinskega spomina na način, ki je današnjemu času primeren. »Naj nas Josip Pangerc združi v edinosti in slogi,« je dejal Manin, medtem ko je ravnateljica dolinske večstopenjske šole Fiorella Benčič poimenovanje označila za oddolžitev osebnosti, ki ima velike zasluge za razvoj ne samo Doline, ampak širšega prostora, medtem ko je dolinska županja Fulvia Premolin poudarila pomen, ki jo ima šola za skupnost različnosti, integracije, razumne in sodobne delitve prostora in omikanega sožitja, zato mora tudi imeti primerno mesto v okviru upravnega dela. Dolinska občina se lahko ponaša z vrsto uglednih in zaslužnih imen, pri poimenovanju pa je bilo izbrano tisto, ki je bilo tudi pomembno za šolo ter je slovelo po delavnosti in odprtosti ter se je proslavilo zaradi svojega neutrudnega dela za občino, je dejala Premolinova.

Današnja družba potrebuje nove in nove Pangerce, je prepričana pooblaščenica ministrice Republike Slovenije pri slovenskem zunanjem ministrstvu Anja Fabiani, ki ji je bil zaupan slavnostni govor, v katerem je osvetlila lik Josipa Pangerca, katerega sposobnost ukvarjanja s številnimi področji je obrazložila z dejstvom, da ga je pri delu vodilo navdušenje, za katerem je stala vera, da je početje zakoreninjeno v nečem višjem, ki človeka žene, da bi bil vedno boljši. Obenem ga je vodil tudi altruizem, se pravi zavest o pomenu služenja drugim in tega, da človek daje del sebe in svojih moči na voljo skupnosti. Josip Pangerc pa je bil pred-

vsem velik rodoljub in eden prvih antifasistov, kot krajevni upravitelj je uvedel uradovanje izključno v slovenskem jeziku, zato ne sme čuditi, da so fašisti kar trikrat poskusili izvršiti atentat nanj. Fabianjeva je poudarila tudi Pangercjeva prizadevanja za novo šolsko ureditev v dolinski občini z izgradnjo številnih novih šolskih poslopij ter z oblikovanjem ustanove za pomoč revnim dijakom. Tudi stavba, na pročelju katere so odkrili tablo s Pangercjevim imenom, je odraz navdušenja in altruizma te osebnosti, ki je vrednote večkulturnosti uredničevala pod staro avstroogrsko ureditvijo in katere delo je bilo posvečeno višjim idealom pravičnosti in enakopravnosti, zato je še danes aktualna, je dejala Anja Fabiani.

Ne samo tabla, ampak tudi portret

Poimenovanje večstopenjske šole po Josipu Pangercu, ki se ga je udeležilo tudi več gostov od blizu in daleč, je potekalo tudi v znamenju kulturne ustvarjalnosti, ki je nepogrešljiv dejavnik stvarnosti dolinske občine. Pred šolskim pročeljem sta tako nastopila Pihalni orkester Breg in Moški pevski zbor Valentin Vodnik, kulturni program, ki je potekal v za to priložnost pretesni Trubarjevi dvorani v šolskih prostorih, pa so v celoti izvedli dijaki in učenci šol dolinskega večstopenjskega zavoda in sicer plesna skupina v sodelovanju s Slovenskim dijaškim domom iz Trsta, pevski zbor Osnovne šole Prežihovega Voranca in dijaki NSŠ Gregorčič, ki so recitali dela avtorjev iz Brega.

Naj na koncu omenimo, da na Josipa Pangerca ne bo spominjala samo tabla z uradnim nazivom večstopenjske šole, ampak tudi Pangercjev portret, ki ga je rodbina Pangerc poklonila šoli in bo krasil šolsko vežo.

Ivan Žerjal

V prenatprani Trubarjevi dvorani je občinstvo navdušilo tudi nastop plesne skupine dolinske večstopenjske šole

FOTODAMJ@N

Ste pripravljeni na svežo sezono?

- ogrevanje
- sončni sistemi in toplotne črpalke
- klasične peči in sodobna tehnologija
- vzdrževanje

termo **IDEALE** idraulica
Geom. GIANCARLO FORAUS

Brezplačna številka
800 913 420

Obrtna cona Dolina 547/1 (TS)
info@termoideale.it
www.termoideale.it

SKLADIŠČE IDEJ - Razstava o tržaškem glasbeniku na ogled do 4. maja

Lelio Luttazzi in njegov swing ponovno v Trstu

»Končno v Trstu, najbolj srečen je prav Lelio.« S temi besedami je Rossana, vdova Lelia Luttazzija, spregovorila o tržaški razstavi, ki so jo včeraj na njeno pobudo odprli v Skladišču idej na Korzu Cavour (vhod je na strani starega pristanišča). Razstava »Lelioswing 50 anni di storia italiana«, ki je v Rimu privabila 18 tisoč obiskovalcev, se je preselila v Trst, kjer bo na ogled do 4. maja, naslednja etapa bo Milan. »Ko je Rossana Luttazzi začela razmišljati o razstavi, posvečeni njenemu možu Leliju, njegovemu delu in Italiji v črno-belem, po kateri se marsikomu toži, sem se takoj navdušeno strinjala,« pravi Cesare Bastelli, režiser, fotografski direktor in podpredsednik fundacije, ki so jo ustanovili v spomin na Luttazzija.

Predsednica Pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat je z naklonjenostjo sprejela predlog Luttazzijeve vdove, da bi Skladišče idej gostilo razstavo, ker je to »obvezen poklon velikemu protagonistu naše

ga časa in Tržačanu v svetu«. Na razstavi, ki računa na podporo Fundacije CRTrieste in sodelovanje združenja La Cappella Underground, Doma filma, Doma glasbe z glasbeno šolo Scuola di musica 55, zadruga Bonawentura in knjižnice Stelio Crise, je učinkovito opisano ozračje v Italiji od konca druge svetovne vojne do danes. Na ogled so stari predmeti, kot recimo v lesu vgrajen radijski aparat ter star televizor, pa tudi gradivo, povezano z jazzom, ki so mu nekoč rekli »giazzo«. Fotografije in ganljiva pričevanja opisujejo samosvojega tržaškega mladeniča, ki mu je uspelo uresničiti svoje sanje - od njegovega prvega ansambla (I gatti selvatici) do sodelovanj z drugimi znanimi imeni italijanske in mednarodne scene.

Pred vhomom v Skladišče idej je bil včeraj parkiran avtomobil mercedes 220A cabriolet W187 iz leta 1954 (proizvedli so 2275 primerkov), ki ga je Luttazzi vozil nekaj let, njegov trenutni lastnik pa ga je dal na razpolago za odprtje razstave.

Na ogled je tudi veliko posnetkov, na katerih je Lelio Luttazzi z znanimi italijanskimi osebnostmi: tu mu v uho šepeta slavna igralka Sophia Loren

FOTO DAMJ@N

POLITIKA - Odziv Ukmarja čudijo vesti o zaprtju podružnice NLB

Deželni svetnik Demokratske stranke Stefano Ukmar je v tiskovni noti izrazil globoko začudenje nad protislovno novico o zaprtju podružnice Nove Ljubljanske Banke na Opčinah. Gospodarska izmenjava med Slovenijo in Italijo, pravi Ukmar, je zelo dobra in zanimanje slovenskih podjetij za italijanski trg narašča. Trend je torej pozitiven. V odnosih med državama in s slovensko narodno skupnostjo v Italiji je gospodarstvo nedvomno prioriteta, kar so potrdile tudi nedvoumne izjave raznih slovenskih ministrov, a v Ljubljani je kljub temu padla odločitev o zaprtju edine slovenske banke na zahodnem tržišču, ki je povrh vsega v državnih lasti, je dodal Ukmar.

»Po nedavni znatni državni dokapitalizaciji zgleđa, da kapitalski količnik Core Tier 1 uvršča NLB med boljšimi evropskimi bankami. Holding preko svojih hčerinskih družb zaposluje v državah bivše Jugoslavije in na Kosovu približno 4500 ljudi, v Sloveniji pa 3500. Uspešno prestrukturiranje celotnega holdinga pa zgleđa, da je nemogoče brez zaprtja tržaške podružnice, ki zaposluje 19 ljudi. NLB Beograd zaposluje približno 600 ljudi in zgleđa, da posluje v izgubi. Za nadzorni svet v Ljubljani pa je srbska podružnica strateškega pomena. Tržaška podružnica pa je po desetih letih pozitivnih rezultatov kar čez noč postala nezanimiva. Italijansko tržišče celo nestratesko,« piše v sporočilu deželni svetnik DS. Za nas Slovence v Italiji je vse to nerazumljivo, še pravi Ukmar in sprašuje, ali dimenzije tržaške podružnice lahko odločilno vplivajo na bilanco tako velikega holdinga, kot je NLB. »Ne glede na posledice za slovensko bančništvo v Italiji in ob spoštovanju legitimnih geo-političnih izbir suverene države, obstaja prav gotovo še nekaj maneverskega prostora za premislek celotne zadeve, pred nepovratnim korakom. Poleg 19 dragocenih delavnih mest, je namreč pod vprašajem zgodovinski odnos med matico in manjšino,« je še poudaril Ukmar.

NARODNI DOM - Na pobudo oddelka za mlade bralce NŠK

Pravljična urica z žabo Polono in kreacije ilustratorja Mančka

Ob sklepu razstave akademske slikarke in ilustratorke Katerine Kalc, ki je bila prva gostja oddelka za mlade bralce Narodne in študijske knjižnice v Narodnem domu, je bila v četrtek pravljica urica z žabo Polono, junakinjo duhovitih Kalčevih ilustracij. Nenavadna žaba je sicer junakinja zgodbe v nadaljevanjih, ki izhaja v reviji Galeb in katere avtor je Marko Gavriloski. Oba ustvarjalca sta se udeležila četrtkovnega srečanja z mladimi obiskovalci Narodnega doma in vsak na svojem področju prispevala k uspehu pobude. Marko Gavriloski je namreč prisotnim predstavil žabo, njene prijatelje in njihove mestne dogodivščine. S Katerino Kalc pa so otroci izdelali vsak svojo žabo v tehniki kolaža. Lepo obiskan dogodek je potrdil priljubljenost prireditev, pri katerih so mladi soustvarjalci dogajanja, zato bodo pri oddelku za mlade bralce NŠK tudi v prihodnje priredili podobne prireditev.

Prav kmalu bodo na stenah prenovljenih prostorov Narodnega doma visele kreacije znanega slovenskega ilustratorja Marjana Mančka. V torek, 18. t.m., bo srečanje z njim in s tržaškim pesnikom Mar-

Vesele ure za mlade bralce Narodne in študijske knjižnice

FOTODAMJ@N

kom Kravosom ob izidu zbirke Kravosovih dramskih besedil z naslovom Sedem mičnih, jezičnih, junaških, ki jo je opremil sam Manček. To bo krstna predstavitev publikacije, obenem pa tudi prijetna urica v družbi zanimivih in plodnih osebnosti, ki sta vsaka na svojem področju že veliko prispevali k slo-

venski kulturi. Torkove literarne matineeje se bo udeležil tudi mladinski pisatelj Slavko Pregl v imenu Knjižne zadruge, pri kateri je izšel najnovejši Kravosov podvig. Mali in veliki ljubitelji knjig so vabljeni na torkovo srečanje, ki bo ob 10:30 uri v mladinskem oddelku NŠK v Narodnem domu v Ul. Filzi.

LONJER-KATINARA - Pestro delovanje mladinskega združenja

Vrsta pobud in prireditev ob Dnevu slovenske kulture in v pustnem obdobju

V zadnjem mesecu so si mladi iz Lonjerja in Katinara kar dobro zavihali rokave, saj so se v njihovi organizaciji vršila vsa praznovanja tega časa.

Najprej so primerno obeležili Dan slovenske kulture. V sodelovanju s SKD Lonjer-Katinara in Zadrugo Lonjer-Katinara so v soboto, 15. februarja, priredili koncert v znamenju zborovskega petja in tako posvetili večer najstarejši in najbolj razširjeni obliki glasbenega izražanja med Slovenci. Program sta oblikovala MoPZ Valentin Vodnik iz Doline pod vodstvom Anastazije Purič in pevski zbor Tončka Čok, ki ga vodi Manuel Purger. Zaradi boleznij je žal odpadlo gostovanje ŽPC Ivan Grbec iz Škednja. Prvi je stopil na oder dolinski zbor s svojim repertoarjem slovenskih pesmi, kot so O večerni uri, Ko dan za-

zori nad dolino, Zabe, občinstvo pa je očaral tudi s petjem v furlanščini s pesmijo Ciampanis de sabide sere. Sledil je domači pevski zbor, ki je pesmi Po cesti gre in Mamca, pošljite me po vodo popestril s posebno uprizoritvijo. Večer je dosegel višek navdušenja s Prešernovo Zdravljico v skupni izvedbi nastopajočih zborov. Sledila je zakuska z družabnim petjem.

Na pustno nedeljo je bilo vsakoletno popoldansko koledovanje po Lonjerju. Mladinsko združenje je tokrat poskrbelo za poseben dvosedežni avto-bus št. 35 za pusta in šoferja, ki je pripomogel, da je ob tej priložnosti krajevni avto-bus ponesel pustno vzdušje v vsako lonjersko hišo. Pustne šeme, ki so se veselile pozno v noč, so hvaležne vsem sovaščanom, ki so pripomogli k

bogati nabirki. Na večer pepelnice srede pa se je po krajšem sprevodu tudi lonjerski pust spremenil v prah.

V soboto, 8. marca, je bila na sporedu proslava, namenjena vsem domačinkam. Ob tej priliki so nastopili le moški pevskega zbora Tončka Čok, ki so se predstavili z igrivo pevsko uprizoritvijo v spremljavi mandoline. Dekleta pa so popestrila večer z recitalom slovenskih in italijanskih poezij. Sledil je srečolov, ki je med prisotne ponesel dodatno veselje ob polnih mizah domačih dobrot.

Pestro delovanje Mladinskega združenja se nadaljuje, saj so mlade moči že pripravljene k sodelovanju z ostalimi vaškimi organizacijami, ki bodo prihodnjo nedeljo, 16. marca, gostile tri pihalne godbe v sklopu 20. Revije kraških pihalnih godb. (D.C.)

Izleti Primorskega dnevnika

Zaradi odpovedi se je na naših izletih sprostilo nekaj mest. Za potovanje v Umbrijo od 4. do 8. junija so se sprostila 4 mesta. Za potovanje v Francijo oziroma Pariz od 2. do 6. maja pa dve mesti. Za vse informacije zainteresirani lahko pokličejo direktno agenciji, ki sta potovanja organizirali, to sta Adriatic za Umbrijo, tel. 040-3720062, in Aurora za Francijo, tel. 040-631300. Plačilo zneskov za potovanja bo potekalo direktno v agencijah približno mesec dni pred odhodom, to se pravi konec marca za Nizozemsko, okoli 10. aprila za Francijo in okoli 15. maja za Umbrijo. Prijavljeni za potovanje v Nepal pa že pripravljajo kovčke, saj so tik pred odhodom.

Na kvesturi slike Anje Čop

Od 22. marca do 27. aprila bo tržaška kvestura gostila razstavo »Iran Unimaginable« slovenske profesionalne fotografije Anje Čop. V okviru razstave, ki jo bodo odprli 22. marca ob 18. uri, bo na ogled del posnetkov s potovanja po Iranu, ki ga je Čopova opravila z družino v predelanem vojaškem tovornjaku. Ogled bo možen vsak dan med 9. in 19. uro (tudi ob nedeljah in praznikih).

Knjiga o Josipu Kravosu

SKD Slavko Škamperle in SZ Bor obveščata, da bo prihodnjo nedeljo, 23. marca, ob 17. uri na Stadionu 1. maj prva predstavitev knjige Bogomile Kravos Zgodbe mojega očeta. Tokrat gre za pripoved o človeku, ki je, tako kot marsikateri starejši član naše skupnosti, doživel prvo svetovno vojno, fašizem in vse, kar je s tem povezano, od zaslješevanja, mučenja do internacije, se po vojni vrnil domov in v demokraciji, ki jo je pomagal graditi, doživel nova razočaranja, pa vendar ni odnehal verjeti in delati za boljše prihodnost. O knjigi bosta govorila avtorica in Boris Kobal.

Pravljica v SKD Škamperle

V SKD Škamperle bo v četrtek, 20. t.m., ob 16.30 spet veselo. Najmlajši se bodo zbrali na pravljici urici in Gleb Verč si že beli glavo s pripravo končnega ročnega izdelka! Pravljici je namreč naslov O kralju, ki ni maral pospravljati. Kaj kralja doleti zaradi takega vedenja, boste izvedeli na pravljici urici.

Dan žena v SKD Lipa

SKD Lipa vabi danes v Bazovski dom na kulturni utrinek ob dnevu žena z začetkom ob 18. uri. Tudi letos bo v ospredju ovrednotenje domače ženske ustvarjalnosti: razstavo Revolucionar barv bosta oblikovali domačinki Saška Križmančič Miot z novjšimi izdelki in Anja Križmančič z risbami, predstavila pa ju bo Jasna Merku. Glasbeni pozdrav ženskam pa bodo poklonili moška vokalna skupina Lipa z dirigentko Anastasijo Purič in mladi glasbenici.

V NŠK slike Marte Savignano

V prostorih Narodne in študijske knjižnice Trst je trenutno na ogled fotografska razstava, katere avtorica je dijakinja liceja France Prešeren v Trstu Marta Savignano. Naj povemo, da se je Marta Savignano v svoji kratki fotografski karieri udeležila že kar nekaj fotografskih natečajev, na enem od njih pa je njena fotografija dobila nagrado za najboljšo fotografijo. Najstnica navdih za svoja dela išče tudi pri vzornikih, kot so Robert Capa, Giorgio Casali in Gianni Berengo Gardin. Razstava bo na ogled do sredine maja.

DOLINA - Smrt priljubljenega upravitelja Prijatelju Mauriziu Sigoniju v spomin

Žalostno je to slovo, nikakor ne moremo sprejeti krutega dejstva, da si odšel, dragi Maurizio, v tisto vsemirje, kjer ni hitrega tempa vsakdana, kjer ni težav in skrbi, temveč je vedno in povsod samo neskončni ... mir.

Do zadnjega si bil aktiven malo vsepovsod: na vasi, pri prostovoljnih gasilcih, pri civilni zaščiti, v politiki, saj je tvojo nepremagljivo energijo poznal domala vsak izmed nas, čeprav smo vedeli, da ni lahko zate. Več časa si se spoprijemal z zahrbtno boleznijo, ki se te je lotila kako leto od tega in ni odnehala.

Pred kakim mesecem smo te srečali pred občinsko stavbo, ko smo si izmenjali kak spomin in izkušnjo iz časa skupnega upravljanja občinskega prostora. Še imamo živo pred sabo tvoje besedne stalnice: »Če je po tem in tem zakonu tako, ... la legge parla chiaro!« Vsi se dobro spominjamo, ko si našteval normativ in skušal priklicati drugim v spomin vsebino določenega zakonskega besedila.

Novostim si se približeval s svojo običajno zadržanostjo in mogoče tudi utemeljenimi dvomi, a ko si se docela za nekaj prepričal, da je pravilno in dobro, da ne more biti drugače, si se za zadevo vneto zavzel in jo odločno izpeljal do konca. Nisi se pomišljal, ali se bo vse gladko izteklo ali bodo posledice. Prepričano si ostal na svojih okopih. Več let smo sedeli skupaj v občinskem svetu in si delili usodo malih krajevskih upraviteljev, ki si v že tako zahtevnem času in s skromnimi razpoložljivimi sredstvi prizadevajo za dobrobit svojih ljudi. Do teh si bil vedno radodaren in razumevajoč, zgled in spodbuda, za vsakega si imel lepo besedo, saj so te naši občani kmalu vzljubili in sprejeli medse. Bil si zelo navezan na svojo družino: na svojo ženo kot na Elizabet in Kevinu. Z ženo Nives si se lotil katerekoli dobre pobude in v dvojici sta žela tudi zaslužene uspehe.

Svojo veliko voljo do dela si prenesel na svojega malega korenjaka Kevinu, ki si mu vsekoli stal ob strani in

MAURIZIO SIGONI

ARHIV

mu posredoval vedno novih izkušenj veselja in sreče, a tudi bridkosti in žalosti, kot je pač življenje.

Lahko bi naštevali v nedogled, koliko si pomenil vsem in koliko smo te cenili in spoštovali.

Marec je, zima se posavlja, nova pomlad že prihaja in poleg sončnih dni nam je prinesla tudi žalostno novico, ki smo jo sicer iz dneva v dan odpravili in nas danes pušča zaprepaščene, da tebe, dragi podžupan Sigoni, ni več med nami. S hvaležnostjo in žalostjo se poslavljamo od tebe.

*Tvoji bivši kolegi -
upravitelji občine Dolina*

OBČINA DOLINA - Zvočno onesnaževanje Zaskrbljujoče stanje Proti hrupu zmanjšati hitrost

Najrajši bi prebodli vse vrste okoljske onesnaženosti, kemično, zvočno in elektromagnetno ter končno zaživel v zdravem prostoru, ki bi ga ograjeval »berlinski zid«: odtujeni, a zdravi ...s cigareto! Navajam še izvleček misli onkologa prof. Umberto Veronesija (iz knjige: Il primo giorno senza cancro, Milano, Edizioni Piemme, 2012), ki na vprašanje mnogih, če bomo sploh dočakali dan brez rakastih obolenj, tako odgovarja: »Ljudje me enako ne sprašujejo v zvezi s podobno hudimi kardiološkimi in nevrološkimi boleznimi. Rak so tudi mafija, revščina in sedanja gospodarska kriza. Znanost že napreduje, vendar dan brez raka pomeni znanstveni uspeh in družbeno modrost brez okoljskih zdravju nevarnih vplivov. Podedovane genetske dovzetnosti ne moremo spremeniti, lahko pa si pomagamo s preventivo (pregledi, zdravo hrano, telovadbo in pozitivnim mišljenjem) in ugotavljamo zunanje vzroke te bolezni, ki so okoljski učinki tako zunaj kot znotraj doma in delovnega mesta. Nevarnosti okolja in bolezni pa so prisotne že v vsej genezi človeškega bivanja.

Kako živeti zdravo v prostoru, ki ne more biti »svetok« in za reševanje katerega niso odgovorni samo politiki in tehniki, ampak mi vsi in življenje nasploh. Pri Občini Dolina deluje od lanske jeseni posebna svetniška komisija za zvočno onesnaženost zaradi tras hitre ceste, ki tečejo v skrajni bližini vasi Ricmanje, Log, Domjo, Lakotišče in Boljunc. Člani komisije, ki je nastala na pobudo svetnika iz Ricmanj Borisa Gombača (Združeni in tradicijah), so še predsednik Rossana Bibalo (IdV in Zeleni), podpisana Rossana Petaros kot podpredsednica (Demokratska stranka), Sergio Rudini (Severna liga), Igor Ota (Stranka komunistične prenove) ter namestnika Aljoša Novak (Slovenska Skupnost) in Roberta Clon (UDC). Svetniki, ki delujejo brezplačno, so se kljub političnim razlikam v občinskem svetu združili za skupno mizo v korist občanov.

Iz pregleda fonometričnih posnetkov avtocestne družbe ANAS iz leta 2012 sledi, da je zgornja meja dopustne hrupnosti presežena le malokrat in sicer ob prehodu tovornjakov. Taka analiza vzbuja skeptičnost, če upoštevamo govorice o bolj negativnih podatkih, ki pa so izginili. Objektivno resnico bi dosegli le z monitoringom Deželne agencije za zaščito okolja ARPA po nalogu Občine. Člani komisije so na te-

CLEVELAND - Slovo tržaške Slovenke Danijela Nedoh je za vedno zatisnila oči

Danijela Nedoh, poročena Maxel, je v svojem 71. letu zatisnila oči v daljnem Clevelandu v ZDA. Rodila se je in odrasčala v Trstu kot edinka staršev Danila in Pine Nedoh. Osnovno šolo in nižjo gimnazijo je obiskovala pri Sv. Jakobu, Trgovsko akademijo pa pri Sv. Ivanu. Kot večina slovenske mladine v Trstu je bila tudi Danijela aktivna še na drugih področjih. Pri Glasbeni matici je sledila pouku klavirja in diplomirala na konservatoriju v Trstu v razredu Eme Vrabec. Nastopila je kot solistka z orkestrom Glasbene matice pod taktirko Oskarja Kjudra. Sodelovala je pri tržaški literarni reviji Zaliv. Tudi šport ji ni bil tuj. Dve leti zaporedoma (1958 in 1959) je bila v Rovinju na skupnih odbojarskih pripravah SZ Bor. Nastopala je tudi na dveh Športnih tednih v odbojarski ekipi društva Ivan Cankar.

Po maturi je nekaj let delala v podjetju Centralped, potem pa jo je ljubezen odnesla čez ocean. Poročila se je z ameriškim Slovencem Milanom Maxelom in odšla živet v ZDA. Tam je hitro osvojila jezik, se zaposlila in kmalu zasedla pomembno mesto v večjem podjetju. Z možem Milanom sta imela stike tudi z dru-

DANIJELA NEDOH

gimi Slovenci v Clevelandu in tako ohranjala slovenski jezik in navade. Tudi njuni štirje otroci, dve hčerki in dva sinova, so se v času osnovnega šolanja učili slovenske pesmi in jezik nasploh v tako imenovani sobotni slovenski šoli.

Pred približno petimi leti je zbolela za rakom. Pogumno in z optimizmom se je spoprijela z boleznijo. Upala je, da ji bo uspelo priti v Trst na srečanje s sošolci, če ne ob okrogli obletnici mature, pa kdaj kasneje. Žal se ji to ni uresničilo. Draga Danijela, ostala boš v našem in še marsikaterem spominu kot sposobna, pogumna, duhovita oseba z veliko toplino.

Sošolci in prijatelji

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 16. marca 2014

HILARIJ

Sonce vzide ob 6.15 in zatone ob 18.12 - Dolžina dneva 11.57 - Luna vzide ob 18.13 in zatone ob 6.18.

Jutri, PONEDELJEK, 17. marca 2014

JERICA

VREME VČERAJ: temperatura zraka 14,1 stopinje C, zračni tlak 1017,8 mb pada, vlaga 47-odstotna, veter 5 km na uro vzhodnik, nebo pooblačeno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 11,4 stopinje C.

OKLICI: Erik Bartoli in Sibel Sadikir, Luca Mirabile in Francesca Lopes, Laurence Baruffo in Ambra Betic, Andrea Ployer in Jenny Cecchi, Piero Di Campo in Alessia Rigutto, Sergio Giangaspero in Tiziana Ferluga, Luigi Belvedere in Maria Elisa Hyvonene Hanna, Piero Devetta in Gaia Elisabetta Inverni, Riccardo Furlan in Gaia Millo, Francesco Marini in Sarah Lillini, Pier Paolo Silvani in Michela Brigida, Dario Pestrin in Aida Saraci, Silvano Peric in Ana Petkovšek, Francesco Veronese in Marisa Semeraro, Piergiorgio Moncini in Sabrina Ulgheri, Guido Gerebizza in Monica Katarincic, Daniele Carbone in Elena Uxa, Giampiero Prelz in Michela Mancini, Franco Savadori in Cristina Picherle, Daniel Era in Donatella Chicco, Stefano Tesi in Valentina Reghini, Aldo Mazzi in Immacolata Evangelista, Massimiliano Mollo in Martina Maraspin, Emmanuele Chiarenza in Maria Piazza, Lovro Žiberna in Fabiane Luizetti, Alessandro Persiani in Francesca Santese, Robert Jerman in Alessandra Hrovatin, Enrico Lena in Chiara Belcaro.

Lekarne

Danes, 16. marca 2014

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek.
Lekarne odprte od 13.00 do 16.00
Ul. Giulia 14 - 040 572015, Ul. Costalunga 318/A - 040 813268, Milje - Ul. Mazzini 1/A - 040 271124, Prosek - 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.
Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Ul. Mazzini 1/A, Prosek

**SKD Slavec
Ricmanje Log**
vabi
danes
na **glasbeni sprehod**
s **Pihalnim**
orkestrom Ricmanje
dirigent Aljoša Tavčar
zbirališče ob 10.00
pred cerkvijo

- 040 225141 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7 - 040 630213.

**Jutri, 17., do sobote,
22. marca 2014:
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30**

**Lekarne odprte
tudi od 13.00 do 16.00**

Ul. Giulia 1 - 040 635368, Oširek Vardabasso 1 - 040 766643, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C - 040 232253, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

**Lekarne odprte
tudi od 19.30 do 20.30**

Ul. Giulia 1, Oširek Vardabasso 1, Korzo Italija 14, Žavljje - Ul. Flavia di Aquilina 39/C, Božje polje 1 - 040 225596 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italija 14 - 040 631661.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)
Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.
Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.
Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Loterija 15. marca 2014

Bari	78	55	24	37	27
Cagliari	37	84	41	45	53
Firenze	63	29	74	40	46
Genova	46	1	68	84	80
Milan	22	54	41	28	53
Neapelj	80	64	13	33	70
Palermo	59	87	77	3	42
Rim	53	16	11	3	67
Turin	11	14	90	49	60
Benetke	63	90	43	1	67
Nazionale	76	84	33	40	19

Super Enalotto št. 32

1	5	22	24	41	43	jolly 38	
Nagradni sklad							8.852.551,76 €
Brez dobitnika s 6 točkami							--€
Brez dobitnika s 5+1 točkami							--€
16 dobitnikov s 5 točkami							18.333,79 €
1.132 dobitnikov s 4 točkami							266,32 €
43.209 dobitnikov s 3 točkami							13,76 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	--€
Brez dobitnika s 5+1 točkami	--€
Brez dobitnika s 5 točkami	--€
4 dobitnik s 4 točkami	26.632,00 €
227 dobitnikov s 3 točkami	1.376,00 €
3.096 dobitnikov s 2 točkama	100,00 €
18.679 dobitnikov s 1 točko	10,00 €
36.412 dobitnikov s 0 točkami	5,00 €

DSI - Jutri Branko Klun o odnosu med vero in znanostjo

Res je, da se ljudje, ki vedo zelo malo o znanosti in ljudje, ki vedo zelo malo o veri, pogostoma prepričajo, da gre za konflikt med vero in znanostjo; v resnici pa gre za konflikt med dvema različnima ignorancama ... Naloga znanosti je, da brez kakršnegakoli predsodka razvija spoznavanje dogajanja, zakonitosti in procesov narave. Še pomembnejša naloga vere je, da razvija vest, ideale in duhovne težnje časa, je zapisal fizik Robert Millikan, eden izmed številnih znanstvenikov, ki so se ukvarjali s tem problemom. Danes lahko najdemo številne znanstvenike, ki so v svojem raziskovalnem delu našli potrditev vere v Boga in prav toliko jih je, ki so zaradi znanosti utemeljili svoj ateizem. Tudi zaradi tega obstajajo med znanstveniki ekstremna stališča, ki so odločno iluministična, scientistična in protiverska. To pa je povzročilo reakcijo med verskimi integralisti. Jutrišnji pogovor na večeru Društva slovenskih izobražencev v Peterlinovi dvorani bo pogledal nekatere vidike odnosov med svetom znanosti in svetom vere tudi v luči dogodkov, v katere se je v preteklosti neprevidno vpletla Cerkev. Začetek ob 20.30

Rossana Petaros

Turistične kmetije

AGRITURIZEM CESARICA

pri Piščancih:
odprto ob sobotah in nedeljah.
040-43992

AGRITURIZEM ŠKERLJ

Salež 44
je odprt ob sobotah in nedeljah.
Tel. 040229253

AGRITURIZEM ŠTOLFA

SALEŽ 46 je odprt do 23. marca.
Tel. 040-229439

KMEČKI TURIZEM RADETIČ SIDONJA

v Medji vasi je odprt ob sobotah,
nedeljah in praznikih do 4. maja.
Tel. 040-208987

Osmice

DRUŽINA COLJA (Čuljevi) so odprli osmico, Samatorca 21. Tel. 040-229326. Vljudo vabljeni.

DRUŽINA DEBELIS je odprla osmico na Kolonkovcu. Vabljeni! Tel.: 347-3648603.

JADRAN je odprl osmico v Ricmanjih 175. Toplo vabljeni! Tel.: 040-820223.

OSMICO je odprl Milič, Repen 49. Toplo vabljeni. Tel. št.: 040-327104.

OSMICO je odprl Zidarič, Praprot št. 23.

OSMICO je v Mavhinjah 58/A, odprla družina Pipan-Klarič. Toplo vabljeni! Tel. št. 040-2907049.

OSMICO sta odprla Andrej in Ivan Antonič, Cerovlje 34. Vabljeni! Tel. št.: 040-299800.

SERGIO GIOVANNINI je odprl osmico v Ul. Modiano, 2 (Strada di Fiume). Toplo vabljeni.

V LONJERJU je odprl osmico Damjan Glavina. Tel.: 348-8435444. Toplo vabljeni.

V MEDJI VASI sta odprla osmico Nadja in Walter. Vabljeni. Tel. št.: 040-208451.

V ZGONIKU je odprl osmico Janko Kocman. Tel. št.: 040-229211.

V REPNIČU CRISTINA IN MARINO

sta odprla osmico.
040-2296083

Poslovni oglasi

PRODAM DRUŽINE ČEBEL

na šest sat.
349-1212163

GOSPA Z IZKUŠNJAMI

išče delo: likanje, pospravljanje, varstvo.
00386-31-879781

NATAKARICA IŠČE DELO,

tudi samo ob koncih tedna.
328-0685432

Mali oglasi

DIPLOMIRANA v biologiji nudi lekcije iz matematike, naravoslovja in znanstvenih predmetov v slovenščini

ali italijanščini; tel. 346-9712707.
IŠČEM avto iz druge roke, v dobrem stanju, srednje kubature. Tel. št.: 040-228390.

KUPIM PODRTIJO z dvoriščem v krajih Prosek, Opčine, Repen ali Zgonik, vsaj 200 kv.m. Tel. št.: 348-5872062.

NA PROSEKU dajemo v najem novo, kvalitetno, opremljeno stanovanje, primerno za eno ali dve osebi. 60 kv. m., balkon, kuhinja, dvojna spalnica in manjša spalnica - garderoba. Za info 348-4208079.

PRODAJAM ZEMLJIŠČE nad cesto Dolina - Mačkolje, 950 kv.m., cona E5- kmetijska namembnost. Klicati na tel. št.: 040-228597 (ob uri kosila).

PRODAM MOTOR APRILIA SX125, model 2011, v zelo dobrem stanju, garažiran. Gume pirelli diablo rosso II, luč simil -xenon, varovala za roke race - tech, izboljšani zaviralni sistem. Zanimiva cena. Tel. 331-7298280 vsak dan po 19. uri ali kadarkoli ob koncu tedna.

PRODAM 50-kubični skuter yamaha aerox, letnik 2008, z opravljenim tehničnim pregledom in poravnano takso. Tel. št.: 333-6569545 (v večernih urah).

PRODAM biološki kis iz grozdja refoška iz leta 2005, 5l za 10,00 evrov. Tel. št.: 040-576116 (ne od 14. do 16. ure).

Aron

je prvič zajokal,
kot najlepši sončni žarek na svet
prikukal,
mamici Tjaši, očetu, bratcu se
pridružil,
da se bo z njimi vedno veselil.

Uprava in sodelavci Zadrúžnega
centra za socialno dejavnost in
Dijaškega doma S. Kosovel

Čestitke

V sredo, 12. marca, je praznovala okroglih 80 let **ZOFKA PURIČ**. Če na mnoga leta ji voščijo Franko, Slavica in Boris.

Ob prejetju častnega priznanja *Cavaliere dell'Ordine »Al merito della Repubblica Italiana«* (Vitez Reda za zasluge Republike Italije) čestitamo **M ALESSANDRU SVABU mali pevcu OPZ Fran Venturini od Domja in dirigentka Suzana Žerjal**.

Draga **ERIKA!** jutri boš ujela 14. cvet, tistih najlepših, mladostnih let. Cvet za smeh in veselje, cvet v katerem rojevajo se želje! Naj ti sreča sledi, ko odpirala boš najslajše poti. Vse najboljše ti želi sestra Elena in vsi domači.

Šolske vesti

OTROŠKI VRTEC PIKIJA JAKOBA vabi na 5. ustvarjalnico, ki bo v torek, 18. marca, ob 16. uri v knjižnici Karla Široka na sedežu Večstopenjske šole pri Sv. Jakobu. Knjigo »Za šolo sem še absolutno premajhna« avtorice Lauren Child nam bo prebrala ga. Natalie Kljajič.

DNEVI POMLADI SKLADA FAI 2014 - Dijaki in mentorji Prešerna, Slomška in Zoisa vabijo na ogled Borznega trga, Borzne palače in Trgovinskega muzeja v Trstu. V soboto, 22. marca, ob 15.00 in 16.45 ter v nedeljo, 23. marca, ob 10.00, 11.00 in 15.30. Zberemo se pri Neptunovem vodnjaku na Borznem trgu. Ogled traja uro in pol do dve uri.

Kino

AMBASCIATORI - 16.10, 18.10, 20.10, 22.00 »300 - L'alba di un impero«.

CINEMA DEI FABBRI - 16.00, 18.00, 21.30 »Hannah Arendt«; 20.00 »Il superstito«.

FELLINI - 15.00 »Tarzan«; 16.30, 18.45, 21.15 »12 anni schiavo«.

GIOTTO MULTISALA 1 - 16.15, 18.10, 20.10, 22.10 »Allacciate le cinture«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.45, 21.10 »Lei«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.15, 17.45, 19.15, 20.45, 22.15 »Ida«.

KOPER - PLANET TUŠ - 19.20, 21.20 »300 - Vzpon imperija 3D«; 18.20, 20.20 »300 - Vzpon imperija«; 17.40, 19.50 »Kurir«; 17.00 »Lego film 3D«; 18.00, 20.45 »Montevideo, se vidimo!«; 21.00 »Nimfomanka«; 19.00, 21.10 »Nonstop«; 15.30, 18.45 »Panika«; 16.40 »Pompeji«; 15.00 »Purana na begu 3D«; 14.40 »Purana na begu«; 15.20, 17.20 »Pustolovščine gospoda Peabodyja in Shermana 3D«; 14.20, 16.20 »Pustolovščine gospoda Peabodyja in Shermana«; 15.40 »Varuhi zapuščine«.

KOSOVELOV DOM SEŽANA - 20.00 »Vzpon imperija 3D«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00 »Tarzan«; 15.20, 17.30, 19.50, 22.10 »Need for speed«; Dvorana 2: 15.30, 17.40, 19.50, 22.10 »Disney's Saving Mr. Banks«; 11.00, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Supercondriaco ride - fa bene alla salute«; Dvorana 3: 11.00 »La bella e la bestia«; 22.10 »Snowpiercer«; 15.30, 17.40, 19.50, 22.10 »47 Ronin«; Dvorana 4: 11.00, 15.20, 17.00, 18.45, 20.30 »Mr. Peabody e Sherman«; 11.00, 15.20 »The Lego movie«.

SUPER - 16.00, 20.00 »La bella e la bestia«; 18.00, 22.00 »Dallas Buyer Club«.

THE SPACE CINEMA - 11.10, 15.40, 17.40 »Mr. Peabody e Sherman«; 13.15, 20.05 »Mr. Peabody e Sherman 3D«; 11.10, 15.15, 22.05 »Need for speed«; 17.05, 19.40 »Need for speed 3D«; 10.50, 13.10, 15.15, 19.40 »47 Ronin«; 17.40, 22.05 »47 Ronin 3D«; 11.10, 17.50, 22.10 »Supercondriaco, ridere fa bene alla salute«; 13.30, 15.40, 20.05 »Maldamore«; 17.10 »Her«; 22.00 »Lei«; 11.00, 15.00, 20.05 »300 - L'alba di un impero«; 13.05, 17.55, 22.15 »300 - L'alba di un impero 3D«; 19.40, 22.15 »Allacciate le cinture«; 10.50, 13.10, 17.30, 19.50, 22.10 »La bella e la bestia«; 11.05, 13.10, 15.10, 15.30 »Tarzan«; 16.40, 19.00, 21.20 »Sotto una buona stella«; 20.15 »La bella addormentata«.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.00, 16.45, 18.30, 20.20 »Mr. Peabody e Sherman«; 22.10 »Need for speed«; Dvorana 2: 15.00, 17.15, 19.45, 22.15 »47 Ronin 3D«; Dvorana 3: 15.10, 17.30, 19.50 »Need for speed«; 22.10 »Mr. Peabody e Sherman 3D«; Dvorana 4: 18.10, 20.15 »Supercondriaco, ridere fa bene alla salute«; 16.15, 22.15 »300 - L'alba di un impero«; Dvorana 5: 15.15, 17.45, 19.50, 22.10 »Allacciate le cinture«.

Obvestila

AD FORMANDUM - uporaba aplikativne programske opreme: 30-urni uvodni tečaj za spoznanje osnov dela z računalnikom. Več informacij na sedežu, Ul. Ginnastica 72. Tel. št.: 040-566360, ts@adformandum.org.

AD FORMANDUM v Trstu sprejema prijave na tečaje slovenščine na osnovni stopnji ter angleščine in slovenščine v obliki pogovornih vaj v skupini. Več informacij na sedežu, Ul. Ginnastica 72. Tel. št.: 040-566360, ts@adformandum.org.

CENTER HARMONIJA organizira za otroke in odrasle delavnico slovenščine za predšolske otroke, ki se želijo približati in utrjevati slovenski jezik preko igre in zabave. Potekal bo ob ponedeljkih, od 16.30 do 17.30 na sedežu društva, Ul. Canova 15. Prva poskusna lekcija bo 17. marca. Obvezne prijave in info na tel. 320-7431637, info@bambinieadulti.org.

SDGZ v sodelovanju s Confcommercio Gorica vabi vsa zainteresirana podjetja, da se udeležijo dvostranskih poslovnih srečanj med slovenskimi in italijanskimi podjetji s sek-

torjev Gradbeništva / Pohištva, Kovinarstva, Tipičnih proizvodov (prehrana) / Incoming ter Trgovskih agentov, ki bodo v ponedeljek, 7. aprila, na GZS v Ljubljani v sklopu projekta Unioncamere »FVG vs. Global Competition«. Prijave zbiramo do 17. marca preko prijavnice na www.sdgz.it.

MATEMATIKA ZA VSAKOGAR bo na sporedu v torek, 18. marca, ob 17. uri v prostorih Slovenske prosvete, Ul. Donizetti 3. Vabljeni!

RAJONSKI SVET za Vzhodni Kras se bo sestel v torek, 18. marca, ob 20.30 na svojem sedežu v Doberdobski ulici 20/3 na Opčinah.

SKD VIGRED vabi v torek, 18. marca, ob 18. uri v Štalco v Šempolaju, na mesečno predavanje strokovnjakinje za zdravo prehrano Marije Merljak na temo: »Kako premagamo telesno in možgansko utrujenost, kako s hrano ojačimo in izboljšamo spomin, itd...«

TPPZ P. TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 18. marca, na sedežu na Padričah, ob 20.45 redna pevka vaja.

ŽUPNIJA SV. JOŽEFA iz Ricmanj, vabi vse častilce Jezusovega rednika v sredo, 19. marca, da poromajo v njegovo svetišče v Ricmanjih. Sv. maše bodo ob 9. uri v hrvaščini, ob 11. uri dvojezična, maševal bo tržaški škof Giampaolo Crepaldi, ob 15. uri ob sv. maša v italijanščini in ob 17. uri v slovenščini, daroval pa jo bo upokojeni ljubljanski nadškof Alojzij Uran. Toplo vabljeni!

DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA - Mednarodno združenje, vabi na srečanje »Ko bi poznali Boga« v sredo, 19. marca, ob 20. uri v Finžarjev dom, Dunajska cesta 35 na Opčinah. Info: 340-3864889 (Branka).

SC MELANIE KLEIN vabi člane na redni občni zbor, ki bo v sredo, 19. marca, ob 18.30 v prvem in ob 19.15 v drugem sklicu na sedežu, Ul. Cicerone 8.

SKGZ obvešča člane Pokrajinskega sveta SKGZ za Tržaško, da bo seja v sredo, 19. marca, ob 18.30 v prvem in ob 19.00 v drugem sklicu v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. S. Francesco, 22/II).

VISOKOŠOLSKI SKLAD Sergij Tončič sklicuje občni zbor, ki bo v sredo, 19. marca, na sedežu sklada v Dijaškem domu, Ul. Ginnastica 72 v Trstu, ob 19. uri v prvem in ob 19.30 v drugem sklicanju.

SKD LONJER - KATINARA vabi svoje člane na redni občni zbor, ki bo potekal v četrtek, 20. marca, ob 9. uri v prvem in v petek, 21. marca, ob 19. uri v drugem sklicanju, v prostorih ŠKC v Lonjerju. Zbirali bomo tudi članarine za leto 2014.

SKD S. ŠKAMPERLE vabi na pravljico urico »O kralju, ki ni maral pospravljati« v četrtek, 20. marca, ob 16.30 na Stadionu 1. maj.

JUS PRAPROT - TRNOVCA vabi člane na občni zbor v petek, 21. marca, ob 20. uri v gostilno v Trnovci.

OBČINA DOLINA, Naravni Rezervat Doline Glinščice, Občina Hrpele Kozina v sodelovanju s SKD Slovenec prirejajo: »Odprto mejo v novem času 2014«. V petek, 21. marca, v teku jutra delavnice za šole, od 17.30 večerni pohod po naravnem rezervatu doline Glinščice z naravoslovnimi vodiči; v soboto, 22. marca: v teku jutra delavnice za šole, ob 10.30 pohod iz Sprejemnega centra doline Glinščice do Botača; ob 11.15 uradno srečanje med občinama v Botaču in glasbeni utrinek Pihalnega orkestra Breg, sledi nadaljevanje pohoda do Beke, od 17.30 večerni pohod po naravnem rezervatu doline Glinščice.

KRU.T obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Petrcanih blizu Zadra od 21. do 28. junija. Prijave in dodatne informacije na društvenem sedežu, Ul. Cicerone 8. Tel. št.: 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SKD TABOR: Prosvetni dom - Opčine, vabi na 46. redni občni zbor: prvi sklic v ponedeljek, 24. marca, ob 20.30 in drugi v četrtek, 27. marca, ob 20.30. **ZDRUŽENJE PROSTOVOLJCEV** Ho-

Slavistično društvo Trst Gorica Videm

vabi na srečanje

s prof. Marijo Kacin

ob izidu njene študije z naslovom

Žiga Zois in italijansko gledališče

Knjigo bo predstavila prof. Marija Pirjevec.

Za glasbeni pozdrav bo poskrbel kitarist Francesco Cenci, gojenec GM iz razreda prof. Marka Ferija.

Vabljeni v ponedeljek, 17.3.2014, ob 17. uri, v Narodni dom (Ul. Filzi).

spice Adria Onlus vabi na občni zbor v sredo, 26. marca, ob 10. uri v prvem in ob 17. uri v drugem sklicanju, na sedežu društva, Ul. Mazzini 46.

PRAVLJIČNO-PRIOVEDNA in gledališka delavnica - Hiša pravljic ter društvo Hrast vabita vzgojitelje, učitelje, mentorje otroških in mladinskih gledaliških skupin, amaterske igralce, študente in vse, ki jih veseli delo z otroki in ki bi radi izpopolnili svoje znanje slovenskega jezika na delavnici v soboto, 29. marca. Info na hisappravljic@gmail.com ali 334-1243766.

KMEČKA ZVEZA obvešča člane in posestnike gozdov na zavarovanih območjih Nature 2000 (it. SIC in ZPS), da je rok za sečnjo, podaljšan do 31. marca. Na nezavarovanih območjih, po novem gozdarskem pravilniku, pa poteka sečnja brez časovne omejitve skozi celo leto.

ZSKD sklicuje 48. redni občni zbor in 7. kongres članic, ki bosta v prvem sklicu v ponedeljek, 14. aprila, ob 9. uri na sedežu ZSKD, Ul. San Francesco 20 v Trstu, in v drugem v torek, 15. aprila, ob 19.30 v Prosvetnem domu na Opčinah, Ul. Ricreatorio 1.

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvo Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadstr.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalcu na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrezno dokumentacijo (kopija bančnega naloga) iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

Zveza slovenskih kulturnih društev in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti

v sodelovanju s
SKD Lonjer-Katinara
prirejajo

20. REVIIJO KRAŠKIH PIHALNIH GODB

Nedelja, 16.3.2014,
ob 17. uri

Lonjer, Športno kulturni
center

Nastopajo:

GD Nabrežina
(dir. Sergio Gratton)

PO Breg (dir. Edvin Križmančič)

Brkinska godba 2000
(dir. Tomaž Škamperle)

Izleti

DRUŠTVO ZA ZDRAVJE SRCA IN OŽILJA SLOVENIJE

- Podružnica za Kras organizira danes, 16. marca, pohod iz Bazovice izpred spomenika Bazoviškimi žrtvam do Kraškega roba, s pogledom na dolino Glinščice in v obratno smer. Ob poti si bodo pohodniki ogledali didaktični naravoslovni center, bazoviško fojbo, katinarski ključ in druge znamenitosti. Pot bo po ravnem, s postanki in zmerno hojo (skupno okrog 4 ure). Primerna je za vse. Zbirališče v Sežani, na stari avtobusni postaji ob 9.00 ali v Bazovici, pri spomeniku ob 9.30. Informacije na tel. št.: 040-900021 ali na 041-350713.

SPDT prireja danes, 16. marca, izlet po Kosovelovi poti. Zbirališče v Sežani, na trgu pred cerkvijo ob 8.30. Predvidene so približno 3 ure zmerne hoje. Vabljeni.

KRU.T vabi na velikonočni izlet na Trentinsko z ogledom gradov Beseno, Thun in Buonconsiglio, mest Trenta in Sirmione in Gardskega jezera, od 19. do 21. aprila. Dodatna pojasnila in prijave na sedežu Krut-a, Ul. Cicerone 8, 2. nadstropje, tel. št. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

VINITALY 2014 - Dne 7. aprila, ONAV Trst organizira ekskurzijo v Verono na največji vinski sejmen na svetu - Vinitaly. Prijave najkasneje do 28. marca. Dodatne informacije: trieste@onav.it ali 338-3976187.

SKD DRAGO BOJAN in Društvena gostilna Gabrovec organizirata izlet na Hrvaško.

Društvo slovenskih izobražencev

vabi jutri v Peterlinovo dvorano,
Donizettijeva 3,

na

razgovor s filozofom
dr. Brankom Klunom

"ALI SE MORA VERA
BATI ZNANOSTI?"

Začetek ob 20.30

Pridite z nami v soboto, 31. maja, in skupaj si bomo ogledali otok Rab in okoliške otoke. Povratek v ponedeljek, 2. junija. Info in prijave: 340-2741920 (Mirela).

Prireditve

DRUŠTVO HERMADA - VOJAKI IN CIVILISTI vabi v galerijo Umetniškega in kulturnega centra Škerk, Trnovca 15, na ogled bogate razstave »Ermada Jutrarnji svet 1. svetovne vojne«. Urnik: sobota in nedelja 10.30-13.00 in 15.00-19.00 (do 6. aprila). Vodeni ogled ob sobotah ob 15.00 in nedeljah ob 11.30. Za skupine in šole po dogovoru. Tel. 331-7403604, www.hermada.org.

DRUGI KONCERT revije kraških pihalnih godb v organizaciji ZSKD in JSKD ter v sodelovanju s SKD Lonjer-Katinara bo danes, 16. marca, ob 17. uri v Športno kulturnem centru v Lonjerju. Nastopajo GD Nabrežina (dir. Sergio Gratton), PO Breg (dir. Edvin Križmančič) in Brkinska godba 2000 (dir. Tomaž Škamperle).

FRANKO VECCHIET - MEMORABILIA: danes, 16. marca, ob 11. uri bo potekal vodeni potek razstave »Memorabilia« v italijanskem in slovenskem jeziku v spremstvu umetnika in kustosinje Giulie Giorgi v muzeju Revoltella v Trstu (Ul. Diaz 27). Vabljeni!

KD IVAN GRBEC, Škedenjska ul. 124, obvešča, da je razstava »Škrinja ženske ustvarjalnosti« odprta še danes, 16. marca, od 10. do 12. ure. Vabljeni!

KD KRAŠKI DOM in Razvojno združenje Repentabor vabita v kulturni dom na Colu, na ogled veseloigre »Dobra letina« danes, 16. marca, ob 18. uri.

RICMANJSKI TEDEEN: danes, 16. marca, ob 10.00 na različnih lokacijah v vasi (zbirališče pred vaško cerkvijo, v primeru slabega vremena ob 11.00 v prireditveni dvorani) koncert Pihalnega orkestra Ricmanje (dirigent Aljoša Tavčar); 19. marca, ob 20.30 v prireditveni dvorani ZMePZ Slavec-Slovenec (vodi Danijel Grbec), ko-

mični duo Rita in Helena, Tatiana Turco in Valentina Strain.

SKD LIPA vabi ob Dnevu žena danes, 16. marca, ob 18. uri v Bazovski dom na otvoritev likovne razstave Revolucija barv, slike Saška Križmančič Miot in risbe Anja Križmančič. Predstavitel Jasna Merku'. Glasbena kulisa: Moška vokalna skupina Lipa z dirigentko Anastazijo Purič in mladi glasbenici.

ZADRUGA KULTURNI DOM PROSEK KONTovel vabi na predvajanje igrano - dokumentarnega filma »Sfinga - Zadnja skrivnost Triglavske stene« danes, 16. marca, ob 18. uri v KD na Proseku. Prisoten bo tudi scenarist Gregor Kresal. Vabljeni. **DSI** vabi v ponedeljek, 17. marca, v Peterlinovo dvorano, Donizettijeva 3 na razgovor s filozofom dr. Brankom Klunom na temo »Ali se mora vera bati znanosti?«. Začetek ob 20.30.

SDGZ s Cata Artigianato Fvg, prireja v sklopu projekta »Volo«, ki ga podpira dežela Fjk, brezplačni seminar o sistemu za elektronsko sledljivost odpadkov SISTRI, ki je od letošnjega marca operativen tudi za povzročitelje nevarnih odpadkov. Namenjen je obrtnikom in ostalim podjetnikom in bo potekal 20. marca ob 18. uri v razstavnici dvorani ZKB na Opčinah. Prijave na www.sdgz.it, najkasneje do ponedeljka, 17. marca.

SLAVISTIČNO DRUŠTVO Trst, Gorica, Videm vljudno vabi v ponedeljek, 17. marca, ob 17. uri v Narodni dom v Trstu, Ul. F. Filzi 14, na predstavitev znanstvene monografije prof. Marije Kacin »Žiga Zois in italijansko gledališče«. Knjigo M. Kacin bo predstavila Marija Pirjevec.

ODDELEK ZA MLADE BRALCE NŠK v sodelovanju z revijo Galeb vabi v torek, 18. marca, ob 10.30 v Narodni dom, Ul. Filzi 14, na predstavitev zadnjega knjižnega podviga Marka Kravosa »Sedem veselih otroških igrice«. Poleg avtorja se bodo srečanja udeležili še učenci COŠ Pinko Tomažič iz Trebč, Slavko Pregl, predsednik Knjižne zadruge v Ljubljani in Marjan Manček z razstavo ilustracij Kravosovih del. Vabljeni veliki in mali, vneti za igro in knjigo ali domače živali!

SKD BARKOVLE: ciklus predavanj na temo »In... forma - Predhodna zdravstvena zaščita pri različno mladih« v sodelovanju z A.R.I.S., tržaško neprofitno organizacijo, ki skrbi za dobro počutje mladih in manj mladih. Zadnji: 19. marca (dr. Laura Redolfi) »Kako ohraniti spomin«. Pogovor bo v slovenščini in italijanščini. Začetek ob 20.30.

ŽENSKA SE DELA NE BOJI v društvenem baru n' G'rici v Boljuncu je do polovice aprila na ogled razstava, ki jo je pripravila Skupina 35-55 SKD France Prešeren. Na ogled so fotografije, ki sta jih v svoj objektiv ujeli Sonja Gregori in Sonja Žerjal. Vabljeni!

DRUŠTVO FINŽGARJEV DOM vabi na 5. predavanje iz niza o pozitivnem odnosu do sebe, družine in družbe. Diplomirani farmacevt, predavatelj in blogger mag. Aleš Čerin bo predstavil svoje nasvete »Za bolj preprosto življenje«. V četrtek, 20. marca, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

POŠTNA RAZSTAVA ob 140. obletnici pošte v Dolini v Mitelevropskem Poštnem in Telegrafskem Muzeju v Trstu. Na izvirni zgodovinski razstavi so na ogled originalni predmeti in dokumenti dolinskega poštnega urada rodbine Pangerc iz 19. stol. Urnik: od ponedeljka do sobote od 9. do 13. ure; ob četrtkih tudi popoldne od 15. do 18. ure. Razstava bo odprta do 20. marca.

SKUPINA 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca prireja v četrtek, 20. marca, ob 20.30 v društveni dvorani v občinskem gledališču, potpisno predavanje Sonje Gregori »Madeira - cvetoči vrt v Atlantiku«. Vabljeni.

FOTOVIDEO TRST80 vabi v petek, 21. marca, ob 20. uri na zaključno prireditev Fotovideo natečaja Ota Hrovatin v Narodnem domu v Trstu, Ul. F. Filzi 15. Vabljeni. **SKD IGO GRUDEN** vabi na otvoritev razstave Daniele Zonta »Rože za prvi dan pomladi« v Kavarni Gruden v petek, 21. marca, ob 18. uri.

SKLAD MITJA ČUK vabi na ogled razstave Darinke Vidmar z naslovom »Vezilna nit iz preteklosti v sedanost«, v Bambini-čevi galeriji na Opčinah. Urnik razstave:

10.00-12.00 / 17.00-19.00 (pon./ned.), do 21. marca.

KD PRIMAVERA - POMLAD vabi na delavnico »Barve in čopiči za dobro počutje - spomladanski ekvinočij«, ki bo v soboto, 22. marca, od 15. do 19. ure v prostorih SKD Igo Gruden v Nabrežini št. 89. Delavnico bo vodila psihologinja in psihoterapevtka dr. Lucia Lorenzi. Za podrobnejše informacije in prijave lahko pokličete tel. št. 347-4437922 ali 334-7520208.

OBČINSKA KNJIŽNICA V SALEŽU vabi v sredo, 26. marca, ob 18.00 na predstavitev knjige Nelide Ukmar »Phoenix - dal calcare del Carso«. Z avtorico se bosta pogovarjali profesorici Wilma Purič in Loredana Umek ter grafična oblikovalka Isabella Cipollino ob glasbeni spremljavi Irine Perosa in Jane Župančič.

Z globoko žalostjo v srcu sporočamo, da nas je zapustil naš dragi

Maurizio Sigoni

Žena Nives, sin Kevin, Betty,
Cristian in Cristel.

Od njega se bomo poslovili v torek, 18. marca od 10.30 do 13. v ulici Costalunga.

Datum in uro pogreba z žaro bomo sporočili naknadno.

Namesto cvetja darujte za društvo prostovoljnih gasilcev 'Breg' in za SKP Dolina.

Prebeneg, 16. marca 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Ciao papi,
za vedno boš v mojem spominu.

Tvoj Kevin

Ciao nono Mau
Cristel

Za dragim bratom žaluje
Lorenzo z družino

Z Nives, Kevinom in Betty
sočustvujejo

Guerino, David, Sonja,
Edoardo, Matteo, Tiziana,
Maurizio in Carolina

Žalovanju se pridružujeta
družini Zangari in Biasinutto

Žalovanju svojcev se pridružujeta
sestrična Giuliana z družino
in teta Maria

Dragi tovariš Maurizio,
zelo te bomo pogrešali,
hvala ti za vse,
dragi Nives, Kevin in Betty,
v tem težkem trenutku
smo vam ob strani

tovarišice in tovariši
Stranke komunistične prenove
krožka Občine Dolina

Ob prerani izgubi tovariša
Mauriziot, se hvaležno klanjamo
njegovemu spominu,
Nives, Kevinu in Betty gre naše
občuteno sožalje

Stranka komunistične prenove

Dragi Nives, Kevin, Betty,
ni besed, neizmerna je bolečina.
Zdravo, prijatelj Mauri.

Piero, Marisa, Ivana, Petra

Dragi prijatelj Maurizio,
trikrat zdravo!
Ženi Nives, sinu Kevinu in svojem
najino iskreno sožalje.

Magdi in Nadja

Dragemu nepozabnemu prijatelju
Mauriziu,
TRIKRATNI ZDRAVO.

Družine Merlak,
Vescovo in Klun M.

Ob izgubi dragega Maurizia
sočustvujemo s svojci.

Družina Lissiah
Maria, Anna s Francotom,
Sandro s Katjo

Ob boleči izgubi prijatelja Maurizia
izrekajo ženi Nives, sinu Kevinu
in svojem globoko sožalje

družine Di Donato,
Ota in Križmančič

Mnogo prezgodaj nas je zapustil
bivši podžupan

Maurizio Sigoni.

Globoko užaloščeni izrekamo
sožalje ženi Nives, Kevinu,
Elisabeth in svojem.

Županja, odborniki, svetniki in
uslužbenci Občine Dolina

Ob težki izgubi dolgoletnega člana
Maurizia Sigonija izrekajo družini
iskreno sožalje

prostovoljci ZPG -Breg
in Civilna zaščita Občine Dolina

GASILSKI POZDRAV
'NA POMOČ'

Ciao, Maurizio,
topel objem Nives in Kevinu.

Vsi pri SKD Jože Rapotec iz
Prebenega

Občuteno sožalje družini ob boleči
izgubi dragega Maurizia

Boris, Silvana, Karin,
Livio, Sanja, Neja

† Zapustila nas je

Cvetka Medvešek v 93. letu

Pogreb bo v torek, 18. marca, ob
14.30 na pokopališču v Sežani.

Vsi njeni

ZAHVALA

Francka Furlan vd. Cibic

Ob izgubi naše drage se zahvaljujemo
vsem, ki so počastili njen spomin.

Svojci

Gabrovec, 16. marca 2014
Pogrebno podjetje Alabarda

Ob izgubi ljubljene mame
sočustvujemo z Erikom Sancinom

Uprava in sodelavci Zadrúžnega
centra za socialno dejavnost in
Dijaškega doma S. Kosovel

POGREBNO PODJETJE

San Giusto
Lipa

trenutku

žalosti...

vljudnost

...in tradicija

OPČINE - Proseška Ulica 18
TRST - Ul. Torre Bianca 37/a
TRŽIČ - Ul. San Polo 83, Zelena številka: 800 860 020

Na razpolago za prevoze pokojnikov
iz bivališča ali doma starejših občanov.

ZELENA ŠTEVILKA (800 833 233)

Tel. 345 2355013

Nudimo še pomoč pri
dedovanju in pokojninah
PRIDEMO TUDI NA DOM!

VOLITVE - Županji Sovodenj in Števerjana spet v igri, Doberdob zaenkrat brez kandidatov

Še so možna presenečenja

Obe dosedanji županji spet kandidirata na majskih občinskih volitvah. V Števerjanu se za drugi županski mandat s podporo stranke Slovenske skupnosti (SSK) poteguje Franca Padovan, v Sovodnjah pa na ponovno izvolitev s podporo Občinske enotnosti cilja Alenka Florenin. Novo upravo bodo maja dobili tudi v Doberdobu, kjer dosedanji župan Paolo Vizintin na podlagi nedavnega deželnega zakona ne sme več kandidirati. Kdo bo njegov naslednik, še ni mogoče napovedati; tako Občinska enotnost kot Slovenska skupnost še nista dokončno izbrali svojega kandidata, čeprav ni skrivnost, da se v javnosti že pojavljajo nekatera imena. Med možnimi kandidati za doberdobskega župana se tako omenjata podžupan Fabio Vizintin za Občinsko enotnost in občinski svetnik Marko Jarc za SSK, vendar bo treba počakati še nekaj dni za uradno potrditev njunih kandidatur, da ne bi morda v zadnjem trenutku prišlo do presenečenja.

»Franca Padovan bo spet kandidiral, ravnokar pa v naši števerjanski sekciji sestavljajo listo, na katero bodo vključili tudi nekaj novih obrazov,« pojasnjuje pokrajinski tajnik SSK Julijan Čavdek, po katerem bi bilo treba tudi na Goriškem skleniti dogovor o skupnem upravljanju po zgledu Repentabina in Doline. »Vsak bi se na volitvah predstavil s svojo listo in s simbolom. Kdor bi zmagal, bi pač imel župana, kdor bi izgubil, pa bi dobil mesto v odboru, po možnosti podžupansko,« razlaga Čavdek, ki je prepričan, da bi tovrstni dogovor prispeval k učinkovitejšemu upravljanju in še zlasti k premostitvi ideoloških razlik, ki obremenjujejo slovensko narodno skupnost v Italiji. »Če bi v Sovodnjah sklenili dogovor z Občinsko enotnostjo, bi bili pripravljene podpreti župansko kandidaturo Alenke Florenin; v bistvu bi nastopili na volitvah s skupno kandidatko, ki bi uživala podporo dveh list,« pravi Čavdek in opozarja, da bi bilo treba seveda upoštevati morebitno prisotnost drugih list in na podlagi tega skleniti, ali naj bo res le en skupni kandidat ali pa dva. Čavdek je svoj predlog o skupnem upravljanju že omenil Floreninovi in tudi deželnemu koordinatorju Slovencev v Demokratični stranki Alešu Waltritschu, ki mu je ravno včeraj izrazil razpoložljivost za delovni sestanek. V prihodnjih dneh bo tako predvidoma prišlo do srečanja, na katerem bodo Čavdek, Waltritsch in še nekateri predstavniki Demokratične stranke, Občinske enotnosti in SSK vzeli v pretres predlog o skupnem upravljanju in se o njem pogovorili.

Glede tega predloga so se že prejšnji mesec predstavniki Občinske enotnosti iz Doberdoba izrekli odklonilno, tako da se bodo na volitvah predstavili v dosedanjem sestavu. Ker se torej v Doberdobu ne obeta velikega sodelovanja, so pri SSK začeli izbirati kandidate za svojo listo. Čavdek pravi, da se v Doberdobu odpira tudi možnost sestave občanske liste, v katero naj bi vstopili nekateri domačini, ki so nezadovoljni z Občinsko enotnostjo. »Pri SSK bi bili v tovrstno občansko listo pripravljene pristopiti,« še pravi Čavdek. Glede Občinske enotnosti pa bo marsikaj bolj jasno v prihodnjih dneh; najprej se bo sestel krožek Demokratične stranke, sredi tedna bo novo srečanje Občinske enotnosti. Podobno velja tudi za Števerjan; pri Občinski enotnosti so začeli sestavljati listo, v prihodnjih dneh bodo znana imena županskega kandidata in kandidatov za občinski svet.

Kandidaturo Alenke Florenin so potrdili na nedavnem srečanju Občinske enotnosti in krajevne sekcije Demokratične stranke, na katerem sta predstavniki obeh skupin pozitivno ocenili delo sedanje občinske uprave, ki »je uspela v nelahkih časih premostiti marsikatero oviro in izpeljati zanimive pobude za ovrednotenje teritorija in izboljšanje kvalitete življenja«. Floreninova je po sprejetju kandidature poveda-

Alenka Florenin (Sovodnje ob Soči)

Franca Padovan (Števerjan)

la, da želi pri oblikovanju volilnega programa prisluhniti sugestijam občanov, zato pa namerava prirediti niz javnih tematskih večerov. Prvo srečanje bo namenjeno vprašanju okolja (npr. kako preprečiti divje odlaganje odpadkov v naravo ali kako se dodatno spodbuditi ločeno zbiranje odpadkov), sociale (npr. kako lahko občina pomaga socialno ogroženim družinam) in spoštovanja zakona 38 oz. vidne dvojezičnosti (npr. je vidna dvojezičnost dovolj ali primerno »vidna«); prirejejo ga v sredo, 19. marca, ob 20.30, na sedežu društva Skala v Gabrjah. (dr)

Kaj pa Doberdob?

Tri občinske uprave in izzivi nove mandatne dobe

V čitalnici KB centra na Verdijevem korzu v Gorici bo v torek, 18. marca, ob 18.30 klepetalnica Goriškega loka, na kateri bodo spregovorili županji iz Sovodenj Alenka Florenin in Števerjana Franca Padovan ter doberdobski podžupan Fabio Vizintin. Prireditelji poudarjajo, da bo srečanje s trojico priložnost za pregled opravljenega dela, za obračun mandatne dobe, ki se izteka, in za pogovor o perspektivah treh slovenskih občin.

»Od zadnjih občinskih volitev je minilo kar nekaj časa, med katerim so se uprave lotile novih razvojnih projektov ali pa nadaljevale že zastavljene. Ravnokar je v teku razprava o reorganizaciji upravnega ustroja naše države, od ukinitve senata in pokrajin do združevanja manjših občin: kako naj se vključujemo v to dinamiko ob upoštevanju naših značilnosti manjšinske skupnosti? V tem času tečejo tudi pogovori o novi finančni perspektivi 2014/20 in čezmejnih projektov FJK-Slovenija: kako se lahko pripravimo za projekte, ki bodo deležni financiranja iz programa Italija-Slovenija, od možnih razpisov za ovrednotenje kulturne dediščine vse do okoljevarstvenih pobud in razvoja turizma? Kako bi se lahko dodatno razvilo kraško-območje? V okviru našega večera bomo zato poglobili te aktualne teme, ki zadevajo tudi naše slovenske občine. Skušali bomo predvsem preveriti, ali obstaja med občinami neka koordinacija, o smiselnosti katere imamo vedno večje dokaze, tudi če pomislimo na podobne realnosti na drugih območjih dežele FJK ali na državni ravni,« pravijo prireditelji klepetalnice Goriškega loka in opozarjajo, da imajo občinske uprave iz Doberdoba, Sovodenj in Števerjana posebno pomembno vlogo pri uveljavljanju slovenskega jezika v javnosti in nasploh pri udeležanju zaščitnega zakona. »S katerimi težavami se soočajo naši župani pri tej posebno občuteni zadolžitvi in kje so možne sinergije med tremi občinskimi upravami, zato da slovenski občani lahko polnopravno koristijo pravice, ki so jim zagotovljene po zakonu?« se sprašujejo prireditelji torkove klepetalnice Goriškega loka.

GORIŠKA - Deželni sindikati so jo oklicali za jutrišnji dan

Stavka v združnih bankah

Zaposleni protestirajo, ker deželna federacija združnih bank noče obnoviti zapadle integrativne delovne pogodbe

V združnih bankah na ozemlju Furlanije Julijske krajine bo jutri drugi dan stavke, ki so ga oklicali sindikati bančnih uslužbencev Fabi, Fiba-CISI in Fisac-CGIL. Za stavko so se odločili, potem ko deželna federacija združnih bank ni obnovila integrativne delovne pogodbe, ki je zapadla lani. »Edino v FJK ni prišlo do obnove integrativne pogodbe. Federacije združnih bank iz ostalih dežel so jo obnovile, čeprav imajo ponekod bančni zavodi veliko večje težave kot mi. V naši deželi ni nobene združne banke pod komisarstvo upravo, nobena ni na robu stečaja, kljub temu pa de-

želna federacija FJK ni obnovila zapadle pogodbe,« pojasnjuje Alessandra Panico iz sindikata Fiab. Po njenih besedah je odločitev deželne federacije huda, saj oškoduje 1500 uslužbencev petnajstih združnih bank, ki delujejo v FJK. Med njimi sta tudi Zadruga banka Doberdob in Sovodnje ter Zadruga banka kraška banka, ki ima svoj sedež na Opčinah.

»Integrativne delovne pogodbe v FJK niso obnovili, ker hočejo znižati stroške dela, seveda na ramenih zaposlenih,« opozarja Panico. Deželna federacija hoče na plačah znižati več postavk: od nagrade za pro-

duktivnost (-1200 evrov letno) do nadomestila za nadomeščanje višjega funkcionarja (-1320 evrov letno), od kuponov za hrano do plačanih dopustov za zdravniške preglede in kritija v primeru smrti ali invalidnosti. Sindikati opozarjajo, da želi federacija tudi spremeniti sistem napredovanja v poklicu, ki bi po novem slonelo na veliko bolj arbitrarnih kriterijih. »Federacija bi rada imela proste roke pri vseh svojih odločitvah, ne da bi upoštevala mnenja sindikatov in zaposlenih. Zato se naša mobilizacija ne bo zaključila, temveč bomo protest zaostri, dokler ne bodo uslišali naših zahtev. V kratkem se bo začelo obdobje občinskih zborov, na katerih bomo člane združnih bank seznanili s stisko, ki jo je s svojo odločitvijo povzročila deželna federacija,« napoveduje sindikalistka.

Sindikati so prvi dan stavke oklicali 3. marca, ko je v deželi FJK stavkalo 90 odstotkov uslužbencev združnih bank. Na drugem stavkovnem dnevu je običajno udeležba nižja, kar pa po besedah Panicove naj ne bi veljalo za jutrišnji dan. »Številni bančni uslužbenci napovedujejo, da bodo spet stavkali, in podpirajo naše zahteve,« še poudarja Alessandra Panico. Na letak, ki so ga delili 3. marca, so stavkajoči uslužbenci zapisali, da hočejo predsedniki in upravni sveti nekaterih združnih bank graditi nove podružnice, pomagati hočejo le svojim prija-

Zadruga banka v Gorici BUMBACA

teljem, sploh pa si hočejo še naprej višati že itak visoke plače. Sindikalisti opozarjajo, da tega ne bodo dopuščali, zato pa ne bodo nikakor pristali na nihanje plač zaposlenih in na krčenje njihovih dosedanjih pravic.

Zaradi stavke bi lahko bile jutri združne banke v goriški pokrajini zaprte. To seveda velja tudi za sedež in podružnice Zadruga banka Doberdob in Sovodnje. (dr)

GORICA - Kradel jih je v marketu Conad

Prijeli spretnega tatu žganih pijač

Policiste so v četrtek klicali iz marketa Conad v središču Gorice, kjer je moški ukradel nekaj steklenic žganih pijač. Z ogledom posnetkov videokamera so policisti ugotovili, da je moški zelo spretno skrnil steklenice in z njimi zbežal iz trgovine. Takoj so se lotili njegovega iskanja, vendar se je za njim že izgubila vsaka sled. Uslužbenci marketa so policistom povedali, da je moški že nekajkrat obiskal trgovino in se nekam sumljivo sprehajal med policami z alkoholnimi pijačami, vendar je vsakič izstopil iz prodajalne, ne da bi ga uspeli ustaviti.

Po opisu tatu so goriški policisti razumeli, da so ga nekajkrat že obravnavali zaradi podobnih dogodkov. V petek dopoldne pa so ga še enkrat izsledili. Našli so ga na Travniku in ga prijaviли zaradi kraje. Gre za 36-letnega hrvaškega državljanca C.S., ki bo začetek sojenja pričakal na prostosti.

Policija pred marketom

Pripovedovalsko-lutkovna predstava za otroke

OD POVODNIH MOŽ

Nastopil bo otroški pevski zbor
KD Sovodnje

Mama, očka...
grem v gledališče!

Danes, nedelja 16. marca 2014 ob 16.30
Kulturni dom Gorica - ul. I. Brass, 20

Vstopnina le 2 evra

ŠTANDREŽ - 70-letnica bombardiranja

Med sajenjem na poljih umrli pod točo bomb

Umrli so pod bombami na polju, medtem ko so sadili krompir. Med njimi so bili tudi otroci. Dne 18. marca 1944 so zavezniška letala bombardirala goriško letališče; zavezniški so hoteli uničiti velike hangarje, v katerih so Nemci skrivali svoja letala. Piloti so med bombardiranjem zgrešili nekaj svojih tarč in del bomb odvrli tudi v okolico letališča, še največ v Miren. Na letališču je prišlo do pravega razdejanja, ubitih je bilo več vojakov, uničena so bila številna nemška letala. Veliko je bilo tudi žrtev na sosednjih poljih med Mirnom, Vrtojbo in Štandrežem.

Domači kmetje so takrat ravno sadili krompir; kdor je imel srečo, se je vrgel v razorje in preživel. Številne, ki so bežali, so pobili šrapneli, ki so se razpršili v majhne smrtonosne drobce. V bombardiranju je bilo pobite tudi ogromno živine, s katero so kmetje orali njive. Ob veliki gmotni škodi in žalosti zaradi smrti svojcev so mnoge družine ostale brez volov, ki so jim z delom v njivi omogočali preživetje. Skupno je umrlo 150 ljudi, preko 300 je bilo ranjenih. Hudo prizadet je bil Miren, saj je umrlo 30 ljudi, več žrtev je bilo tudi v Štandrežu, ki je ponovno bombardiranje doživel 8. aprila 1945. Takrat so zavezniška letala bombardirala goriško železniško postajo, vendar so tudi v tem primeru piloti zgrešili del svojih tarč in več bomb spustili nad Štandrežem. V obeh bombardiranjih je skupno umrlo 19 Štandrežev, ki se jih bodo spomnili v torek, 18. marca, ob 19. uri v štandreški cerkvi. V soboto, 22. marca, ob 17.30 pa bo na vaškem pokopališču slovesno odkritje obnovljenega spomenika nad grobom, v katerem so na pobudo društva SKultura 2001 položili posmrtno ostanke žrtev obeh bombardiranj, ki niso imele družinskega groba.

Spominsko slovesnost prireajo tudi v Mirnu. Na pobudo borčevskih združenj NOB, krajevne skupnosti Miren in kultur-

nega društva Stanko Vuk Miren-Orehovlje se bodo ob 70-letnici bombardiranja in požiga vasi spomnili žrtev v torek, 18. marca, ob 18. uri ob spomeniku v mirenskem parku. Program bodo oblikovali društvo Stanko Vuk, učenci mirenske osnovne šole, vokalna skupina Chorus97 in pevski zbor društva žena Miren; slavnostni govornik bo Gabrijel Devetak. Ob 19. uri bo v mirenski cerkvi še maša v spomin na žrtve bombardiranja. (dr)

Obnovljeni nagrobni spomenik v Štandrežu

FOTO D.R.

GORICA - Ceremonija ob praznovanju zavetnikov

»Nagrada za Fabia Beltrama na bo spodbuda za mladino«

Nadškof, župan in nagrajeni Fabio Beltram

BUMBACA

Gorica je sinoči nagradila enega izmed svojih najbolj uglednih »sinov«, ki je v mestu sicer manj poznan kot v znanstvenih krogih po vsem svetu. V zameno za nagrado mestnih zavetnikov, svetih Hilarija in Tacijana, pa je fizik in direktor univerze Scuola Normale iz Pise, 55-letni goriški rojak Fabio Beltram, s poljudno razlago približal občinstvu največji znanstveni izziv današnjega časa - nanotehnologijo oz. nanoznanost.

Na ceremoniji s podelitvijo nagrade so se zbrali običajni predstavniki krajevnih oblasti, medtem ko bi si gost zaslužil publiko mladih, študentov, na katere niso bile naslovljene le njegove besede, temveč tudi nagovora nadškofa Carla Radaellija in župana Ettoreja Romolija. »Gorica mora posvečati pozornost mladini. Naše upanje je, da bodo mladi Goričani v tukajšnjem izredno zanimivem okolju, ki še ni izrazilo svojega potenciala, odraščali, svoje ambicije in sanje morda uresničevali tudi po svetu ter se nato vračali. Hvala, za vaš zgled,« je dejal nadškof. »Fabio Beltram je sin naše zemlje, ki si je v tišini ustvaril izredno kariero, je živ dokaz, da kdor se rojeva v Gorici, ni obsojen na zaostalost. Zato je nagrada še bolj kot zanj pomembna za naše mesto,« je poudaril župan.

Beltram je o sebi povedal, da je v Gorici rojen, tu je opravil osnovno, nižjo in višjo srednjo šolo - znanstveni licej -, s posebno hvaležnostjo pa se je spomnil prof. Maure La Stella.

GORICA - Izšla je knjiga Franca Miccolija

Spomini iz temačnih let

Avtor raziskuje usodo goriških karabinerjev od požiga Ustij leta 1942 do vrnitve iz Borovnice leta 1945

Deželni inštitut za zgodovino osvobodilnega gibanja v Furlaniji Julijski krajini iz Trsta je v nizu spomeniških izdaj objavil knjigo, ki jo je napisal Franco Miccoli. Avtor je iz Gorice in je že dolgo let spodbujevalec misli in dejanj gibanja Concordia et Pax, ki si prizadeva v čezmejnem sodelovanju za umiritev in blažitev nasprotnih si izkušanj ter doživetij iz obdobja druge svetovne vojne. Naslov knjige »Carabinieri di Gorizia 1942-1945« - z dodatkom v podnaslovu »Spomini iz temačnih let« - pove, katere so časovne meje in o kom je govor. Osnovna pripovedna nit povezuje dejavnosti, izbire in usodo goriške karabinerske enote v razburljivih in pogosto protislovnih pogojih delovanja. Sam je neposredno usodno povezan s tem rodом italijanske kraljeve vojske, ker je bil njegov oče Ciro Rocco Miccoli njen sestavni član na službenem mestu v Ajdovščini.

Zbral je vrsto pričevanj in poiskal ustrezne listine vključno s nekaj posnetki. S tem gradivom, ki ga je nabiral nekaj desetletij, nam posreduje pripoved o svoji družini v sklopu dogajanj na širšem goriškem območju od požiga Ustij pri Ajdovščini leta 1942 do junija 1945, ko se je skupina 56 karabinerjev, sicer izčrpanih in razočaranih, vrnila iz taborišča v Borovnici, ker se je po preverjanju izkazalo, da ni bilo njihovo ukrepanje nikoli kruto. Njegov oče, za katerega se ne ve, kam je bil iz Gorice odpeljan, se ni vrnil, zato je sin v zrelejših letih iskal, kje naj bi bil pokopan, in se na raznih pristojnih oblasteh oglašal ter pozivedoval. Iz pogovora z njim je razvidno, da je skupaj z drugimi sorodniki preminulih presegal začetno vnemo in zavzetost, zato sedaj predlaga oblikovanje nekega simbolnega kraja - kostnice, kamor bi lahko potomci »prinašali cvetje«.

Postavlja se simetrično in veliko manj zahtevno pričakovanje, ki niti ne zaobjema vseh padlih in neidentificiranih borcev po grapah, grebenih, livadah in skalovju, temveč postavitev nečesa dostojnejšega na goriškem grajskem dvorišču in posvečenega tistim več kot sto ustreljenih.

Podrobno je obravnavano obdobje Goriške fronte v septembru 1943 z opisom vrste podrobnosti o odločitvah in izbi-

Ciro Rocco Miccoli na svojem motorju

ARHIV F. MICCOLI

rah udeleženih strani. V knjigi najdemo opisane odnose med karabinerji in CLN (italijanska protinacistična organizacija, na krajevni ravni nenaklonjena slovenski Osvobodilni fronti) ter ukrepanje in načrte fašistične milice ter enote X MAS. Skratka, prepletanje dogajanj, ki so vplivala na družine, posameznike in celotno skupnost, na kar se bomo po predstavitvi lahko še povrnili z opozorili na protislovja, stične točke vseh vpletenih in kakšno pomanjkljivost. Predstavitve bo potekala v petek, 21. marca, ob 17.30. Poleg avtorja bodo posegli Ivo Jevnikar, Georg Meyr in Roberto Spazzali, ki je napisal zelo tehten in hitro razumljiv uvod o zgodovinskem okviru tedanjega dogajanja. (ar)

GORICA - ZSKD

Iščejo vidljivost z novimi prijemi

VESNA TOMSIČ

Hočejo odigrati čim pomembnejšo vlogo v kulturnem življenju goriškega prostora, zato iščejo vidljivost z novimi prijemi. To so poudarili v Tumovi dvorani goriškega KB centra, kjer je pred nekaj dnevi potekal občni zbor goriške Zveze slovenskih kulturnih društev (ZSKD). Skupščina je bila volilnega značaja in so na njej predstavniki društev izvolili vodstvo, ki bo vodilo krajevno zvezo v naslednjih treh letih. Zasedanje sta uvedla gojenca Glasbene matice v Gorici Petra Godnič in Daniel Liut. Mlada pianista prihajata iz razredov prof. Beatrice Zonta in Erike Zavadlav. Stara sta osem let in omeniti velja, da sta pred kratkim na regijskem tekmovanju mladih glasbenikov Primorske prejela zlato odličje v kategoriji začetnikov. Občnega zbora so se kot gostje udeležili tudi Igor Tuta (predsednik deželne ZSKD), Livio Semolič (pokrajinski predsednik SKGZ), občinska svetnica Marilka Koršič in Walter Bandelj, sicer tudi pokrajinski predsednik SSO.

Po začetnih pozdravih in opravi formalnostih, ki jih zahteva zasedanje, ki je volilni občni zbor, je predsednica goriške ZSKD Vesna Tomsic podala svoje poročilo, ki se je dotaknilo dejavnosti, pa tudi vprašanj, ki so se nakopičila v zadnjih treh letih. Med le-timi je najbolj izpostavila nelagodje, ki so ga povzročile nič kaj prijetne vesti o kritičnem finančnem stanju, ki pa se je po prizadevanjih krovnih organizacij na srečo obrnilo na bolje. To naj bi Zvezi omogočilo, da v prihodnjih letih kolikor toliko uspešno izpelje zastavljene programe. O delovanju goriške ZSKD je nanizala glavne cilje, ki si jih je postavila kulturna krovnja organizacija. Ti se najbolj otipljivo kažejo v vidljivost Zveze z novimi prireditvami in pobudami in z iskanjem stikov z ustanovami in društvi tako v Sloveniji kot v Italiji. Želeli smo, je nadaljevala Tomsiceva, da bi naš logotip postal viden, še bolj prepoznaven in predvsem sprejet kot pomemben člen kulturnega življenja na goriškem teritoriju. Delno nam je to uspelo s pobudami, kot so Kapljice kulture, Svetovni dan poezije, pa prireditve Naj otroci, Naj mladi in Geyser, ki združujejo mlade ustvarjalce naših društev z ustvarjalci s Slovenije in Italije. Predsednica je omenila stike s šolami, z Benečijo in Režijo, pa predavanja o zgodovini Slovencev s prof. Jožetom Pirjevcem, nenazadnje tudi pomembno akcijo zbiranja pričevanj udeležencev v NOB. V svojem poročilu je izpostavila poslanstvo zveze, ki temelji na spodbujanju in vrednotenju ter promociji ljubiteljskih kulturnih dejavnosti Slovencev v Italiji. Vse to zveza opravlja v tesnem sodelovanju s svojimi včlanjenimi društvi. Na koncu je pohvalila vsa tista društva-članice, ki z nemajhnimi naporji in z obilico domišljije postavljajo na noge prireditve, ki so odmevne tudi za širši goriški, deželni in mednarodni prostor.

Po pozdravih in bodrilnih besedah gostov so sledile volitve novega odbora. Pokrajinska predsednica ZSKD ostaja Vesna Tomsic, ostali člani odbora pa so Sara Boškina, Bernard Florenin, Erik Figelj, Martina Humar, Damjana Kobal, Katjuša Koscic, Nataša Paulin, Silvan Pittoli in Vili Princič.

CENTER LOJZE BRATUŽ

V gosteh Boris Pahor

V Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo v soboto, 22. marca, ob 10.30 srečanje s tržaškim pisateljem Borisom Pahorjem, s katerim se bo pogovarjala Tatjana Rojc. Srečanje prirejajo Kulturni center Lojze Bratuž v sodelovanju z državno knjižnico in goriško pokrajino, namenjeno pa je predstavitvi knjige »Cosi ho vissuto«, slovenskega prevoda knjige »Tako sem živel«. Ker je srečanje namenjeno italijanskemu prevodu knjige, bo potekalo v italijanskem jeziku, je pa odprto vsem ljubiteljem pisane besede in vsem tistim, ki radi poslušajo v živo pričevanje osebnosti, ki je s svojo pokončno držo zaznamovala naš prostor in našo zgodovino.

PLANINSKO DRUŠTVO

Izlet v Pireneje

Po lanskem obisku Slovaške in Poljske pripravljata SPDG letos večdnevni izlet v Pireneje. Izvedli ga bodo od 17. do 24. junija; trajal bo osem dni, vendar zadeva datum odhoda možnost zamika enega ali dveh dni. Do srede tedna bo znan točen datum odhoda. Program izleta, ki ga bo vodil Janez Pretnar, predvideva planinski in turistični del. Planinci se bodo povzpeli na najvišji pirenejski vrh in obiskali nekaj vršacev v okolici Andore. Predviden je tudi obisk Barcelone in krajši postanek v romarskem središču Lurd. Potovanje bo z avtobusom in v organizaciji agencije Alpetour. Zaradi rezervacije prenočišč je s prijavitvami treba pohiteti; zaključijo se konec marca.

DOBERDOB - Čistilna akcija petdesetih prostovoljcev

Poln kontejner!

Mladi udeleženci in zbiranje odpadkov

BONAVENTURA

Hladilnik, računalnike, odrabljene avtomobilske pnevmatike, plastenke, cigaretne zavojčke ... Vse to in še marsikaj so nabrali udeleženci čistilne akcije, ki jo je včeraj doberdobska občina priredila v sodelovanju z zvezo Legambiente, pokrajino, podjetjem Isa Ambiente in civilno zaščito. V organizacijo akcije je največ truda vložil občinski odbornik Nordio Gergolet. »Z nabranimi odpadki smo napolnili velik kontejner. Našli smo tudi eno neeksplozivno granato iz prve svetovne vojne, ki smo jo zaupali karabinjerjem,« pravi Gergolet.

Akcije se je udeležilo kakih petdeset ljubiteljev čiste narave, med njimi je bila tudi skupina nižješolcev. Po zboru pred županstvom so se odpravili na čiščenja raznih krajev v občini, kjer so evidentirali nekaj divjih odlagališč. Kot običajno so cel kup odpadkov nabrali ob ostrem ovinku pred Jamljami, kar nekaj nesnage so očistili tudi v Dolu in ob pokrajinski cesti, ki povezuje Selce in Devetake. Po Gergoletovih besedah se ob cestah nabirajo odpadki, ki jih ljudje odvržejo iz avtomobilov kar med vožnjo, ob stranskih gozdnih poteh pa se nahajajo divja odlagališča, kamor objestneži dovažajo smeti s kamioni oz. kombiji. Veliko odpadkov je tudi ob državni cesti med Sabliči in Devetaki, vendar so se čiščenju tega območja morali izogniti zaradi prometa in varnosti. Ob zaključku več-

rajšnje akcije so se udeleženci zbrali v sprememnem centru Gradina ob »paštašuti«, ki jo je pripravila zadruga Rogos.

V Doberdobo so zadnjo čistilno akcijo priredili pred dvema letoma. Tudi takrat so nabrali veliko količino odpadkov in odkrili celo divje odlagališče azbestnega materiala.

GORICA - V Forumu Kultura se spopadajo s slovenščino

»Ilegalni« tečaj

Po enem letu učenja želijo vsaj pasivno obvladati jezik svojih sosedov

Učenje slovenskega jezika, posamično ali na tečajih, je lahko tudi povod za družabna srečanja, na katerih ne manjka prijetnega vzdušja. Skupini prijateljev in znancev, ki se zbirajo v goriškem združenju Forum Kultura, je nekoga dne prišlo na misel, da bi se enkrat na teden srečevali ... in kramljali po slovensko. Zato da bi zamisel ne ostala le pri besedah, so se odločili, da se enkrat tedensko srečajo in na povsem prostovoljni osnovi izvedejo »ilegalni« tečaj slovenskega jezika. »Učiteljici« Tanja in Kristina sta soglašali s predlogom in stekla je zanimiva akcija, ki teden za tednom privablja vse večje število odraslih »učenec«. Kot zaključno nagrado pa bosta učiteljici prejeli okusen »ilegalni golaž«, ki ga bo po madžarskem receptu skuhal neutrudljivi kulturni delavec Vito.

Kot nam je povedala Ana, ena izmed udeleženk tečaja, se v zadnjih časih vse več posameznikov odloča za učenje slovenščine, vedno več je tudi pasivnega razumevanja jezika - po njenem

Udeleženci »ilegalnega« tečaja slovenščine

zatrjevanju tudi zaradi stikov z goriškim Kulturnim domom in dvojezičnim časopisom Isonzo-Soča. »Naj spomnim, da je predsednik Foruma Andrea Bellavite med lansko svečanostjo ob 32. obletnici Kulturnega doma pripravil svoj slavnostni govor v slovenščini, kar je bil neke vrste zgodovinski dogodek za Gorico. Vse to nas je spodbudilo, da se kljub zrelem letom začnemo učiti slovenščine,

GORICA - Sindikat SIULP

Proti zaprtju dveh policijskih uradov

Policijski sindikat SIULP opozarja, da je na državni ravni v pripravi načrt za krčenje številnih policijskih uradov in poveljstev, razpršenih po vsej Italiji. V Furlaniji Julijski krajini naj bi skupno ukinili štirinajst policijskih uradov, med katerimi dva na Goriškem. Na ukinitve naj bi bila »obsojena« pokrajinski urad mejne policije in pokrajinski urad poštne policije.

Po besedah sindikalistov SIULP opravljajo mejni policisti pomembno vlogo pri nadziranju prehodov čez državno mejo, medtem ko so poštne policisti v pomoč vse večjemu številu prebivalcev goriške pokrajine, ki so žrtev spletnih goljufov. V pokrajinskem uradu mejne policije je šestdeset zaposlenih, ki posebno pozornost namenjajo mednarodnemu tihotapljenju ukradenega blaga in mamil, pomembno vlogo imajo tudi pri preprečevanju nezakonitega vstopanja v Italijo, saj ravno pri Gorici prečka državno mejo na desetine priseljencev iz najrazličnejših držav. V pokrajinskem uradu poštne policije pa je petnajst zaposlenih, ki so v zadnjih časih zelo aktivni tudi na teritoriju. Izpeljali so več informativnih srečanj po šolah, med katerimi so mlade poučili o nevarnostih, ki jih skriva splet. Če bosta oba urada ukinjena, bodo njuni zaposleni premeščeni v druge službe. »Vendar ni res, da bodo po premetitvi opravljali iste naloge. Z ukinitvijo omenjenih uradov bi se v kratkem času izgubila vsa profesionalnost, ki so si jo policisti nabrali z dolgimi leti trdega dela,« opozarjajo v policijskem sindikatu SIULP.

GORICA - Livio Semolič (SKGZ) o šolstvu

»Negativni trend moramo obrniti«

»Po dokončnem obračunu števila vpisov na slovenske šole na Goriškem želim izraziti svoje mešane občutke, ki se vijajo med pozitivnim vtisom zaradi velikega zanimanja za naše vrtnice ter osnovne in nižje srednje šole in pa zaskrbljujočim dejstvom, da v prvih razredih slovenskih višjih srednjih šol bomo po vsej verjetnosti ostali pod pragom petdesetih vpisov.« Tako se začne komentar Livio Semoliča, predsednika SKGZ za Goriško, na naše poročanje o vpisih v slovenske šole za novo šolsko leto. Svojo analizo tako nadaljuje:

»Po eni strani se torej potrjuje privlačnost naše osnovno-nižješolske ponudbe, po drugi pa problematičnost preboja na višješolsko stopnjo. Pridružujem se vsem tistim, ki kažejo določeno zaskrbljenost nad takim stanjem in se resno sprašujejo, kako kljubovati tako visokemu osipju, ki dejansko pogojuje razvoj našega višješolskega sistema in ki se že kar nekaj let ponavlja. Prve analize kažejo, da tudi tokrat ni enostavno določiti jasne korelacije dejstev za tako stanje, saj se prepletajo raznoliki vzroki, ki botrujejo taki ali drugačni odločitvi staršev oz. učencev. Nesporno pa je dejstvo, da nihče od nas ne sme tega pasivno sprejemati, temveč moramo skupaj reagirati in se bolje opremiti, da se ta negativni trend spremeni.«

»Strinjam se s tajnikom Sindikata slovenske šole Joškom Prinčičem, da z usodo šol se ne morejo ukvarjati le šolniki. Pristavljam pa, da se morajo s tem ukvarjati predvsem pristojni šolski organi ob zunanji opori in podpori civilne družbe (zlasti občinskih in pošolskih struktur). Razpravljamo o državnih šoli s slovenskim učnim jezikom, ki ima svoje notranje odločujoče organe (zavodski sveti, profesorski zbori itd.), k temu lahko dodamo deželni šolski urad za slovenske šole, deželno šolsko komisijo, Sindikat za slovenske šole in dragoceno vlogo pedagoške svetovalke. Po moji oceni je to osnovno jedro, znotraj katerega se morejo izoblikovati konkretni

predlogi, ki lahko imajo veliko oporo v znanstveno raziskovalnem delu Slorija in strateško podporo dveh krovnih organizacij ter širše družbe, nazadnje pa tudi konkretno pomoč pri udeležanju dogovorjenih sklepov v političnem naprežanju slovenskih predstavnikov vse do parlamentarne ravni. Tu ne gre za izmikanje krovnih organizacij ali drugih sredin, saj smo kot SKGZ organizirali ničkoliko uradnih in neuradnih srečanj na šolsko temo. Naša pristojnost pa seveda ne sega v izbire posameznih šol. Tudi tokrat smo torej na razpolago za katero koli soočanje ali pomoč. Tega si srčno želimo, ker verjamemo v slovensko šolo kot ključni element našega obstoja in razvoja. Pomembno pa je, da pobuda pride iz šolskih sredin in s strani glavnih protagonistov našega šolstva.«

»Ne moremo vztrajati pri razmišljanju - opozarja Semolič -, da spremembe niso enostavne, v kolikor morajo sloneti na obstoječem učnem kadru. To pomeni ostati vpeti v začarani krog negativne spirale, iz katere se ne bomo izvlekli. Šolska avtonomija dopušča marsikaj, kot tudi šolska normativa, v kateri bi lahko našli marsikatero priložnost tudi za širjenje ponudbe izobraževalnih smeri, brez prekomerne togosti in z nekoliko večjo prožnostjo. Konkurenca je in bo vedno večja tako na italijanski kot tudi na slovenski strani. Opreмимо se, da bomo lahko še bolj konkurenčni in kakovostni, saj vsaka šibkost ali pomanjkljivost lahko zmanjša našo privlačnost. V splošnem merilu in splošni zavesti manjšinska šola gotovo sama po sebi ne predstavlja šibkosti in niti pomanjkljivosti, čisto nasprotno: predstavlja dodano vrednost in prednost, ki jo moramo z vsakdanjimi dokazi in dejanji potrjevati. Predznaki kot taki, žal ali na srečo, ne učinkujejo več. SKGZ si želi torej v neposrednega sistemskega soočanja na to temo. Še enkrat zato javno potrjujem našo pripravljenost in željo, da skupaj rešimo odprte probleme v korist naše šole.«

Izleti Primorskega dnevnika

Zaradi odpovedi se je za izlete Primorskega dnevnika sprostilo nekaj mest. Za potovanje v Umbrijo od 4. do 8. junija so se sprostila štiri mesta, za potovanje v Francijo oz. Pariz od 2. do 6. maja pa dve mesti. Za vse informacije zainteresirani lahko pokličejo agenciji, ki sta potovanja organizirali, to sta Adriatic za Umbrijo (tel. 040-3720062) in Auroro za Francijo (tel. 040-631300). Plačilo zneskov za potovanja bo potekalo v omenjenih agencijah približno en mesec pred odhodom, to se pravi konec marca za Nizozemsko, okoli 10. aprila za Francijo in okoli 15. maja za Umbrijo. Prijavljeni za potovanje v Nepal pa že pripravljajo kovčke, saj so tik pred odhodom.

Družabnost ob dnevu žena

Ženski krožek kulturnega društva Suvodnje danes ob 18. uri prireja družabno srečanje ob dnevu žena. Program večera bo popopran s prijetnimi skeči in s sodelovanjem Karnivalin, ki bodo poklonile občinstvu nekaj plesov. O pomenu praznika bo spregovorila društvena odbornica Romina Cijan. Po nekajletnem premoru tako ženske spet prirejajo praznik, za katerega sicer pravijo, da bo zanimiv tudi za moške.

Dimitrij Volcic o Ukrajini

Na turistični kmetiji Dialu pred cerkvi v Moraru bo jutri ob 20. uri javno srečanje z novinarjem in odličnim poznavalcem evropskega Vzhoda Dimitrijem Volcicom na temo »Se začneja nova hladna vojna?«. Govor bo seveda o dogajanju v Ukrajini in Rusiji. Srečanje prireja združenje Par Morar.

ZDRAVŠČINE - Predstavljena bo javnosti Ponovno najdena slika Toneta Kralja

Že večkrat smo pisali o živem zanimanju za slovenski jezik in kulturo, ki ga v Zdravščinah spodbuja krajevno italijansko društvo, ne nazadnje pred kratkim, ko so v župnijski dvorani gostili pisatelj Borisa Pahorja in avtorico monografije o njem Tatjano Rojc. Ob koncu tedna se na istem mestu obeta nov dogodek s slovenskim predznakom. Protagonist tokrat ne bo oseba, temveč platno slikarja Toneta Kralja, ki ga je pred nekaj leti po srečnem naključju odkrila domačinka Aleksandra Devetak, slovenska »duša« italijanskega združenja. Oljno upodobitev Svete družine je opazila v župnišči, prepoznala je Kraljevo »roko«.

Izkazalo se je, da je res Kraljeva, saj je umetnik na njej tudi podpisan. V Zdravščine je prišla leta 1951 z duhovnikom iz Kobarida Stanislom (Stankom) Pontarjem. V dar jo je prejel za svojo novo mašo 29. junija 1941 (to je zabeleženo na zadnji strani platna) in jo nato, deset let, kasneje prinesel s sabo v vas v zagrajski občini, kjer je bil župnik do leta 1991. Po njegovi smrti je slika srednje velikega formata ostala v župnišči, ne da bi kasnejši stanovalci vedeli za avtorja, ki je z zlatimi črkami zapisan v zgodovino slovenske sakralne umetnosti. Po dosežanjem preverjanju je bila doslej neznan tudi poznavalec Kraljevega dela.

Tone Kralj

Na pobudo združenja iz Zdravščin in župnije bodo ponovno najdeno sliko predstavili javnosti v soboto, 22. marca, ko bo ob 17.30 v župnijski dvorani o Tonetu Kralju predavala umetnostna zgodovinarica Verena Koršič Zorn, avtorica monografije o slikarju. Slika bo na ogled tudi dan kasneje med 10. in 12. uro.

Zaposlijo delavca

Občina Koprivno bo v okviru projektov za socialno delo zaposlila z enoletno pogodbo delavca, ki bo skrbel za vzdrževanje občinskih splotij in opravljal vrtnarska dela. Prijave zbirajo v pokrajinskem uradu za delo v Gorici do 26. marca.

Podjetniki v Ljubljani

Goriška Trgovinska zbornica prireja 7. aprila v Ljubljani srečanje, na katerem bodo imeli goriški mali podjetniki priložnost, da slovenskim sogovornikom predstavijo svoje dejavnosti. Interesenti se lahko prijavijo le še jutri, informacije so na voljo na tel. 0481-384283.

Jutri Animamente

V goriškem Kinemaxu bodo jutri ob 17. uri v okviru niza Animamente predvajali film »La sorgente dell'amore«; avtorja Raduja Mihaleanuja; vstop bo prost.

Voden ogled razstave

V galerijskih prostorih palače Fundacije Goriške hranilnice v Gosposki ulici v Gorici bo danes ob 17.30 voden ogled razstave velikih platen secesijskega okusa, ki jih je tržaški likovnik Vito Timmel naslikal za gledališče v Pancanu; vstop je prost.

ZMAGOVITE SREČKE KARNIVALOVE

PUSTNE LOTERIJE: 8793 (enotedensko križarjenje po Sredozemlju za dve osebi s Costa Crociere), 2384 (weekend city v Parizu za dve osebi life & style - Bosco Gift), 1425 (darilni bon v vrednosti 250 evrov za nakup v trgovini SME v Gradišču), 2722 (darilni bon v vrednosti 150 evrov za nakup v trgovini jestvin Povsic Peter v Gorici), 3776 (pršut). Za prevzem nagrad, ki so bile izžrebane 13. marca se morajo lastniki zmagovitih srečk zglasiti na gabrskem sedežu društva v roku tridesetih dni od objave rezultata žrebanja; informacije po tel. 380-6335315.

KRUT obvešča, da bo goriška pisarna zaprta v torek, 18. marca. Nadomešča jo sedež v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

Prireditve

DRŽAVNA KNJIŽNICA v Ul. Mameli v Gorici bo v torek, 18. marca, ob 11. uri dala na razpolago za ogled dragocene izbor knjig, revij in publikacij, ki je bil v lasti Carla Michelstaedterja in njegovega očeta Alberta.

V OBČINSKI KNJIŽNICI V SOVODNJAH bo v sklopu srečanj z avtorji v torek, 25. marca, ob 18. uri predstavitev knjige »Auschwitz je tudi tvoj« tržaške deportiranke Marte Ascoli, ki je v slovenskem prevodu Magde Jevnikar izšla pri založbi Mladika. Spremno besedo v knjigo je napisal Boris Pahor. Srečanja se bosta ob prevajalki Magdi Jevnikar udeležila tudi tržaška predsednica vsedržavnega združenja deportirancev ANED, zgodovinarica Dunja Nanut in sin avtorice Davide Puzolo.

KD SOVODNJE vabi danes, 16. marca, ob 18. uri v Kulturni dom v Sovodnjah na družabnost ob praznovanju dneva žena v družbi Karnivalink in s presenečenjem članic ženskega odseka društva.

SLOVENSKO DEŽELNO GOSPODARSKO ZDRUŽENJE v sodelovanju z združenjem Confcommercio Gorica vabi podjetja, da se udeležijo dvostranskih poslovnih srečanj med slovenskimi in italijanskimi podjetji iz sektorjev gradbeništva - povištva, kovinarstva, tipičnih proizvodov (prehana) - incoming ter trgovskih agentov, ki bodo 7. aprila na GZS v Ljubljani v sklopu projekta Unioncame »FVG vs. Global Competition«. Prijave do 17. marca preko prijavnice dostopne na www.sdgz.it.

V CENTRU MARE PENSANTE v parku Basaglia (Ul. Vittorio Veneto 174) v Gorici bo v sklopu niza »Linea di Scon-

NOV URNIK TAJNIŠTVA PRIMORSKEGA DNEVNKA V GORICI

**OD PONEDELJKA
DO PETKA
10.00-15.00
OB SOBOTAH
10.00-13.00**

fine« v ponedeljek, 17. marca, med 16.30 in 18. uro srečanje na temo delovanja Slovenskega združenja za duševno zdravje ŠENT, vodita Jasmina Bolterstein in Luka Campolunghi.

V GORIŠKI KNJIŽNICI FRANCETA BEVKA na Trgu Edvarda Kardelja 4 v Novi Gorici bo 18. marca ob 17. uri pravljica za otroke v pravljčni sobi; 25. marca ob 17. uri bo ustvarjalna delavnica za otroke na oddelku za cicibane in 19. marca ob 17. uri ustvarjalna delavnica za odrasle pri klavirju; več na www.ng.sik.si.

V KNJIGARJI LEG na Korzu Verdi 67 v Gorici v torek, 18. marca, ob 18. uri bo predstavitev publikacije »Gli ultimi dieci anni roventi del XX secolo raccontati da Marani«, prisoten bo avtor, kipar, slikar in ustvarjalec stripov, Tržačan Paolo Marani; vstop prost.

SKUPNOST DRUŽIN SONČNICA - PREDAVANJA 2014 v domu Franc Močnik v Svetoivanski ulici v Gorici (ob cerkvi sv. Ivana) ob 20. uri: 19. marca p. Silvio Šinkovec »Oblikovanje samopodobe pri mladih«; sredo, 26. marca, Miha Kramli »Močni starši - stabilni otroci«.

KATOLIŠKA KNJIGARNA, LIKOVNA GALERIJA ARS in Raziskovalna postaja ZRC SAZU Nova Gorica vabijo na razstavo in na »Kavo s knjigo« v četrtek, 20. marca, ob 10. uri v Katoliški knjigarni v Gorici. Sodelavke Raziskovalne postaje bodo spregovorile o razstavi in brošuri »Marijine božjepotne cerkve med Alpami in Krasom« in predstavile Izvestje.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici (tel. 0481-538090) bosta v četrtek, 20. marca, ob 18. uri Andrea Romoli in Sergio Cionci predstavila knjigo »L'ultimo testimone«.

SKŠD KRAS DOL-POLJANE prireja v sodelovanju s klubom Kraških Jagerjev predavanje zdravnika Franca Popazzija z naslovom »Prisotnost klopov v našem okolju« v petek, 21. marca, ob 19.30 v športno kulturnem centru Pavlina Komel na Palkišču.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Oskarja Jurna darujeta Lucjan Juren in Karmela Rusjan 50 evrov za kulturno društvo Skala - Gabrje in 50 evrov za onkološki center CRO v Avianu.

V spomin na Ivanko Nanut daruje družina Lenardič Mermolja 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Pevmi.

Pogrebi

JUTRI V ŠTANDREŽU: 11.00, Ivanka Nanut (Vanka črna) iz goriške splošne bolnišnice v cerkvi in na pokopališču. **JUTRI V GRADIŠČU:** 11.00, Prospero Folladore (iz goriške splošne bolnišnice) v stolnici in na pokopališču. **JUTRI V VILEŠU:** 11.00, Franca Olga Calligaris vd. Salvini (iz goriške splošne bolnišnice) na pokopališču.

ZAHVALA

Maurizio Martinelli

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin.

Svojci

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
DNEVNO DEŽURSTVO: ALESANI, Ul. Carducci 40, tel. 0481-530268.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
STACUL, Ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
ALLA SALUTE, Ul. Cosulich 117, tel. 0481-711315.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM
CORAZZA, Ul. Buonarroti 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V ZAGRAJU
LUCIANI, Ul. Dante 41, tel. 0481-99214.

Kino

DANES V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 14.50 - 16.30 - 18.15 - 20.00 »Mr. Peabody e Sherman«; 21.45 »300 - L'alba di un impero«.

Dvorana 2: 15.30 - 17.40 - 19.45 - 22.00 »Lei«.

Dvorana 3: 16.10 - 18.00 - 20.00 »Allacciate le cinture«; 22.00 »Una donna per amica«.

DANES V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.30 - 20.00 - 20.20 »Mr. Peabody e Sherman«; 22.10 »Need for Speed«.

Dvorana 2: 15.00 - 17.15 - 19.45 - 22.15 »47 Ronin« (digital 3D).

Dvorana 3: 15.10 - 17.30 - 19.50 »Need for Speed«; 20.10 »Mr. Peabody e Sherman« (digital 3D).

Dvorana 4: 18.10 - 20.15 »Supercondriaco - Ridere fa bene alla salute«; 16.15 - 22.15 »300 - L'alba di un impero«.

Dvorana 5: 15.15 - 17.45 - 19.50 - 22.10 »Allacciate le cinture«.

JUTRI V GORICI
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 »La sorgente dell'amore« (vstop prost); 21.00 »300 - L'alba di un impero«.

Dvorana 2: 17.40 - 19.45 - 22.00 »Lei«.

Dvorana 3: »Kinemax d'Autore« 17.30 - 20.40 »La grande bellezza«.

JUTRI V TRŽIČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.20 - 20.00 - 21.45 »Mr. Peabody e Sherman«.

Dvorana 2: 17.15 - 19.45 - 22.15 »47 Ronin« (digital 3D).

Dvorana 3: 17.30 - 19.50 - 22.10 »Need for Speed«.

Dvorana 4: 18.10 - 20.15 »Supercondriaco - Ridere fa bene alla salute«; 22.15 »300 - L'alba di un impero«.

Dvorana 5: 17.30 - 20.10 - 22.00 »La prima neve«.

Šolske vesti

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE GORICA obvešča, da je na razpolago eno študentsko mesto za dvotedenski seminar slovenskega jezika v Ljubljani od 30. junija do 11. julija; informacije najkasneje do 19. marca po tel. 0481-21608 ali 339-3273083.

Poslovni oglasi

IŠČEM ZANESLJIVO OSEBO

za oskrbo priletnega pokretnega moškega.

Tel. od 20. do 21. na 333-8126497

Mali oglasi

IZPRAZNUJEM hiše, stanovanja, kleti, podstrešja itd., popraviljam pohištvo, lesena polkna, okna in vrata; tel. 340-2719034.

Razstave

V GALERIJI ARTI' ART SHOW ROOM v Kapucinski ulici 3 v Gorici bo v četrtek, 20. marca, ob 18. uri odprtje slikarske razstave Nine Bric. Razstavo bo predstavila Tatjana Rojc; na ogled bo do 3. aprila od ponedeljka do petka 9.00-12.30, 15.30-18.30.

MUZEJ MODE IN UPORABNE UMETNOSTI v goriškem grajskem naselju vabi na odprtje razstave z naslovom »L'ornamento scintillante - Bleščeči okraski« v petek, 28. marca, ob 18. uri; na ogled bo od torka do nedelje 9.00-19.00; več na www.gomuseums.net.

Izleti

PROSVETNO DRUŠTVO ŠTANDREŽ organizira šestdnevni društveni izlet v Barcelono od 22. do 27. aprila; vpisovanje po tel. 0481-20678 (Božo) in tel. 347-9748704 (Vanja).

»POMLADNA DNEVA« v organizaciji italijanskega sklada za okolje FAI na Sovodnjem bosta namenjena obisku rubijskega gradu in Brestovca v soboto, 22., in v nedeljo, 23. marca. Za vodene ogled v slovenskem jeziku bodo poskrbeli dijaki slovenskega višješolskega centra v Gorici. Vodeni ogledi gradu bodo trajali približno eno uro in bodo tako v soboto kot v nedeljo potekali med 9. in 17. uro, približno tri ure pa bodo trajali vodeni ogledi ostalin na Brestovcu, ki bodo na sporedu vsakih dvajset minut. Prvi ogled se bo začel ob 9. uri, zadnji pa ob 14. uri.

KRUT obvešča člane, da je v teku vpisovanje za skupinsko obmorsko letovanje v Petračanih blizu Zadra od 21. do 28. junija; informacije in prijave v goriškem uradu, Korzo Verdi 51/int., tel. 0481-530927, krut.go@tiscali.it, ob torkih od 9. do 12. ure ali na sedežu KRUT-a, v Trstu, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072, krut.ts@tiscali.it.

SPDG prireja v nedeljo, 23. marca, pohod Cerje-Trstelj. Zbirališče pri Devetakih pred gostilno Miljo ob 8.30, hoje približno 3 ure, vodi Srečko; informacije po tel. 335-5421420.

PD RUPA-PEČ vabi na letošnji tradicionalni izlet v Jordanjani, ki bo potekal od 19. do 26. avgusta; informacije po tel. 0481-882285 (Ivo).

Gledališče

DRAMSKI ODESK PD ŠTANDREŽ bo nastopil v Mladinskem centru Vrtojba ob 17. uri s komedijami »Cvetje hvaležno odklanjamo« danes, 16. marca, »Ah, ti kavalirji« 13. aprila in »Skupno stanovanje« 11. maja.

KOMIGO 2014 v Kulturnem domu v Gorici: 18. marca ob 20.30 v slovenščini »(U)tri(n)ki«, KUD Grešni kozli; informacije in predprodaja vstopnic v Kulturnem domu v Gorici (tel. 0481-33288; info@kulturnidom.it).

SKŠD KRAS DOL-POLJANE vabi v soboto, 22. marca, ob 20. uri v športno kulturni center Pavlina Komel na Palkišču na ogled Kraške muzikomedija »(u)TRI(n)KI«; nastopa KUD Grešni kozli.

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V KRMINU: »SiparioRagazzi« danes, 16. marca, ob 16. uri »I cuccioli e il bambù blu«; 19. marca ob 21. uri »Open - Daniel Ezralow« s Spellbound Contemporary Balletom; informacije pri blagajni v Ul. Nazario Sauro 17 v Krminu (tel. 0481-630057).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: 17. in 18. marca ob 20.45 »Servo di scena« (Ronald Harwood), igravo Franco Branciaroli, Tommaso Cardarelli, Lisa Galantini, Melania Giglio, Daniele Griggio, Giorgio Lanza, Valentina Viola; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni gledališča v Trziču (tel. 0481-494664).

V SLOVENSKEM NARODNEM GLEDALIŠČU NOVA GORICA: v torek, 18. marca, ob 17. uri okrogla miza »Srečko Kosovel na odru« društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije in SNG Nova Gorica; vstop prost; ob 20. uri »Postani občestna svetilka« (Srečko Kosovel); informacije na blagajna.sng@siol.net in po tel. 003865-3352247.

Koncerti

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI: 19. marca, ob 20.15 plesne miniaturre »Fuzija«, nastopata Michal Rynia in Nastja Bremec ter otroci in mladostniki plesnega društva M&N Dance Company; informacije in predprodaja vstopnic pri blagajni Kulturnega doma od 10. do 12. ure in od 15. do 17. ure ter uro pred koncertom (tel. 003865-3354013).

PRIMORSKA POJE 2014: v petek, 21. marca, ob 20.30 v Štandrežu, cerkev Sv. Andreja ap.; nedelja, 23. marca, ob 17. uri v Gorici, Kulturni center Lojze Bratuž. Prirejajo ZSKP Gorica, ZPZP, ZSKD, ZCPZ Trst, Javni Sklad RS za kulturne dejavnosti.

Obvestila

»VEČERJO Z VINOGRADNIKI« prireja Lokanda Devetak na Vrhu v sodelovanju s »Potjo vina in okusov na Goriškem« v petek, 21. marca, ob 20. uri; informacije in rezervacije info@devetak.com, tel. 0481-882488, 0481-882005.

SLOVENIJA-FJK - Minister Grilc in deželni odbornik Torrenti

Skupno obeleževanje stoletnice svetovne vojne

V načrtu tudi poglobitev možnosti sodelovanja na gledališkem področju

Z leve minister Uroš Grilc, deželni odbornik Gianni Torrenti in predsednica SSG Breda Pahor na predpremierni zadnje uprizoritve SSG v Trstu

FOTODAMJ@N

TRST - Razviti sodelovanje med gledališči in koordinirati pobude ob priložnosti stoletnice Velike vojne za dodatno izboljšanje kulturne ponudbe in tiste, ki je povezana z zgodovinskimi dogodki v čezmejnem prostoru. O teh ciljih, ki jih Furlanija Julijska krajina in Slovenija nameravata zasledovati, je tekla beseda na četrtkovem večernem srečanju v Trstu med deželnim odbornikom za kulturo, Giannijem Torrentijem, in slovenskim ministrom za kulturo, Urošom Grilcem.

Institucionalna predstavnik sta se srečala ob priložnosti predpremiere nove uprizoritve Slovenskega stalnega gledališča (SSG) Striček Vanja Nejca Gazvode po motivih drame Antona Pavloviča Čehova v režiji Ivica Buljana. Sodelovanje med gledališči je treba okrepiti, sta menila Torrenti in Grilc. Slovenska gledališka produkcija je raznolika, vrhunska in bogata.

Grilc je opozoril, da bi moralo SSG biti v večji meri vključeno v slovensko gledališko mrežo in obratno. Tudi gledališče Rossetti bi rado pridobilo slovensko občinstvo. O SSG in gledališkem sodelovanju nasploh bo tekla beseda na specifičnem srečanju med ministrom in odbornikom, do katerega bo prišlo v kratkem.

Furlanija Julijska krajina in Slovenija sta že nekaj časa dejavni, kar se tiče obeleževanja stoletnice začetka prve svetovne vojne: slovenska vlada

je osnovala v ta namen odbor, ki bo predlagal in koordiniral razne dejavnosti; odbornik Torrenti je opozoril, da so na nedavnem srečanju, ki je potekalo v Ljubljani, sklenili sestaviti skupino italijanskih in slovenskih zgodovinarjev, ki bodo napisali skupno raziskavo in jo vključili v šolske učbenike obeh držav: tako bodo mlade generacije lahko spoznale skupno interpretacijo takratnih dogodkov.

Odbornik Torrenti je slovenskemu ministru predlagal vključitev projektov, ki bodo izvedeni ob 100-letnici vojne v Furlaniji Julijski krajini in Sloveniji, v sklop projektov evropske razsežnosti Unesca, ki jih Francija in Belgija organizirata za ovrednotenje t.i. pokopaliških poti na območju nekdanje Vzhodne fronte. Slednje je Torrenti spoznal med nedavnim obiskom francoskega parlamenta.

»Dogodki, ki so povezani s stoletnico Velike vojne - sta menila Torrenti in Grilc - morajo predstavljati edinstveno priložnost za povežovanje raznih držav, dežel in vseh tistih akterjev, ki bodo vključeni v organizacijo raznih pobud.«

Predstavnik deželne vlade se je hkrati pohvalno izrazil o izvedbi prikazane predstave SSG ter menil, da bo verjetno Dežela Furlanija Julijska krajina v kratkem počastila umetnost Ivica Buljana, ki spada med najboljše režiserje srednje-evropskega prostora. ARC/MCH

TRST, LJUBLJANA - SKGZ in SSO k Žmavcu

Minister Grilc pogreša konkreten načrt za novo Tržaško knjigarno

TRST - Jutri se bodo v Ljubljani sestali novi minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc ter predsednika krovnih organizacij SKGZ in SSO Rudi Pavšič in Drago Štoka, srečanja pa naj bi se udeležila

tudi upraviteljica Tržaške knjigarne Ilde Košuta, saj bo govor o reševanju knjigarne. Le-to bodo 31. marca v skladu z likvidacijskim postopkom zaprli, v načrtu pa je odprtje novega podjetja, ki bi prevzelo knjigarno. Krovni organizaciji predlagata rešitev s prerazporeditvijo finančne pomoči, ki jo Slovenija letno namenja Slovincem v Italiji, in sicer z rednim letnim prispevkom za knjigarno na račun ostalih ustanov. Obenem računata, da bodo Slovenija in javne uprave pomagale zagotoviti enkratna zagonska sredstva.

Minister za kulturo Uroš Grilc, ki je bil v četrtek gost Slovenskega stalnega gledališča v Trstu, je medtem v po-

RIM - V petek, 21. marca

Svetovni dan poezije s pesniki iz vse Evrope

RIM - Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu ob 21. marcu, mednarodnem dnevu poezije, v okviru rimske sekcije mreže kulturnih inštitutov EU (EUNIC) pripravlja v sodelovanju s Hišo književnosti (Casa delle Letterature) Občine Rim, Enotnim italijanskim združenjem pisateljev in Prevajalsko anteno Evropske komisije pesniško branje v počastitev evropskih sodobnih poetik in jezikov. Slovenske barve bo zastopal pesnik, pisatelj in scenarist Dušan Šarotar.

Dogodek bo obsegal dva dela v dveh delih: popoldan se bo ob 17.30 v Hiši književnosti (Piazza dell'Orologio 3) odvijala okrogla miza z evropskimi pesniki iz 13 držav ter italijanskima pesnikoma Danielo Attanasio in Paolom Febrarom. Zvečer ob 20. uri pa bodo v rimski Madžarski akademiji (Via Giulia 1) pesniki iz trinajstih evropskih držav brali izbor svojih del v izvornem jeziku (italijanski prevod bo na razpolago na zaslonu). Obe srečanja bo povezovala Maria Ida Gaeta.

DUŠAN ŠAROTAR

ARHIV PD

Dogodek, ki mu je bilo dodeljeno pokroviteljstvo Italijanske nacionalne komisije za UNESCO, so zasnovali in organizirali člani mreže EUNIC: Avstrijski kulturni forum, Bolgarski kulturni inštitut, Češki kulturni center, Veleposlaništvo Republike Hrvaške, Goethejev inštitut, Poljski inštitut v Rimu, Veleposlaništvo Portugalske v Rimu, Slovaški inštitut v Rimu, Romunska akademija v Rimu, Veleposlaništvo Republike Slovenije v Rimu, Inštitut Cervantes Rim in Inštitut Balassi - Madžarska akademija v Rimu.

govoru za slovenski TV dnevnik RAI izrazil skrb in tudi kritike v zvezi s prihodnostjo Tržaške knjigarne. Po eni strani je dejal, da so dogodki, kot je likvidacija knjigarne, »v tem poslovnem svetu, v katerem se srečajo kulturne in tržne dobrine, zelo občutljivi, sploh ko gre za obmejno območje« in obmejno jezikovno skupnost. »Po drugi strani pa me bolj kot to skrbi, da še ni prišel do nas odgovor, kako naprej z novo TK. Že nekaj let smo vedeli, da je ta lokacija problematična, da nima dovolj frekventnosti. Tudi programsko se TK ni razvila v vse segmente, kot bi se morala. Tu pričakujemo čim prej izdelan, kakovosten projekt nove knjigarne v sodelovanju z založbami. Slišim, da se obe skupnosti zelo angažirata, v igri sta Mladika in ZTT, morda tudi katera od slovenskih založb. Upam, da bomo čim prej sedli za skupno mizo z ministrom za Slovence v zamejstvu in po svetu in javno agencijo za knjigo (JAK).« Minister je opozoril, da TK v zadnjih dveh letih (vključno z letošnjim) ni kandidirala na razpisu JAK za financiranje knjigarn, »čeprav so sredstva na razpolago in čeprav je bil direktor JAK na obisku ter obvestil, da so neka sredstva na voljo.« »Skratka, skrbi me zgodba za naprej in želim, da čim prej pridemo do odgovora, kako ustvariti novo TK, ki bo primerna času in prostoru in bo morala izražati neko poslovno in kulturno čvrstost, da bo zadovoljila ta del kulturnih potreb, (...) ki so seveda zelo pomembne.« je v televizijskem pogovoru še povedal minister Grilc. (af)

Vsi modeli bazenov in whirlpoolov, bazenske strehe in dodatna oprema

Obiščite naš **PRODAJNO RAZSTAVNI SALON** v Biljah pri Novi Gorici
Tel. + 386 5 330 96 10
www.bazenska-trgovina.si

Sedaj je pravi čas za razmišljanje o bazenih. Da vas ne bo poletje prehitelo.

24 LET Z VAMI
Bazeni

Titro d.o.o., Bilje 92C,
5292 Renče, Slovenia

www.titro.si

Čestitke SKGZ novemu državnemu sekretarju Jesihu

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza izraža zadovoljstvo ob novici, da je slovenska vlada na svoji zadnji seji imenovala Borisa Jesiha za državnega sekretarja v kabinetu predsednice vlade. Novemu državnemu sekretarju izraža željo po uspešnem delu na novi in pomembni zadolžitvi. Dejstvo, da bo odslej pri predsedstvu vlade deloval državni sekretar, ki dobro pozna problematiko Slovencev v sosednjih državah in po svetu, okrepi vlogo samega Sveta za Slovence v zamejstvu pri predsednici vlade. Krovna organizacija je prepričana, da bo odločitev slovenske vlade nudila priložnost za poglobljeno analizo problematik sodelovanja med Republiko Slovenijo in Slovenci v sosednjih državah tudi v luči napovedanih sprememb samega zakona o Slovincih v zamejstvu in po svetu.

Drevi Franko Vecchiet v TV RAI oddaji Mikser

TRST - Tokratni TV mesečnik RAI Mikser bo odkrival doživljanje sveta neutrudnega raziskovalca in vsestranskega ustvarjalca v umetnosti Franka Vecchietta. Vida Valenčič ga je obiskala na retrospektivi Memorabilia, ki je do 30. marca na ogled v tržaškem muzeju Revoltella.

V oddaji pa bodo tudi odkrivali inovativnost muzeja SMO v Špetru, družbeno dimenzijo programa Skype, današnjo sliko papirnice v Štivanu ter Unicefov program za otrokom prijazna in varna mesta. Oddajo so pripravili Mairim Cheber, Jan Leopoli, Živa Pahor in Vida Valenčič. Režijo podpisuje Jan Leopoli. Oddaja bo na sporedu danes ob 20.50, ponovitev oddaje pa bo v četrtek, 20. marca, ob istem času.

Ni vse zlato, kar se sve-ti. Dober del ukrepov, ki jih je predsednik vlade Matteo Renzi napovedal med nedvomno za italijansko politiko neobičajno sredino novinarsko konferenco, je samo zasnovanih in jih bodo morali ministri napisati, preden bodo lahko šli v parlamentarno proceduro. Nakazana je bila smer, sprejete in dan potem javno potrjene so bile mnoge obveze, med katerimi je nedvomno najbolj odmevna tista, po kateri naj bi se zaradi davčne razbremenitve povišali za 85 evrov mesečni prejemki tistih, katerih bruto dohodki ne presegajo 25.000 evrov letno. Prvi povišek naj bi pre-jeli s plačo 27. maja.

Kot je sam priznal, je premier želel, da bi bil povišek že v aprilskih plačah, toda zaradi birokratskih ovir je bilo treba vse preložiti za en mesec. Kot v primeru poviškov je tudi veliko drugih ukrepov samo nakazanih, ker je vlada na sredini seji dejansko odobrila samo poročilo, s katerim je Renzi nakazal pot in cilje, konkretne ukrepe pa bo še treba napisati. Kljub tej nedorečenosti pa bi bilo krivično trditi, da se je minulo sredo tresla gora, rodila pa miš. Renzi in njegovi ministri so nakazali pot, ki jo nameravajo ubrati. Obveze so bile večkrat javno poudarjene in težko je verjeti, da bi Renzi ne napel vseh moči, da bi udejanjil, kar je napovedal, saj bil to tak fiasko, da bi v hipu politično pogorel, zmagali bi njegovi nasprotniki v Demokratični stranki in vsi tisti birokratski krogi, ki so s svojo okostenelostjo veliko prispevali k negibnosti in posledični zaostitvi krize v Italiji.

Sprejete obveze, ki imajo nedvomno levičarski predznak, saj težijo k večji socialni pravičnosti in manj krivični porazdelitvi bogastva, so nedvomno pozitivne postavke v Renzijevega srednjem obračunu. Tem pa je treba dodati še dejstvo, da je poslanska zbornica z veliko večino odobrila predlog novega volilnega zakona, o katerem se bo moral v kratkem izreči še senat. Predlog volilnega zakona, ki je bil sprejet in ki sta ga uskladila Renzi in voditelj desnosredinske Forza Italia Silvio Berlusconi, ima veliko pomanjkljivosti, na katere je v svojem uvodniku opozoril Dušan Udovič in ki jih zato ne bom ponavljal. Kljub vsem pomanjkljivostim pa je to prvič, potem ko je bil leta 2006 sprejet zloglasni »porcellum«, da se je eden od domov parlamenta izrekel o predlogu novih volilnih pravil. V tem času so se stranke stalno pogajale o spremembi volilnih pravil, toda dogovarjanje je obtičalo na mrtvem tiru, medtem ko se je Matteo Renzi, ki je bil šele v začetku lanskega decembra izvoljen za sekretarja Demokratične stranke in je krmilo vlade prevzel samo pred nekaj tedni, posrečilo, da je zadevo premaknil s slepega tira in dosegel konkreten rezultat. Seveda gre samo za prvi polčas, pot do odobritve novih volilnih pravil je še dolga in tudi polna ovir. Tudi v zgornjem domu, kjer imajo zagovorniki novega volilnega zakona številčno manj izrazito večino kot v zbornici, ne bo manjkalo predlogov za dopolnila in vprašanje je, ali bo naveza Renzi – Berlusconi ta pritisk zdržala. Ali bo vodja Forza Italia pripravljena sprejeti katero od sprememb, ki so zanj težko prebavljive, samo da bi še naprej sedel ob omizju »reformatorjev« (narekovaj je ob tej oznaki v sedanjem primeru obvezen), ker upa, da bo javno mnenje pozabilo na avgustovsko obsodbo in na dejstvo, da je bil prav zaradi te obsodbe izključen iz senata?

Vsakršna napoved bi bila tvegana in zato bo treba počakati na konkreten razplet dogodkov. Usoda novega volilnega zakona je tudi neposredno vezana na korenito reformo vloge senata, ker je zasnovana tako, da je lahko učinkovita samo v primeru enodomnega parlamentarnega si-

MEDTEM KO SO STRANKE ZNOVA DOKAZALE ZASKRBLJUJOČO POLITIČNO ŠIBKOST

Presenetljivo pop politično nastopanje Mattea Renzija

VOJMIR TAVČAR

Sprejete obveze, ki imajo nedvomno levičarski predznak, saj težijo k večji socialni pravičnosti in manj krivični porazdelitvi bogastva, so nedvomno pozitivne postavke v Renzijevega srednjem obračunu

ANSA

stema. Ali bo zgornji dom pripravljen korenito okrniti svoje pristojnosti in se »obsoditi« na veliko bolj obrobno vlogo? Tudi v tem primeru bo treba na odgovor počakati, saj je za spremembo pristojnosti senata potreben ustavni zakon s štirimi branji.

Ali se bo Renziju posrečilo pripeljati do cilja reformo, s katero so si v preteklosti mnogi opekli prste (med njimi tudi Massimo D'Alema z dvodomno komisijo v drugi polovici devetdesetih let)? Vsakršno napovedovanje je zelo tvegano, slika pa bo najbrž jasnejša po evropskih volitvah. Glasovanja o novih volilnih pravilih v poslanski zbornici so potrdila, da poslanska skupina Demokratične stranke ni v popolnem sozvočju z mladim sekretarjem in predsednikom vlade in da razmerje sil med parlamentarci ne odraža tiste premoči, s katero je Renzi lanskega decembra zmagal na primarnih volitvah. Med parlamentarci so nasprotniki sekretarja močni in se mu skušajo tudi maščevati zaradi brutalnega načina, s katerim je odslovil svojega predhodnika Enrica Letto in je osebno prevzel krmilo vlade.

Renzi se zaveda svoje šibkosti in si zato prizadeva, da bi pridobil močnejšo legitimnost. To pa mu lahko zagotovi samo uspeh na skorajšnjih evropskih volitvah. Zaradi tega so bili tudi sredini ukrepi tako predvolilno naravnani, česar - to mu je treba priznati - premier tudi ni prikrival. Če se bo Demokratična stranka 25. maja uveljavila, bo Renzi nedvomno močnejši in bo njegov vpliv tudi med parlamentarci bolj izrazit, v primeru neuspeha pa mu najbrž ni usojena svetla politična prihodnost.

Predsednik vlade se tega zaveda in to je eden od razlogov njegove po-

litične dinamičnosti in naglice, s katero vleče svoje poteze. Upa namreč, da bo z napovedmi in s hitrim ukrepanjem ohranil podporo javnega mnenja in z njegovo pomočjo začel odstranjevati usedline z okosteneloga italijanskega sistema.

Še pred volitvami pa mora Renzi opraviti drug pomemben izpit. Včeraj se je namreč odpravil na potovanje po Evropi in obiskal francoskega predsednika Francois Hollandea, jutri pa bo v Berlinu pri nemški kancelerki Angeli Merkel. Ali jo bo prepričal, da je italijanska vlada na pravi poti in da se tudi Evropska unija mora vsaj delno odpovedati dosedanjim politikam strogega zataganja pasu, katere zagovornica je bila prav nemška kancelerka? Načrt, ki ga je v sredo nakazal italijanski premier, bo bolj uresničljiv, če bo dobil podporo EU, vendar to pomeni vsaj delno odpoved politikam strogega zataganja pasu in dogmi ekonomskih parametrov (začenši s tistimi 3 odstotki bruto domačega proizvoda, ki jih letni primanklaj članic evroobmočja ne sme preseči). Ni še jasno, kako bo nastopil Renzi v Berlinu. Bo skušal prepričati nemško kancelerko samo s svojo veliko zgovornostjo ali pa bo z njemu lastno drznostjo nakazal načrt za Evropo, ki naj izkazuje večjo solidarnost in teži k večji integraciji, ker se samo na ta način lahko bolj uspešno bori proti ofenzi evroskeptikov? Treba bo torej še nekaj časa, preden lahko izrečemo bolj poglobljeno oceno o Matteu Renziju, medtem ko je slika italijanske politične scene klavrna. Dogodki zadnjih dni samo potrjujejo zaskrbljujočo šibkost političnih strank, ki niso več sposobne vzpostaviti dovolj trdne vezi z ljudmi in biti dovolj učinkovit interpret teženj in

zahtev večjih sredin, dojeti njihovo stisko in v odgovor oblikovati prepričljive projekte.

To je jasno prišlo do izraza v Demokratični stranki, ki je ostala edina dovolj organizirana politična sila na italijanskem prizorišču. Prav v primeru novega volilnega zakona je zopet prišla do izraza razcefranost stranke, v kateri se frakcije borijo druga proti drugi z edinim ciljem, da bi vsaka od njih ohranila svoj vrtiček oblasti in vpliva, medtem ko stranka ni sposobna ponuditi volivcem dovolj prepričljivega projekta, s katerim bi jasno nakazala, kam želi popeljati Italijo.

Prav tako nedorečena je kot stranka Forza Italia, kateri se pozna, da njen ustanovitelj in glavni delničar Silvio Berlusconi nima jasne vizije, ker ga bremenijo leta in ni še našel naslednika. In v znatni krizi, kot kažejo izključitve parlamentarcev, je tudi Gibanje 5 zvezd, ker mu dvojica Beppe Grillo – Gianroberto Casaleggio s svojim ukazovalnim nastopom in politiko opozicije za vsako ceno ne zna nakazati neke tvornejše vloge in perspektive. Nova desna sredina Angelina Alfana se v prvem letu ni znala razviti v desnico evropskega formata in postati verodostojni konkurent Silvia Berlusconi, majhne sredinske stranke pa so se s prepiri in razhajaji same obsodile na obrobno.

Nekaj upanja je ob pripravah na evropske volitve vzbudila italijanska alternativna levica, ki podpira kandidato voditelja grške stranke Siriza Aleksisa Ciprasa za predsednika Evropske komisije. Toda začetna navidezna usklajenost je kmalu popustila, dva od pobudnikov Andrea Camilleri in Paolo Flores D'Arcais sta izstopila iz jamstvenega odbora. Ko-

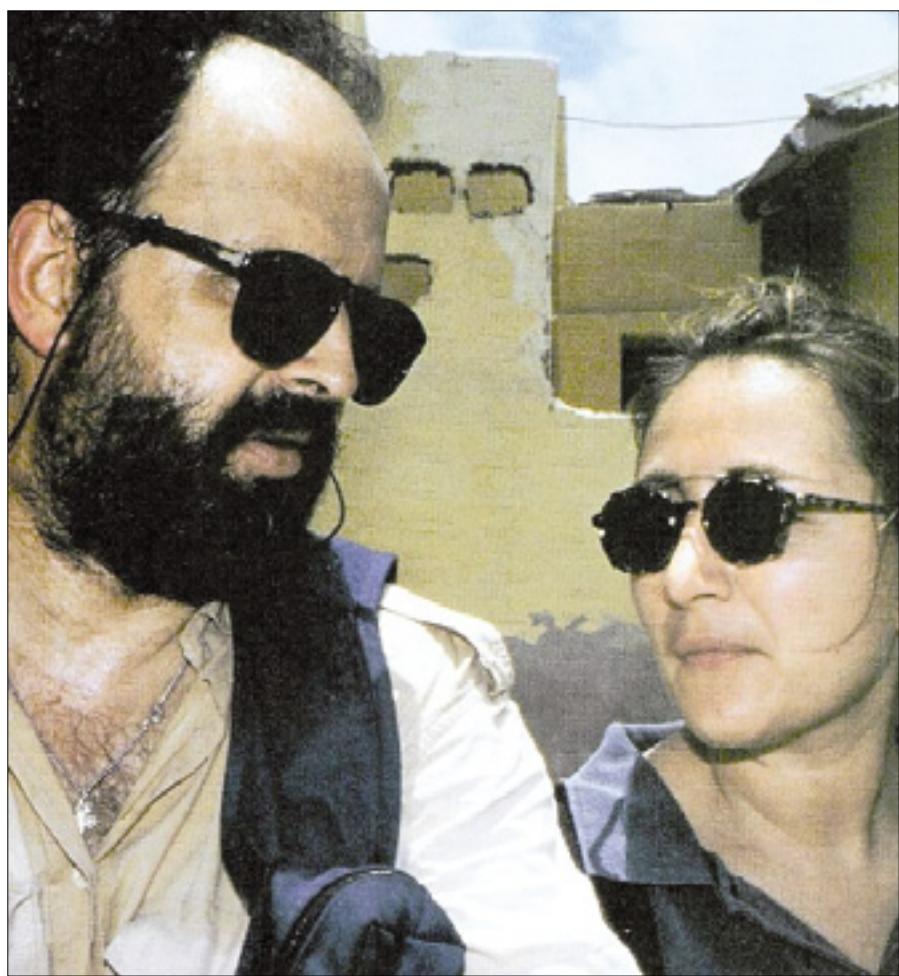
mentator Michele Serra je z ironično grenkobo ugotovil, da se tudi v tem primeru levica ni izneverila svojemu izrazitemu cilju: medsebojnemu prepričanju, napadom in neizprosni medsebojnemu obvrščanju. Škoda.

Po Renzijevega umestitvi na predsedstvu vlade so mnogi govorili o »marsovcu« v palači Chigi. Ta vtis je predsednik vlade še potrdil s sredino novinarsko konferenco, ki so jo mnogi označili kot odraz pop politike. Nekatere ocene pa so bile še bolj nespoštljive, saj so mladega premiera mnogi označili za mešetarja, ga primerjali z nekoč znanim hripavim televizijskim prodajalcem, ki je z ekrana ponujal raznorazno kramo ali pa s čarodejem Silvanom. Morda so z ironičnim pristopom mnogi samo skušali skriti lastno zaskrbljenost, saj si je potem marsikateri, kot je zapisal komentator Federico Geremicca, morda zastavil tudi kakšno neprijetno vprašanje.

Začenši s tistim, ki je po mnenju Geremicce najpomembnejše: zakaj so kljub vsem težavam in vsem svojim nerodnostim Renzi, Berlusconi in Grillo, sodeč po javnomnenjskih raziskavah, še vedno najbolj popularni italijanski politiki? Morda zato, ker je večina Italijanov prepričana, da je treba »spremeniti smer«, ker se strokovnjaki, profesorji in politični profesionalci niso ravno izkazali v vodenju vlade. Če je to res, meni Geremicca, se velja globoko zamisliti o državi, ki je že pokazala naklonjenost do odločnih mož in do dvajsetletij. Gre za šibkosti, pravi komentator, s katerim pisec teh vrstic soglaša, ki se jih ne odpravi samo s trpko ironijo, ampak zahtevajo poglobljen razmislek, resnost, treznost, doslednost in tudi marsikatero samokritiko.

Mama, spomniva se

Patrizia Scremin je prejela v petek po telefonu sporočilo. »Mama, spomniva se očeta z veseljem.« Sin Ian ji je pisal iz Mehike. Po odlično opravljeni diplomatski akademiji na Dunaju je sedaj tam zaposlen, dela v okviru Združenih narodov. Med drugim je proučeval zaščito Indiosov.

Iz sporočila je prevevala vedrina, taka, kot je zaznamovala njegovega očeta Mirana, ubitega pred dvema desetletjema z novinarko Rai Ilario Alpi v somalskem Mogadišu.

Mama Patrizia mu je dan prej sporočila, da jo čaka pogovor z novinarjem. Seveda o žalostni obletnici. Bila je neodločena: sprejeti povabilo ali ne?

Patrizia Hrovatin je bila vedno zelo rezervirana. Po tragediji je odklonila nič koliko vabil na pogovor; intervjujev ni dajala. Izogibala se je spominskih srečanj, prireditvev. Ne da je niso zanimale, le da je izbrala svojo pot žalosti. In življenja. Da, ker po smrti je postal glavni cilj njenega življenja prav življenje. Predvsem Ianovo, kot je po dveh desetletjih izpovedala na domu na Kontovelski rebri s prekrasnim razgledom na zaliv.

Dom sta uredila z Miranom, devet mesecev pred tistim usodnim 20. marcem 1994. »Premalo, premalo ga je užival,« je povedala po pogovoru,

ki ga verjetno ne bi bilo, če je ne bi njen Ian spodbudil, naj sprejme vabilo.

Pogovor ni bil klasični intervju. Parati misli, čustva z vprašanji bi bilo nespodobno, nedostojno. Predvsem nespošljivo do žalosti ženske, njene intimne. Kako? Zakaj? To sta bili temi, o katerih ni bil govor, ker je bilo tako predhodno domnjenjeno. Vse ostalo je ena sama velikanska zgodba o ljubezni do moža, ki ga ni telesno več, a je še vedno prisoten, in do sina, ki je stopil v življenje tako, kot bi gotovo tudi Miran hotel in želel.

»Tistega 20. marca se je name usul plaz. Bilo je strahotno. Novico, tako povsem nepričakovano, nepojmljivo, nepredstavljivo, sem prejela po telefonu, iz Rima. Imela sem majhnega otroka. Ian je bil star osem let. Po televiziji so že oddajali posnetke. Prve pol ure je bilo najbolj strašno. Bila sem kot v šoku. A niserem jokala, nisem smela. Otroka sem morala varovati. Tisto je postala tedaj zame prva skrb.«

»Sedaj, po dvajsetih letih, je tisti dogodek še vedno živ v meni. Miran je bil zame najbolj pomemben človek. Bil je spodbuden, varoval me je, razdajal se je zame in za otroka. Nikoli ga ne

bom mogla pozabiti. Ne mine d

vljenja, da ne bi pomislila nanj.«
»Mirana se spominjam s hvale, taka ženska, kakršna sedaj sem, če se la čudovita mati - kot mi to sedaj pr me poznajo - moram vse to tudi Mira zrastla, za vse to, kar mi je podaril, zna. Hvaležnost, to je po mojem mn znanje, kompliment, ki ga lahko žena
»Hvaležna sem mu, ker mi vljenje na drugačen način. S skupn s svojo nesebičnostjo, s svojim delo zrastla, kot oseba in kot ženska.«

»Ko je odhajal na delo v nev sem bila zaskrbljena. Poznala ser bil zelo previden. Nič ni prepuščal to so ga tudi novinarji tako radi in se počutili varne, saj je Miran skrb zelo pozoren in velik organizator, ta sploh v življenju. Zato sem mu zau cionalen. Živel je ležerno, ker je bil žeren, a je bil zelo veder, in velik pro to se nisem nikoli bala, ko je odha di v nevarne kraje, kot je bila Bosn

V Sergija Premruja se je pred dvajsetimi leti, po streljih v Mogadišu, zažrl pretresljiv dvom: kakšno bi bilo življenje Mirana Hrovatina, če ga sredi sedemdesetih let preteklega stoletja ne bi napotil v svet snemanja in televizije. Od časa do časa ta dvom potrka na njegovo srce, odpira nikoli popolnoma zaceljeno rano v prijateljstvu, ki je tako rekoč od otroških let pa vse do predvečera pomladi 1994 družilo oba.

Ne gre za to, da bi sebi pripisoval kakršno koli krivdo, da bi bil kakor koli odgovoren za to, kar se je zgodilo. To ne.

Večkrat pa je pomislil, in se vprašal, kaj bi bilo, ko ...?

Sergij Premru je bil novinar na Primorskem dnevniku. In prav na Primorskem dnevniku je Miran Hrovatin dočkal svoj novinarski krst. Bilo je avgusta 1972, ob atentatu na zbiralnike nafte družbe Siot v Dolini.

Dnevnikov novinar Mario Magajna je bil takrat na dopustu. Drugih fotografov dnevnik ni imel. V uredništvu so vedeli, da se Miran Hrovatin ukvarja s fotografijo. Vprašali so ga, ali bi lahko opravil fotoreportažo o dogodku. Hrovatin je povabilo takoj sprejel, odšel in fotografiral črne oblake dima, ki so se dvigali visoko v nebo. 5. avgusta 1972 je bilo v dnevniku objavljenih sedem njegovih črno-belih fotografij. Niso bile podpisane, saj takrat niti članki niso bili podpisani.

Tudi na ta fotografski debi Mirana Hrovatina se je Premru spomnil pred dnevi v uredništvu, v katerem je preživel dobršen del svojega poklicnega življenja.

»Z Miranom sva se poznala od zmeraj,« je začel svojo pripoved o prijatelju. »Njegov oče in moj oče sta bila prijatelja, obiskovala sva isto šolo, v Ul. S. Francesco; skupaj sva bila pri tabornikih. Miran se je že od mladih let zanimal za fotografijo. Odprl je trgovino s fotografskim materialom pod Sv. Justom, postal je fotograf, fotografiral je predvsem poroke.«

Nekaj časa je vztrajal, potem se je zaposlil pri podjetju Eurojapan. Tri leta po tistih prvih sedmih posnetkih v dnevniku je svet informacij spet potrkal na njegova vrata in njegovo življenje se je spremenilo ...

Poleti leta 1975, ko je bila v dogovoru s koprsko televizijo ustanovljena televizijska agencija Alpe Adria, je imela slednja svojo ekipo: direktor je bil Boggo Samsa, Sergij Premru novinar, imeli so tajnico, upravnika, niso pa imeli snemalca. Sergio Ferrari je Premruju predlagal, naj se obrne na Mirana.

Hrovatin je takrat delal v zgodovinski trgovini s fotografskim materialom Eurjoapan v Ul. Valdirivo. »Tistega dne se dobro spominjam. Ko sem prihajal k njemu v prvo nadstropje, sem ga prestregel na stopnicah. V rokah je držal dva zvočnika, namenjena klientu. Pa sem ga vprašal: »Miran, namesto da bi še naprej prodajal to ropotijo, zakaj ne prideš za snemalca na televizijo?« »Ali me imaš za norca?« je nejeverno vprašal. »Ne, ni šala, govorim zares. Pusti vse in priidi.« »Kdaj?« je vprašal. »Jutri jutraj.« Prišel je, in tako se je začelo.«

»Danes lahko vsi snemajo, imaš sto televizij, morje filmskih kamer. Takrat, sredi sedemdesetih let, vsega tega nisi imel. Biti filmski snemalec, je bilo nekaj posebnega. Takrat se je še snemalo s filmom. Elektronskih kamer ni bilo. In tudi televizij ni bilo. Pri nas si imel Rai 1, Rai 2 in Koper. Postati filmski snemalec je bilo za Mirana veliko priznanje. Bil je ves iz sebe,

SERGIJ PREMURU

»Kaj bi bilo, ko ...«

ko se mu je ponudila ta priložnost.«

Miran Hrovatin jo je znal takoj izkoristiti. Bil je svojevrsten snemalec, iznajdljiv. Tako iznajdljiv, da se Sergij Premru še spominja, kaj so pravili v o njem: »On ni bil najboljši snemalec na tem svetu. Ampak: če bi morali posneti ponoči zamorca v popolnoma temnem predoru Sandrinelli, bi njemu to uspelo storiti. Se ne ve kako, ampak njemu bi to gotovo uspelo. Bil je zelo hiter in nanj si se lahko zmeraj zanesel.«

Miran je s Sergijem preстал tudi svoji vojni krst. »Bilo je v drugi polovici sedemdesetih let, leta '77 ali '78. Odšli smo na jug Alžirije, bili smo precej nepripravljene na tako avanturo. Jaz sem si predstavljal, da bomo prišli v tropsko puščavo, s palmami, oazami. Znašli pa smo se sredi bitke med maroško vojsko in uporniki gibanja Polisario. Bili smo tako psihološko kot

Afrike. Ne vem, ali je on meni to rekel, ali jaz njemu. Vsekakor, ugotovitev je bila skupna: mrtvi in vojni niso taki, kot v filmih. V filmih - pak! - počti, strel zadene, človek pade na tla in je mrtev. V resnici so mrtvi v vojni razkosani, zažgani. Vojna je najgrša stvar na tem svetu.«

Koliko takih resničnih, živih mrtvih je posnel Miran Hrovatin?

Odgovor je zapisan v njegovih posnetkih iz vojne na Balkanu.

»Ko je hodil Miran v Bosno, sem bil zanj zelo prestrašen. Bal sem se.«

Govor o vojni v Bosni je Sergiju Premruju priklinal v spomin drugo tržaško novinarsko tragedijo: smrt Andrea Luchette, Saša Ote in Daria D'Angela v Mostarju. Z Miranom sta bila na pogrebu. »Pred stolnico sv. Justa mi je Miran povedal, da odide še isti dan v Ancono, od koder ga bodo z letalom OZN prepeljali v Sarajevo.«

»Miran, kaj hodiš tja? Je nevarno.« Bilo je, kot da bi prijatelj skušal prepričati prijatelja, naj se odreče odhodu. »On mi je odgovoril s primerom. Po radiju je bil slišal, da je med Padovo in Bologno na avtocesti megla. »Tudi v megli se lahko zabiješ z avtom. Če se mora kaj zgoditi, se pač zgodi.«

»Zanj je bila avtocesta v megli bolj nevarna kot vojna v Bosni. Miran je Bosno dobro poznal. Odlično je govoril srbohrvaščino kot smo takrat še pravili jeziku, poznal je ljudi, razumel jih je. Naša generacija je poznala takratno Jugoslavijo, in Jugoslovane: Srbe, Bosance. Zato je lahko previharil vojno v Bosni, se znašel v zelo hudih okoliščinah, in se vedno prebil iz njih.«

Slaba dva meseca po tistem pogovoru pred tržaško katedralo je poklicna pot popeljala Mirana Hrovatina v Somalijo.

»V Somaliji ni bil na svojem terenu, ni je poznal ...« je Sergij Premru nakazal razliko med Bosno in Afriko.

In vendar: »Miran je bil odhoda v Somalijo izredno navdušen. Prvič je odšel tja. Dva ali tri dni pred odhodom me je prišel pozdravit. Bil je navdušen, ker bo po vsem tistem zimskem mrazu na Balkanu šel končno v tropsko toploto, vročino, v lepe kraje, med palme in pesek, na toplo morje.«

Zadnja slika, ki jo nosi Sergij Premru v sebi o živem prijatelju, je prav ta: »Navdušeni Miran.«

Slabih deset dni pozneje se je od njega poslovil v nabit polni cerkvi sv. Antona novega v Trstu. Dan prej je bil v Primorskem dnevniku objavljen njegov doživet spomin na prijatelja. »Nadja Maganja me je vprašala, ali bi lahko pred oltarjem prebral nekaj stavkov iz spominskega zapisa. Seveda sem privolil.« In tako

Na pogrebu Pier Paola Pasolinija. Ob Miranu levo Sergij Premru

profesionalno nepripravljene. Bili smo prestrašeni, bali smo se. Ko okoli tebe streljajo, ko te preletijo lovski bombniki mirage ... Gverilci so nam pokazali, kaj naredijo letala mirage. Spominjam se, da je bil Miran prav iz sebe. Uporniki so nas popeljali na točko, kamor so z letal odvrgli napalm. Puščavski pesek se je strdil, postal je steklenina ...«

Nekaj let prej sta bila Premru in Hrovatin televizijska pričevalca najhujše povojne prometne nesreče na Tržaškem. Z Obalne ceste je avtobus zgrmel v prepad. Šestnajst ljudi je bilo mrtvih. »Z Miranom sva bila tam. Ko so z žerjavom dvignili avtobus, so se izpod njega prikazala trupla. Pri Primorskem dnevniku sem bil pet let črni kronist, bil sem že pričča smrtnih prometnih nesreč. Miran pa ni še dotlej kaj takega doživel. Videl sem, kako je prebledel. Rekel sem mu, naj samo pazi, da bo osvetlitev točna, da bo fokus ta pravi in naj ne misli na to, kar snema. In posnetki so bili ta pravi.«

»Hudo je bilo tudi, ko sva hodila v Furlanijo po potresu. To je bilo v dneh, ko so bili še mrtvi pod ruševinami, ko so izpod porušenihiš izkopavali trupla. Bilo je dramatično, ampak ... Mrtvi v vojni, to je nekaj drugega. Telega sva se zavedla, ko sva se vračala iz

Patrizia, Miran in enoletni Ian

je v cerkvi, pred krsto, v slovenščini bilo slišati: »Miranova smrt je krivica, je greh, s katerim se ne morem in nočem sprijazniti, ker niso ubili samo prijatelja in kolego, ampak predvsem, ker so umorili pravičnega in dobrega človeka.«

Po dveh desetletjih ostaja dan, ko je Miran odšel, Sergiju Premruju še živo v spominu. Tudi zaradi načina, kako je bila smrt v Mogadišu posredovana.

»Ko se je zgodilo, so se naši kolegi, predvsem televizijski, ukvarjali s tem, kdo bo prej posredoval novico po televiziji. Nihče pa ni pomislil, ali je bila družina obveščena. Tako so slike že tekle po televizijah, spominjam se na Telemontecarlo, na Rai 3. Lahko bi se zgodilo, da bi 8-letni Ian prej videl novico na televiziji ... To sem kolegom zelo zameril ... Naš poklic je res neizprosno: čim imaš novico, jo moraš posredovati. To je prva stvar. Ampak: Miranov brat je izvedel po televiziji.«

Po tragični smrti se je tudi Premru začel spraševati o vzrokih. Prebral si je skoraj vse dokumente parlamentarne komisije, nekaj tisoč strani, in naposled se je moral sprijazniti z razorožujočim: »Ne vem.«

Odgovora na to vprašanje ni in Premru dvomi, da bo pravi odgovor kdaj res znan.

Tudi dvom, ki ga že dvajset žre - kakšno bi bilo Miranovo življenje, če ga ne bi »speljal« na pot televizije? - bo kljuval vanj verjetno v nedogled. Marsikdaj je skušal poiskati odgovor na svoje nerealno vprašanje. Pred dnevi ga je v svojem starem uredništvu lebežno nakazal.

»Verjetno bi imel dosti manjšerčno življenje, ker on je bil zelo zadovoljen s poklicem.«

Z nezamenljivo filmsko kame

o očeta z veseljem

an mojega ži-
žnostjo. Če sem
em lahko posta-
iznavajo tisti, ki
anu. Z njim sem
sem mu hvale-
enju veliko pri-
pokloni možu.«
je prikazal ži-
nimi potovanji,
m. Z njim sem

»Somalija? Somalija ni bilo njegovo ozemlje. A tja je odšel rade volje. Delo je pač delo, in ga je bilo treba dobro opraviti. Moral bi le posneti odhod čet Združenih narodov iz Somalije. Navidez se je to zdelo preprosto delo. Kaj pa se je tam potem zgodilo, tega ne vemo ...«

»Leta po Miranovem odhodu so bila težka, a tudi zanimiva. Hotela sem biti radostna mati, tako, kot je bil on radosten oče. Hotela sem biti prisotna v otrokovem življenju, obenem pa sem se hotela zabavati z njim, izpolniti njegove želje. Bila sem prisotna v lanovem življenju, a ne kot kaka "koklja". Odprta, ne posesivna. Podpirala sem ga v njegovih odločitvah, da je lahko polno zaživel svoje življenje, da je potoval, tako kot sva potovala z njegovim očetom, da je izbral študij, ki ga je zanimal. To je bil izraz ljubezni do sina, ker sem vedela, da bi to bila njegova prihodnost.«

»V teh dvajsetih letih sem se večkrat vprašala: Kaj bi storil Miran? Kaj bi želel? Ko sem izbirala, sva izbirala vedno v dveh, verjemite mi. V dveh sva odločala za otroka. Sina sem vzgojila tako, kot če bi bil Miran z nama. Vpeljala sva

ga v svet, odprtega, v kulturo, v knjige, v znanje. Mislim, da sem bila do sina stimulativen, kot je bil Miran zame stimulativen.«

»Kaj največ obžalujem? Da mi ni bilo dana, postarati se z njim. V tej lepi, zreli starosti, v tem obdobju zavesti ga ni tu ob meni; to mi sedaj še največ manjka.«

Patrizia Hrovatin je pred pogovorom iz družinskih albumov izbrala nekaj fotografij in jih razgrnila po mizi. Miran z nezamenljivo televizijsko kamero, vedri Miran v pisani obleki, Miran na vojnem prizorišču.

Pogled je zastal na dveh fotografijah. Na prvi leži filmska kamera na tleh, ob njej pa radovedno gleda črni kužek. Na drugi drži Miran malega črnega kužka v naročju. Iz dlake je mogoče prepoznati, da ni bil star več kot nekaj mesecev.

Miran je med konfliktom v nekdanji Jugoslaviji rešil kužka izpod ruševin hiše v kraju Dube. Bil je ves prestrašen, oprazen. V hotelski sobi ga je tuširal in pripeljal s sabo domov, na Kontovsko reber. Poimenoval ga je preprosto Dube. Tak je bil Miran Hrovatin.

SERGIO FERRARI

»Moj prvi Slovenec ...«

znal Pavla Strajna, Duška Udoviča, Marka Hreščaka, vse preko Mirana.«

Prijateljstvo med mladim Italijanom in mladim Slovincem se je z leti učvrstilo, postalo vse bolj tesno. Svoje so pri tem prispevala tudi potovanja. Sergio je poletil mnogo potoval s štopanjem. Krožil je po Evropi, prenočeval v mladinskih hotelih. Potovanjem so sledili pogovori o videnem in doživetem.

»Po končani višji srednji šoli se je Miran vpisal na inženirstvo. Po štirih mesecih se je odrekel študiju. Čakal je na vpoklic v vojsko; čakanje sva si olajšala s potovanjem na Švedsko, z vespama. Bilo je leta 1967, marca. Miran je bil že takrat navdušen fotograf. Imel je očetov fotografski aparat. Skupaj sva fotografirala, filme sva razvijala na domu Miranovega bratranca Sandija Renka, v kleti, med prahom in odpadki. Fotografije sva sušila kar na soncu. Sredstev takrat nisva imela, bila pa sva navdušena.

Med potovanjem na Švedskem sva mnogo fotografirala. Priznati moram, da je Miran več fotografiral. Po vrnitvi sva poslala fotografije na natečaj o potovanjih, ki ga je razpisala revija Motociclismo. Takrat je bila dejansko edina italijanska revija, ki je obravnavala svet motornih koles. Čez nekaj mesecev sva izvedela, da sva za tiste fotografije iz potovanja na Švedskem prejela prvo nagrado v Italiji. Miranova žena Patrizia še hrani plaketo, ki so nama jo podelili. Ob plaketi sva prejela tudi fotografski aparat, ki pa sva ga prodala in si izkupiček razdelila.«

Fotografija je bila Miranova stalna spremljevalka. Tudi med služenjem vojaškega roka v Neaplju. »Miran se je v vojski dobro znašel. Pogosto je prihajal domov na vojaški dopust. Pri vojakih je fotografiral marešale, stotnike in druge častnike, domov pa so ga pošiljali, da bi lahko v Trstu razvil film in jim nato prinesel fotografije.«

Življenju v vojski je sledilo odprtje fotostudija, potem zaposlitev pri podjetju s fotografskim materialom Eurojapan.

Sergio Ferrari je medtem postal fotograf free lance. Delal je za razne časopise, za ameriško tiskovno agencijo Associated Press in druge agencije. Ko mu je prijatelj, novinar Sergij Premru sredi sedemdesetih let preteklega stoletja najavil skorajšnje rojstvo televizijske agencije Alpe Adria, ga je Sergio napotil k Miranu. Tudi Sergio se je spoznal na televizijske kamere, a v Kopru so hoteli snemalca z znanjem slovenskega jezika. »Miran zna slovensko, poznam ga, gotovo bo privolil,« je bil napotek. Nekaj tednov pozneje se mu je presrečni snemalec Miran zahvalil.

»Tako se je začelo njegovo televizijsko življenje. Od leta 1975 do leta 1989, do ukinitve agencije, je bil njen snemalec.«

»Delo ga je zanimalo, bilo je pestro, bogatilo ga je. Miranu so vedno ugajale novice. Zanj je bilo najhujše, ko so ga pošiljali na snemanje v deželni svet, ali pa na odprtja sodnega leta, ki so se iz leta v leto ponavljala, vedno enaka, brez kake spremembe. Taka snemanja je prenašal, ker je bil poklic pač poklic, a ga niso navduševali.«

»Drugače je bilo, ko so mu predlagali kaj stimulativenega. Miran je bil zelo dinamičen, poln energije, rutine in sedenja ni prenašal.«

Po koncu agencije Alpe Adria se je za Mirana Hrovatina začelo novo poglavje. Pristopil je k televizijski agenciji Videoest. »Sestavljala ga je skupina družabnikov: Žarko Šuc, Gianfranco Rados, Miran Hrovatin in še kdo. Vsak je prispeval svoj delež. Agencija si je pridobila razne zakupe pri državni televiziji Rai, snemala je dokumentarce, pripravljala videoposnetke nekaterih italijanskih pevcev in pevk, na primer Claudia Baglionija in pevke Alice.«

»Leta 1991 je izbruhnila vojna v nekdanji Jugoslaviji, in delo Videoesta se je preusmerilo tjakaj. Miran je bil dober snemalec, poznal je slovensko, angleško, srbohrvatsko. Ljudje, novinarji, so kmalu spoznali, da je lepo delati z njim. Snemal je za Rai, mnogokrat s Sergiom Cancianijem, z Enniom Remondinom, s Sašo Rudolfom.

Miran s kužkom, ki ga je rešil izpod ruševin v Dubah

Mnogokrat se je znašel v res težkih okoliščinah. Nekoč je preživel ure v obcestnem jarku, ker so streljali na avtomobil, v katerem se je peljala televizijska ekipa. V drugem primeru, v Sarajevu, je bil avtomobil Rai tarča napada. Rešil jih je oklepnik modrih čelad Združenih narodov. Posnel je pokol na sarajevski tržnici, bil je eden prvih, ki je prihitel na kraj.«

»O tem, kar je videl in doživel v Bosni, ni nikoli govoril. Ko se je vračal, je pravil o otrocih, o družini, o avtomobilu. Bilo je, kot da bi hotel postaviti nekakšen zid med tem, kar je bilo njegovo poklicno delo, in življenjem doma, v družini, med prijatelji. Ni bil eden tistih, ki bi se po barih hvalisal, kaj vse je bil videl, čemu je prisostvoval, kako so streljali nanj. Ne, bil je nasprotje vsega tega.«

»Kar je videl, ga je prizadelo, globoko v dušo. Ljudem v stiski je skušal pomagati. Prinašal jim je zdravila, vzpostavljal stike med ljudmi iz različnih krajev, ki so se

20. marec 1994, umor v Mogadišu

V nedeljo, 20. marca 1994, sta bila v Mogadišu v Somaliji ubita tržaški snemalec Videoesta Miran Hrovatin in novinarka tretje televizijske mreže Rai Ilaria Alpi. V Somalijo sta prišla pet dni prej, da bi posnela odhod čet Združenih narodov iz države. Hladnokrvno so ju ustrelili potem ko sta z avtomobilom zapustila hotel, v katerem sta prebivala, pred vrnitvijo domov. Miran Hrovatin je bil star 46 let, Ilaria Alpi 33.

23. marca se je Trst s svečanostjo v cerkvi sv. Antona novega poslovila od Mirana Hrovatina. Okoliščine umora niso bile nikoli pojasnjene, niti vzroki, ki so do njega privedli.

12. januarja 1998 je šofer avtomobila, v katerem sta se peljala Hrovatin in Alpi prepoznal somalskega državljana Hashija Omarja Hassana kot sodelujočega pri uporu.

24. novembra 2000 je rimsko prizivno sodišče obsodilo Hassana na dosmrtno ječo, okoliščine umora pa so ostale nepojasnjene.

31. julija 2003 je bila ustanovljena parlamentarna preiskovalna komisija, ki naj bi raziskovala vzroke umora. Po treh letih dela je »obrodila« tri poročila, storilci pa niso bili odkriti. Pred letošnjo 20-letnico umora je skupina Articolo 21 pripravila resolucijo, ki poziva predsednico poslanske zbornice, naj dovoli dostop do aktov o umoru (8 tisoč strani), ki so bili doslej nedostopni.

v vojni porazgubili. Ljudje so ga imeli radi, tudi zato, ker je znal zlahka vzpostaviti človeški stik z drugimi. Ljudi je gledal v oči, nasmehnil se jim je, spoznal je okolje, v katerem je delal. In znal se je premikati na ozemlju, kar v vojnem času ni lahko.«

»Tam je spoznal Ilario Alpi. A Sarajevu, ali v Beogradu. Alpijeva je z njim dobila idealnega sodelavca. Kajti: Miran ni bil le snemalec, ki bi mu moral novinar povedati, kaj naj posname. Sam je dobro vedel, kaj je vredno posneti, in kaj ne. Njegovi posnetki so bili vedno zelo dobri. Poleg tega je sam Miran, na podlagi lastnih bogatih izkušenj, razlagal novinarji, kaj se dogaja na terenu. Skratka: ni bil klasični snemalec televizije Rai, ki se sklicuje na urnike, na čas kosila in večerje. Med snemalcem in novinarjo je tako vzklilo veliko zaupanje. Alpijeva je bila navdušena na delo, kar je tudi na Mirana pozitivno učinkovalo.«

Tistemu prvemu srečanju v Bosni je sledilo drugo, poslednje, v Somaliji. Miran Hrovatin je Sergia Ferraria seznanil z odhodom.

»Dejal mi je: "Poklicala me je Ilaria Alpi, da bi šla skupaj v Somalijo. Snemali naj bi Italijane, ki zapuščajo Somalijo." Bil je navdušen, ker odhaja v tople kraje. Šele pozneje, po tragediji, sem se spomnil, kaj se je leto prej dogajalo v Somaliji. Med Italijani in Somalci je prišlo do streljanja v postojanki check-point Pasta, več je bilo mrtvih, med temi je bil tudi švicarski fotograf, čigar otrok so vlačili z avtomobilom po ulicah Mogadiša. Prišlo pa je tudi do spopada med Američani in Somalci s tragičnim obračunom: umrlo je 13 ameriških vojakov in več kot tisoč Somalcev. Američani so jih pokosili s helikopterji.«

»Položaj je bil torej napet. Prvotno bi moral Alpijevo spremljati televizijski snemalec Rai. Ko pa je slednji izvedel, da nima državna televizija dovolj sredstev za zagotovitev primerne varnostne službe televizijski ekipi, se je potovanju odrekel. Rai se je obrnil na Videoest, in tako je Miran odpotoval z Ilario Alpi v Somalijo.«

»Odsvetoval sem mu potovanje, ker je bilo nevarno, a znal je, da sem pesimist, medtem ko je bil on velik optimist. Bil je poln energije, eruptiven. Na predvečer odhoda sva se srečala, pogovarjala sva se o družini, o hiši ...«

»Tisto nedeljo popoldne mi je telefoniral Žarko Šuc. Sporočil mi je, da je teletext objavil novico o smrti italijanske novinarke in snemalca v Somaliji. Takrat sem delal za Primorski dnevnik. Poklicna pot me je popeljala v gledališče Miela, na koncert Pesmi mladih. Tam me je Nadja Sosič objela, in postalo mi je jasno, da je bil Miran tisti snemalec.«

Sergio Ferrari si je večkrat zastavil vprašanje, zakaj sta bila Miran Hrovatin in Ilaria Alpi ubita. »Po mojem mnenju zato, ker je odšel v Somalijo z "napačno" novinarjo. Ilaria Alpi je obvladala arabščino, verjetno pa je podcenjevala dejstvo, da se je nahajala na vojnem ozemlju, na katerem je človeško življenje veljalo manj kot nič. Ekipa je odšla v Somalijo, da bi posnela odhod vojaških sil, Ilaria Alpi pa je šla intervjuvat sultana iz Bosasa. Verjetno je izvedela kaj zanimivega o tihotapstvu orožja, ali pa o odlaganju odpadkov. Ampak: če je res prišla do teh novic, bi se bila morala - tako bi narekovala zdrava pamet - takoj vrniti na varno, na primer v oporišče sil Združenih narodov ali na zavarovano ladjo, in posredovati novico.«

Tako, žal, ni bilo.

Stran pripravil **Marjan Kemperle**
Fotografije **Sergio Ferrari, Claudio Erne, Raffaele Ciriello**

Pred referendumom o odcepitvi Krima od Ukrajine

Krimski Tatarji so odločno na strani Ukrajine in pričakujejo podporo Velike Britanije in ZDA

Ob dogajanjih na Krimu se pogosto omenjajo Tatarji, vendar samo kot manjšina, ki šteje približno 16 odstotkov prebivalstva. Kakšne so njihove želje in kakšna njihova pričakovanja? O tem se je eden njihovih voditeljev in nekdanji sovjetski disident Mustafa Džamilev obširno razgovoril v intervjuju za Radio Svobodna Evropa – Radio Svoboda, proameriško radijsko postajo. Džamilev je intervju uporabil predvsem za sporočilo vsam Tatarom, naj ne sodelujejo v nobenih protestih, ne na eni in niti na drugi strani. Intervju povzemamo v celoti, seveda z opozorilom, da gre za pogled ene izmed strani, ki predstavlja manjšino in ki seveda ni in ne more biti nevtalna.

Vpr.: Ali ste pričakovali tak razvoj dogajanj?

Džamilev: Nisem pričakoval, da bi Rusija na Krim napotila svoje čete, ker sem ocenjeval, da ima ruska črnomoška flota zadostno število vojakov da tukaj lahko počne, kar se ji zljubi. To je razlog, zaradi katerega smo odločno nasprotovali sporazumu v Kharkivu, ki je Rusom podaljšal najem črnomoškega oporišča na Krimu, in smo ocenili, da gre za izdajstvo. Pozivali smo k preklicu tega dogovora in k umiku ruske vojne mornarice, ker je to kraj kjer so osredotočene in financirane protiukrainske dejavnosti ter odkoder se te dejavnosti širijo. Poleg tega ta oporišča predstavljajo strukturo, ki spodbuja separatistična čustva ruskih separatistov na Krimu.

Kot lahko razumem sedanje stanje, ne govorimo več samo o Krimu ampak veliko širše. Če naj sklepam po scenariju, ki se zdaj odvija in ki vključuje geslo »Ukrajina je Rusija, je del Rusije«, se podobne težnje pojavljajo v Donetsku, v Kharkivu in v Nikolajevski oblasti. Če strnim, načrt, da bi razdelili Ukrajino, na katerega so vsi gledali, se zdaj udejanja.

Vpr.: Kaj priporočate krimskim Tatarom, ki vas spračujejo, kaj naj naredijo?

Džamilev: Priporočamo jim, naj bodo odmaknjeni od dogajanj. Vse naše dejavnosti bi morale biti koordinirane z najvišjo oblastjo v Ukrajini, to je z ukrajinskim parlamentom. Mi se želimo vzdržati od vseh dejavnosti v zvezi z neodvisnostjo, ki bi jih lahko brez naše vednosti uporabljali proti nam.

Vpr.: Kljub temu so bile oblikovane samoobrambne enote krimskih Tatarov. Gre samo za previdnostni ukrep ali za utemeljeno zaskrbljenost?

Džamilev: Razmišljali smo, da bi se tisti krimski Tatarji, ki zares želijo zaščititi svoje interese integriteto in suverenost svoje države, lahko pridružili uradnim zakonikom ukrajinskim silam. To velja še posebej za Krim, kjer so v krajevne oblasti, med njimi policija, varnostne sile in druge, vključeni separatistični dejavniki. To je bistvo vprašanja.

Vpr.: Kakšno je vaše stališče do referenduma? Ali mislite, da se gha bodo krimski Tatarji udeležili, ali ga bodo bojkotirali z utemeljitvijo, da je nezakonit?

Džamilev: To je absurdno. Ta referendum je nezakonit. Vprašanj o ozemeljski identiteti katerekoli ukrajinske regije ni mogoče reševati na krajevnih referendumih, ampak je treba o tem organizirati referendum v vsej Ukrajini. Poleg tega je krimski parlament sprejel odločitev o sklicu referenduma pod grožnjo puškinih cevi teroristov, ki so dejansko zasedli krimski parlament. To je absurdno. Zato je odločitev o referendumu nezakonita in krimski tatarji se ga ne bodo udeležili.

Vpr.: So nove krimske oblasti poskusile povezati stik s skupnostjo krimskih Tatarov, z njihovim madžlisom (svetom)? So se poskusili z vami pogajati ali so vam kaj ponudili?

Džamilev: Šli so tzo daleč, da so nam krimskim Tatarom, ponudili mesto predsednika krimske vlade, če bi le podprli zamisel o referendumu. Predsednik madžlisa Krimskih Tatarov Refqat Čubarov je

odgovoril, da se ne bo pogajal z nezakonitimi oblastniki.

Vpr.: Krimski Tatarji so bili v začetku videti zelo odločni in so podprli nove oblasti v Kijevu. Sedaj je videti, da se

nekoliko bolj odmaknjeni. Kaj se je zgodilo?

Džamilev: Zelo enostavno. Oblasti v Kijevu so nam svetovale, da ne bi prišlo do spopadov, ker bi bil to lahko izgovor za Rusijo, da opraviči agresijo proti Ukrajini, če zlasti, če bi prišlo do spopadov in bi bil kdo ubit; ne nujno žrtev napada krimskih Tatarov, kajti oni bi lahko sami ubili nekaj ruskih prebivalcev. Sedaj, ko se ni nič takega zgodilo in ni nobenega razloga za protinapad, trdijo, da so Rusi na Krimu ogroženi; upam si reči, da Goebbelsov propagandni stroj tukaj še vedno deluje. Jnič tako absurdnega še nisem videl. Ali to pomeni, da predstavljajo krimski Tatarji, ki štejejo na krimskem polotoku vsega 16 odstotkov prebivalcev, zares grožnjo za večino krimskega prebivalstva, kib ga poleg vsega varuje tudi ruska vojna mornarica?

Vpr.: Ali pričakujete, da bo mednarodna javnost prekinila sedanje ča-

kajoče stanje in na kak način ukrotila Rusijo? Ali se nameravate obrniti po pomoč v tujino?

Džamilev: Mi bomo seveda naredili vse, kar je v naši moči, da zaščitimo nacionalno suverenost in integriteto države. Vsekakor pa me je nekoliko razočaralo stališče ameriškega predsednika Obame, ki je dejal, da je seveda zaskrbljen, da ni lepo, kar Rusija počne in še nekaj podobnih stavkov. To je razlog, zakaj je Ukrajina tako utrujena, da bi lahko na koncu zamahnila z roko. Poleg tega obstaja tu še memorandum iz Budimpešte, v katerem so Velika Britanija in Združene države Amerike zagotovile Ukrajini varnost in ozemeljsko celovitost v zameno za odpoved jedrski oborožitvi. Pričakujemo, da se svojim obljubam ne bodo izneverile in bodo sprejele vse potrebne ukrepe, da preprečijo agresijo.

43 evropskih poslancev zahteva standarde EU za zaščito manjšin

V času, ko se izteka mandat Evropskega parlamenta, številni poslanci opozarjajo komisijo na nedorečenosti politike Evropske unije. Ne gre za posege, s katerimi bi poslanci želeli na hitro rešiti kako odprto vprašanje, ampak za opozorila, ki veljajo za naprej, za prihodnji mandat, ko naj bi se Evropska unija konkretnije ukvarjala z vprašanji, ki jih je predolgo zapostavljala. Med temi je zagotovilo vprašanje zaščite narodnih manjšin.

Zato ni naključje, da je skupina evropskih poslancev naslovila Evropski komisiji vprašanje v zvezi z odnosom Evropske unije do jezikovnih oziroma narodnih manjšin. To vprašanje ima dve pomembni značilnosti: prva je, da gre za vpra-

šanje poslancev vseh največjih poslanskih skupin v Evropskem parlamentu, kar kaže na veliko sličnost v pogledih evropskih poslancev ne glede na njihovo ideološko opredeljenost, druga pa, da je vprašanje podpisalo kar 43 evropskih poslancev, kar je zelo veliko število, glede na dejstvo, da za to tematiko ne stoji nobena velika politična stranka, čeprav ji v Evropi načelno ne nasprotujejo. Med podpisniki sta dva poslanca iz Italije, Južni Tirolec Herbert Dorffmann, izvoljen v okrožju severovzhodne Italije (tudi s podporo Slovenske skupnosti) na listi Južnotirolske ljudske stranke, pripadnik skupine Evropske ljudske stranke in Giommaria Uggias, Sardinjec, nekdanji župan Olbie, izvoljen na Sardiniji na listi Italija vrednot in član liberalno-demokratske skupine ELDR. Med podpisniki so tudi trije poslanci iz Slovenije, Lojze Peterle (NSI) in Milan Zver (SDS), člana skupine Evropske ljudske

stranke ter Ivo Vajgl (Zares), član liberalno-demokratske skupine ELDR.

Vprašanje ima pomenljiv naslov: Zaščita tradicionalnih narodnih in jezikovnih manjšin v Evropi ter njihovih jezikov. V besedilu podpisniki opozarjajo, da predstavljajo tradicionalne narodne manjšine približno 8 odstotkov prebivalstva Evropske unije, regionalne ali manjšinske jezike pa govorijo približno 50 milijonov ljudi, to je 10 odstotkov prebivalstva Evropske unije. V Evropski uniji ne obstajajo enotni standardi manjšinskih pravic, čeprav so pravice manjšin ena temeljnih vrednot Evropske unije, kot to določata Lizbonska pogodba in Listina o temeljnih pravicah Evropske unije. Poleg tega je zaščita manjšinskih pravic eden bistvenih pogojev za države kandidatke, kot to določajo Kopenhagenski kriteriji.

Zaščita tradicionalnih etničnih in jezikovnih manjšin ter njihovih jezikov je tudi zelo pomembna za Evropsko unijo, za

njeno stabilnost, varnost, napredek, notranjo in mednarodno legitimnost, kulturno in jezikovno raznolikost ter verodostojnost.

Po teh uvodnih ugotovitvah poslanci sprašujejo, zakaj ima Evropska unija tako strog pristop do držav kandidatke, ki morajo izpolnjevati kopenhagenske kriterije glede na zaščito manjšinskih pravic, vendar izpolnjevanja tega pogoja ne preverja, ko so te države postale članice EU.

Drugo vprašanje zadeva Evropsko komisijo, od katere želijo poslanci vedeti, kdaj bo pripravila načrt za evropski okvir nacionalnih strategij za zaščito tradicionalnih narodnih manjšin (kot obstaja EU okvir za nacionalne strategije integracije Romov), ki bi obsegala mehanizem preverjanja izpolnjevanja Kopenhagenskih kriterijev, obstoječe direktive za preprečevanje diskriminacije in Listine o temeljnih pravicah EU.

Poleg tega poslanci sprašujejo komisijo, kako namerava zagotavljati zaščito regionalnih ali manjšinskih pravic skladno s politiko večjezičnosti in ali komisija soglašajo z oceno, da bi večje preverjanje diskriminacije narodnih manjšin v državah članicah in kandidatkah lahko opravljala Agencija EU za temeljne pravice v svojem večletnem programu 2013-2017.

Pod naslovom Mustafa Džamilev; v sredini evropski poslanci iz Italije in Slovenije, ki so podpisali vprašanje; od leve Dorffmann, Uggias, Peterle, Vajgl in Zver. Spodaj palača Evropskega parlamenta v Strasbourgu.

Projekt sofinancira Evropska unija v okviru programa Evropskega parlamenta na področju komuniciranja. Evropski parlament ni bil vključen v pripravo ter ni v nobenem primeru odgovoren za informacije ali mnenja, ki jih vsebuje ta projekt, ki za Evropski parlament niso zavezujoča. V skladu z veljavno zakonodajo so avtorji intervjujane osebe, založniki oziroma odgovorne osebe ustanov, ki oddajajo programe edini odgovorni za vsebino. Evropski parlament zato ne more biti tožen za morebitno posredno ali neposredno škodo, ki bi lahko nastala pri izvajanju tega projekta.

PRAŠIČI PASME MANGALICA IN KRŠKOPOLJEC

Pršuti z repom

TONI GOMIŠČEK

Ko je Jordan Cigoj stopil na sceno, so glasovi potihnil. Če bi še luči zatemnili, bi mislili, da nam namerava igrati na kitaro, tako pa smo jasno videli, da drži v rokah en velik, velik pršut. Vajeni njegovih lepo oblikovanih in slastnih suhih stegen smo kmalu opazili, da tokrat ni vse na svojem mestu. Pravzaprav ni ničesar manjkalo, le en dodatek je motil običajno simetrijo – rep! To, je rekel Jordan, bo blagovna znamka naših pršutov, pripravljenih iz stegen prašičev v prosti reji.

Na turistični kmetiji Arkade v Črnicah so eni izmed tistih, ki radi eksperimentirajo. Novost je včasih že to, da se vrneš nekaj korakov nazaj, sem pomislil ob občudovanju gospodarja, ko je večje zarezal v nogo, zbrani gostje na večerji z mangalico pa niso pustili, da bi rezine na pladnju ostajale. Pa čeprav je bilo potrebno kar nekaj časa rezati v pršutovo slanino, da je gospodar prišel tudi do mišičevja. Mangalica, stara balkanska prašičja sorta, pač ne sodi med tiste pasme, ki jih je samo meso. Ravno obratno. Ljudje so te ščetinarje sprva cenili zaradi zamaščenosti, nato pa so jih prav zaradi (pre)obilja sala in slanine začeli opuščati. Pa še nekaj ni šlo v prid teh ščetinarjev, ki jih odlikuje dolga, ovci podobna dlaka: primerni so bili predvsem za prosto rejo, za življenje v naravi, za samostojno iskanje hrane in prehranjevanje z žitom, želodom, koreninicami, črvi, poljskimi miškami in podobnim plenom. Samice niso nikoli imele velikih legel, toda za podmladek so skrbele kot najboljše matere. In tu je še ena podobnost z divjimi prašiči: pujski mangalice so prav tako progasti kot njihovi divji sorodniki.

Jordanu se je pri nožih pridružil sin Miha. Zarezal je v slatno snežno belo letošnjo slanino in rahlo dimljeno lanskoletno podgrlino (ličnico). Zraven je tanjšal in krajšal nekaj mesecev staro salamo. Pri hiši je on tisti, ki skrbi za živalsko farmo. Mangalice je k hiši pripeljal pred drugim letom. Začetni trop je štel sedem repov: merjasca, dva para svinj in nekaj skopljencev. Hja, pravi muslimanski harem, sem ga takrat podražil: samec s štiriimi ženami in nekaj evnuhi. No, harem gor ali dol, otroci islama ne jedo teh živali in mogoče se je prav zato reji svinj z vsem žarom posvetil eden izmed vodij srbske protiturške vstaje, knez Miloš Obrenović (1770-1860), ki mu številni pripisujejo očetovstvo mangalice, mangolice ali mangulice, kakor se tem kodrastim ščetinarjem reče. V Kmetovalcu, listu slovenskim gospodarjem v poduk, ki je v sedemdesetih letih devetnajstega stoletja izhajal v Gorici, lahko preberemo, da »sta Miloševi pasmi za Ogersko, kjer je obilo pašnikov, tako izvrstni, da ju vsak svinjerejec nakupuje in druge slabše opušča«. Avtor Kristan jih priporoča za vse kraje, kjer je veliko pašnikov, saj si ti nezahtevni prašiči sami iščejo hrano, in to po močvarah, na pože-

tem polju in v gozdovih. Prav tako so rejci in svinjski mešetarji opazili, da mangalice potem, ko dosežejo tri cente teže (po današnji meri 150 kg), ne pridobivajo več na mesu, ampak zgolj na slanini. Tako se je uveljavila navada, da so jih do mejne teže gojili na prostem, potem pa v svinjakah, saj je bila svinjska mast nadvse iskana in cenjena. Meso velja za dobro in okusno, njihov špeh pa je trd in jedrat, v čemer jih noben drug prašič ne prekosi.

V Sremski Mitrovici so pred leti postavili mangalici spomenik, vendar se Srbi toležejo po glavi, ker so jih pri novodobnem uveljavljanju mangalice prehiteli Madžari, ki veljajo danes za največje rejce te zlahtne prašičje pasme. Slanina mangalice namreč ni samo trda in jedrata, ampak celo zdravilna, zlasti pri boleznih dihal. Pravzaprav sodi meso mangalice med varovalna živila, saj vsebuje več dobrega kot slabega holesterola. Če k temu dodamo še marmoriranost mesa, torej prepletenost mišičevja z maščobnimi nitkami, dobimo vse potrebno za izborna kulinarična doživetja.

Toda medtem ko je (madžarska) mangalica že v katalogih vodilnih ponudnikov delikates, imamo Slovenci še dokaj neznanega lastnega asa v rokah: krškopoljskega prašiča, ki velja za edino ohranjeno avtohtono »kranjsko« prašičjo pasmo.

Krškopoljski prašič je prvič omenjen sredi devetnajstega stoletja, ko so v Avstroogrski sploh začeli postavljati temelje statističnega spremljanja kmetijstva. Najstarejši poznan dokument je iz leta 1854, ki pa se sklicuje na tri leta starejši zapis o veliki razširjenosti črno-belih prašičev na ozemlju celotne Dolenjske. Poimenovanje v krškopoljskega (po mestu Krško) se je zgodilo leta 1899, ko so tudi dokaj natančno opisali značilnosti pasme. Od daleč ga prepoznamo po belem pasu čez pleča, kratkem rilcu in velikih uhljih. Zaželeno je, da ima gumico (konico rilca) svetle barve. Tisto, česar ne vidimo, vendar je najvažnejše za izjemen okus mesa, so snopiči maščobe, ki prepletajo mišična vlakna. Drugo, kar prav tako ni opazno, je prebavni trakt, prilagojen za skromno hrano, pravi mag. Andrej Kastelic, mladenič, ki mu je skrb za ohranitev krškopoljskega prašiča postala življenjski izziv. Posvetil mu je tako diplomsko kot magistrsko na Ljubljanski Biotehnični fakulteti, na novomeškem Kmetijsko-gozdarskem zavodu pa je njegova glavna skrb selekcioniranje tega prašiča; to zadolžitev opravlja na ozemlju celotne Slovenije. Glavni kriterij pri odbiru plemenskih svinj in merjascev sta mu opisa iz leta 1899 in 1956, ko je bil krškopoljski prašič še zelo razširjen in genotipsko dokaj čist. Leta 1900 so krškopoljca uradno križali s settelschweinom, neuradno pa so k svinjam občasno pripustili tudi kakega divjega merjasca. Ali pa je prišlo do naključnega ljubezenskega srečanja med pašo v gozdu, se nasmehne Andrej, ki pravi, da so si posamezne vasi raz-

deljevale pašne pravice v gozdovih; najpomembnejša sta bila Krakovski gozd, bogat s hrastovim želodom, in Gorjanci, kjer je bilo obilje bukovoga žira.

V šestdesetih letih prejšnjega stoletja je bila krškopoljcu odvzeta pravica do obstoja. Najprej so ukinili licenciranje merjascev, kar je pomenilo, da samci krškopoljca niso smeli več oploditi svinj. Začela se je obvezna kastracija. Kdor je ovadil rejca, ki je v hlevu še skrival postavne samca, je bil celo nagrajen, h kmetu pa je potem prišla trojica mož s kravtami: veterinarski inšpektor, veterinar in miličnik. Prisotnost slednjega je bila nujna, saj so se domačini kar z vilami spravili na prva dva, ki sta po službeni dolžnosti morala poskrbeti, da je merjasec izgubil svojo moškost. Absolutni vladar Krškega polja in okolice je tako moral v ilegalo. V tujini ga sicer niso sprejeli, zato pa je našel zavetišče v kakem odmaknjenem svinjaku visoko v Gorjancih.

Proti koncu osemdesetih let se je družbeno ozračje začelo spreminjati. Po svetu se je širilo zanimanje za stare, avtohtone pasme živali, zelenjave in sadja. Strokovnjaki so začeli poudarjati pomen biotske raznolikosti in tako so se tudi profesorji ljubljanske Biotehnične fakultete spomnili, da smo v Sloveniji imeli čisto svojo pasmo prašiča, nekoč razširjenega krškopoljca. Profesor dr. Andrej Šalehar je spodbudil diplomante, da so se odpravili po sledih nekdanjega kralja Krškega polja. Redki preostali rejci so jih sprejeli z nezaupanjem, saj so se bali, da bo ponovno sledila kaka gonja. No, našli so 40 kmetij, kjer so še imeli krškopoljca, in na treh so bili pripravljeni stopiti v program kontrole. Uradno se je revitalizacija začela s 15 svinjami in tremi merjasci. Za primerjavo: oživljanje podobnega toskanskega prašiča cinta senese se je v istem času začelo na osnovi 150 repov, vendar z mnogo večjo ambicijo, da se trgu ponudijo končni izdelki na osnovi prav te stare pasme, kot pa v Sloveniji. Toda premaknilo se je in čreda krškopoljcev je zdaj

iz leta v leto večja, čeprav je številčno še vedno podhranjena in je občasno potrebno križanje s sorodnimi pasmami (sattelschwein, cornwall, berkshir), sicer ji preti degeneracija.

Število rejcev in samih krškopoljcev se stalno spreminja. Na srečo se povečuje. In širi na vse konce Slovenije. Andrej ima trenutno v kontroli 77 rejcev, toda ker je običaj reje enega do dveh prašičev za domačo rabo sorazmerno še zelo živ, je ta populacije razpršena na vse konce in kraje. K sebi v planine jih vzamejo sirarji, ki jih potem hranijo s sirotko, pogosto so prave zvezde turističnih kmetij, še zlasti tistih, ki so se odločile za trajnostni razvoj (eko kmetije). Vsi rejci sicer ne dajejo prednosti prosti reji, saj je investicija v dovolj močno ogrado precejšen zalogaj, poklica svinjski pastir pa skorajda ne poznamo več. In vendar prav tam, na planem, v mešanici gozda in travnika, kjer je še kaka mlaka vmes, pridejo vse prednosti pasme najbolj do izraza. Prašiči veselo tekajo naokrog, se igrajo, iščejo hrano, se drgnejo ob drevesa, se kopajo v blatu. Nenasitni so, stalno bi jedli, toda z razliko od farmsko gojenih, niso obsedeni z obrokom. Tudi lakoto znajo prenašati, če je potrebno. Sicer pa jedo tako svežo kot suho travo s takim veseljem, da bi krave lahko hodile k njim v šolo, znajo povedati rejci. Vsi občudujejo tudi njihov materinski čut. Samice ne ločijo mladičev po glasu, zato pritečejo vse naenkrat, če kakšen pujskec zacvili, da bi ga rešile pred nevarnostjo. In takrat jim nobena ograda ni ovira. Evidentiranje (luknjanje ušes in nameščanje kontrolne številke, ki se pri tej pasmi začne s številko 88-) je zato lahko kar hud problem. Sam sem se lahko prepričal, da so res zelo ješčiči. Ko sem si jih pobližje pogledal v obori, se jih je kar nekaj navduševalo nad mojimi čevlji. Ovohavali so jih in tudi poskusili ugrizniti, tako da me je kar malo stiskalo, ko se je dober ducat vedno lačnih rilcev stiskalo k mojim nogam!

Ogrevanje vse večjega števila rejcev za to staro pasmo je nadvse hvalevredno,

vendar smo še daleč od števil, ki bi omogočale „veliki pok“. Le-ta se bo zgodil, ko bo zaživela veriga vzgoja-predelava-prodaja. Nekateri gostilničarji so se pripravili postaviti v vrsto za dober kos mesa, toda zaenkrat ni mesnice, ki bi jim lahko redno dobavljala izbrane reze. V priznani ljubljanski restavraciji JB so razvili pravo poslastico: potrebušino (flam) krškopoljskega prašiča na zeljnih krpicah. Šef Janez Bratovž ure in ure cmari pri nizki temperaturi meso na čebuli in zelenjavi, potem dvigne temperaturo, oblije meso z medom, še nekaj časa peče in tako pripravi jed, ki se v ustih kar stopi. Na turistični kmetiji Konda (Dol, Bela Krajina) so tradicionalnejši: gostom ponujajo klobase in salame, odojka na žaru, pečenke in še zlasti rebra pod peko. Na drugem koncu Slovenije, na turistični kmetiji Klinec (Medana, Goriška brda) prav tako prisegajo na pripravo mesa pod peko, njihova posebnost pa je file, polnjen s salamo. Ponudba mesnin je vezana na posameznega rejca: Kraševac Dejan Kukanja vas bo seveda razveselil s pršutom! Nekaj izkušenej s predelavo so si nabrali tudi prekmurski mesarji: v mesarstvu Kodila iz Murske Sobote so predvsem navdušeni nad enkratno slanino in ocvirkami, vendar pogrešajo možnost količinsko večjega in rednejšega odkupa.

Dobroto krškopoljca počasi odkrivajo in vse bolj cenijo širom Slovenije. Španci so znali uveljaviti svoj iberico, mesnine iz avtohtonih pasem njihovega polotoka, med katerimi je najbolj prepoznavna pata negra, najbolj cenjen pa jamon de bellota, pršut svinj proste reje, ki se pasejo v gozdovih hrasta plutovca in jedo obilo želoda. Bomo znali podobno smelo uveljaviti in označiti tudi pršut tistih naših prašičev, ki namesto v steno in strop zrejo v sonce in lučno in tekajo po gozdu in gmajni? In ki imajo rep, bi dodal Jordan, saj ga na farmah malim pujskom preprosto odrežejo. Zato so njegovi pršuti svinj proste reje pršuti z repom ...

SLOVENIJA - Spodbudnejši podatki o rasti, gospodarstvo pa je še obremenjeno

Umar popravil gospodarsko napoved, a težave ostajajo

LJUBLJANA - Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj (Umar) je bistveno izboljšal napoved gospodarskih gibanj za leto. Če je jeseni napovedoval 0,8-odstotni padec bruto domačega proizvoda (BDP), zdaj pričakuje 0,5-odstotno rast. A številne težave v slovenskem gospodarstvu ostajajo, na tveganja pa opozarjajo tudi gospodarstveniki.

Rast naj bi se nadaljevala tudi v letih 2015 in 2016. Prihodnje leto naj bi se tako slovensko gospodarstvo po najnovejših ocenah okrepilo za 0,7 odstotka, kar je 0,3 odstotne točke več od predhodne napovedi. V letu 2016 pa naj bi se rast pospešila na 1,3 odstotka. Izboljšanje napovedi je bilo pričakovati, potem ko je statistični urad konec februarja objavil spodbudne podatke za zadnje lanske četrtletje. Slovenski BDP se je v zadnjem lanskem četrtletju v primerjavi z zadnjim trimesečjem 2012 zvišal kar za 2,1 odstotka, v celotnem letu 2013 pa realno znižal za 1,1 odstotka, kar je bil bistveno nižji padec od napovedi.

Spomladansko gospodarsko napoved so podrobneje predstavili na novinarski konferenci. Direktor Umarja Boštjan Vasle je spomnil na podatke o zadnjem lanskem četrtletju, ki so bili po njegovih besedah presenetljivo dobri. Na podlagi podatkov, ki so iz statističnega urada prihajali na mesečni ravni, so v zadnjem četrtletju sicer zaznali izboljšanje, a je bilo to večje od pričakovanih. H gospodarski rasti bo tudi letos največ prispeval izvoz, ki se bo napajal iz boljših rezultatov v mednarodnem okolju, pri čemer je Vasle dodal, da se je v zadnjem letu izboljšala tudi konkurenčnost slovenskega gospodarstva in zmožnost preboja podjetij na tuje trge. Izvoz naj bi se letos zvišal za 4,2 odstotka, prihodnje leto pa za 4,8 odstotka. Lani je bila rast 2,9-odstotna.

Negativni pa ostajajo trendi na področju domače porabe. Domače povpraševanje se bo letos še skrčilo, bo pa to krčenje vseeno občutno manjše kot lani. Razpoložljivi dohodek prebivalstva bo ostal na približno enaki ravni kot lani, kar je po mnenju Vasleta spodbudno, saj se je v prejšnjih letih krčil, bodo pa potrošniki zaradi razmer na trgu dela še naprej previdni pri trošenju in se zaradi negotovosti, ki spremlja okrevanje, ne bodo odločali za večje nakupe. Zasebna potrošnja bo tako po napovedih Umarja letos upadla za 0,4 odstotka, kar je precej manj kot lani, ko je bil padec 2,7-odstoten, leta 2015 pa naj bi se že okrepila za 0,7 odstotka.

Na trgu dela izboljšanja letos še ne gre pričakovati, bo pa poslabšanje manjše kot lani. Število registriranih brezposelnih, ki je lani v povprečju znašalo 119.800, a se v zadnjih mesecih giblje že okoli 130.000, naj bi letos v povprečju doseglo 124.600, prihodnje leto pa naj bi upadlo na 122.900. Vasle manjše število zaposlenih ob koncu leta pričakuje v finančnem sektorju in zavarovalništvu, medtem ko naj bi se v gradbeništvu število zaposlenih letos že začelo krepiti.

Medtem ko se krizne države na finančnih trgih v zadnjem času zadolžujejo ugodneje, pa so se razmere pri bančnem kreditiranju podjetniškega sektorja v evrskem območju in v Sloveniji lani še zaostrile. »Novi krediti niso pritekali iz bančnega sistema v gospodarstvo, ampak jih je gospodarstvo vračalo bančnemu sistemu,« je pojasnil Vasle in dodal, da bo to negativno vplivalo na gospodarsko aktivnost v Sloveniji. Umar pričakuje, da bodo imela podjetja boljši dostop do virov financiranja, vendar ti tokovi letos še ne bodo pozitivni, bo pa padec znatno manjši kot lani. Po sanaciji bančnega sistema, ki se je začela lani, so banke sicer v precej boljšem stanju kot lani. »Imajo precej več

DIREKTOR UMARJA
BOŠTJAN VASLE

maneverskega prostora, da začnejo kreditirati podjetja, je pa po drugi strani podjetniški sektor precej zadolžen in verjetno bo prav ta zadolženost podjetniškega sektorja njihova največja ovira, ko bodo razmišljali o novih posojilih in investicijah,« je pojasnil Vasle.

Umar pričakuje, da bo vlada letos nadaljevala s fiskalno konsolidacijo. Vasle je omenil nejasnosti v zvezi z nekaterimi ukrepi, zaradi katerih bo mogoče treba

sprejeti dodatne ukrepe, ki bodo verjetno zavirali gospodarsko aktivnost in preprečili hitrejšo okrevanje slovenskega gospodarstva. V mislih je imel izvajanje nepremičninskega davka, o morebitnih dodatnih ukrepih pa ni želel špekulirati, saj je to odločitev vlade. Da bi začelo slovensko gospodarstvo ustvarjati delovna mesta, bo treba po mnenju Vasleta še precej okrepiti rast, za ocene o tem, kolikšen učinek bo imela višja gospodarska rast na javne finance in proračun, pa je pristojno finančno ministrstvo.

Med tveganji, ki spremljajo napoved Umarja, je Vasle izpostavil možnost zaostritve ukrajinsko-ruskega spora. Če bi do tega prišlo, lahko pričakujemo drugačno gospodarsko aktivnost pri zunanjetrgovinskih partnericah Slovenije, do pretresa pa lahko pride tudi pri cenah nafte in surovin. Nekaj negotovosti je tudi glede ekonomskih politik vlade in okrevanja kreditne aktivnosti. Če se bo izkazalo, da je go-

spodarska rast v trgovinskih partnericah Slovenije še bolj robustna, lahko to prek izvoza prispeva k še boljšim rezultatom Slovenije, je sklenil prvi mož Umarja.

Gospodarstveniki in podjetniki pa kljub izboljšani napovedi gospodarske rasti ostajajo skeptični in opozarjajo na tveganja. Čeprav upajo, da se bodo napovedi uresničile, opozarjajo na visoko obremenitev gospodarstva in težave pri črpanju evropskih sredstev. »Zelo nas bo veselilo, če se bodo napovedi uresničile, glede na trenutne razmere pa bo treba stori ti še zelo veliko, da se bodo stvari v bankah začele premikati v tej predvideni smeri,« je za STA dejala izvršna direktorica za zakonodajo in politike pri Gospodarski zbornici Slovenije Alenka Avberšek. V Obrtno-podjetniški zbornici Slovenije so zapisali, da želijo čimprej koncu recesije: »Menimo, da bi s pravnimi potezami vlade ta cilj že zdavnaj dosegli.«

Jernej Šmajdek (STA)

EVROPSKE VOLITVE - Jutri bo o tem glasoval še svet SLS

Nova Slovenija za sodelovanje s Slovensko ljudsko stranko

GROSUPLJE - Svet NSi je včeraj večinsko potrdil sporazum o skupnem nastopu s SLS na evropskih volitvah. Predsednica NSi Ljudmila Novak je ocenila, da bo sodelovanje obrodilo sadove in da lahko dobijo celo tri evropske poslance. To je dokaz, da se tudi v Sloveniji lahko kaj dogovori, pravi predvideni nosilec liste Lojze Peterle. Za skupno listo je glasovalo 80% članov sveta stranke.

Lojze Peterle je prepričan, da bo to odločitev pozdravila tudi Evropska ljudska stranka (EPP), pa tudi volivci. Obenem je izrazil željo, da pride do dogovora med vsemi pomladnimi strankami: »Ker mislim, da bi bilo nenavadno, da se tri sestrške stranke Evropske ljudske stranke, ki jih zavezujejo jasne vrednote in načela, ne bi dogovorile, kako bi šle

LJUDMILA
NOVAK

na te volitve, ne da bi izgubljale v bojih med seboj.« Novakova pa je na vprašanje, kako si predstavlja sodelovanje s SDS, odgovorila, da sta NSi in SLS samostojni stranki in se imata pravico odločati, kot želita. V NSi menijo, da je skupna lista korak v pravo smer, SDS pa sodelovanja še ni ponudila.

LOJZE PETERLE

Izvršni odbor SLS bo petkov okvirni sporazum obravnaval jutri, končno besedo bo imel glavni odbor stranke. Če dogovor potrdi tudi SLS, bodo na skupni listi po štirje člani iz obeh strank: po dva moška in dve ženski iz vsake. Prvo in drugo mesto bi pripadla NSi, tretje in četrto SLS.

KOPER - Vse več dejavnosti Zavoda Koper otok

Oživljajo staro mestno jedro

Predsednica zavoda Ingrid Celestina: »Ne skrivamo se za blagovnimi znamkami, mi smo blagovna znamka« - »Včasih smo se sprehajali le po Piranu in Izoli«

KOPER - Pod okriljem Zavoda Koper otok poteka čedalje več dejavnosti, usmerjenih v oživetje starega mestnega jedra. Na ta način skušajo v mesto privabiti čim več ljudi. Pri tem stavijo na butično ponudbo in osebni pristop do strank. »Ne skrivamo se za blagovnimi znamkami, mi sami smo blagovna znamka,« pravi predstavnica zavoda Ingrid Celestina.

V začetku meseca je staro mestno jedro Kopra gostilo prireditev Razvajaj se v mestu, kjer so med drugim pripravili čokolado velikanko in ženskam brezplačno delili rože. S tem so se v Kopru pridružili Celju, Jesenicam, Kranju, Ljubljani, Velenju in Naklu, ki so se ravno tako pridružili projektu, s katerim so želeli oživiti tamkajšnja stara mestna jedra. V Zavodu Koper otok se že drugo leto z različnimi akcijami in prireditvami trudijo opozoriti, da se v starem mestnem jedru dogaja marsikaj zanimivega. »Naš cilj je namreč, da privabimo ljudi v staro mestno jedro, kajti nekdo, ki hodi po ulicah, bo zagotovo pogledal izložbo in nato zavil v trgovino,« dodaja Ingrid Celestina.

Središče Kopra

ARHIVSKA SLIKA

Med prednostmi trgovin in lokalov v starem mestnem jedru Celestinova izpostavlja dejstvo, da so bolj domači, da je stik s strankami bolj osebni ter nenazadnje da trgovci dobro poznajo svoj posel, saj vedo, da si ne morejo privoščiti izgube strank. Dodana vrednost so tudi stare palače in drugi zgodovinski spomeniki, ki jih premore to sredozemsko mesto.

Kot priznava Celestinova, se zavedajo, da lahko ljudi privabijo samo z zanimivimi in odmevnimi akcijami. Tako vsako leto pripravijo tudi dneve mode in zabave, na katerih se trgovci z oblačili predstavijo na modni reviji, pa otroški festival, posebne prireditve pripravijo tudi ob večjih praznikih, kot sta božič in novo leto. Zavod nudi tudi konkretno pomoč svojim članom. Na njihovo pobudo je tako

Proslavljanje Srečka Kosovela

SEŽANA - V okviru prireditev, ki so povezane ob letošnji 110-letnici rojstva pesnika Srečka Kosovela in v počastitev 21. marca - svetovnega dneva poezije, prireja Literarno društvo Zlati čoln iz Sežane že 17. tradicionalni literarni večer, ki bo potekal v ponedeljek, 17. marca, ob 18. uri. Dosedanja srečanja sežanskih literatov so potekala v Kosovelovi spominski rojstni sobi. Tokrat pa so zaradi njene obnove preselili dogajanje v srednjo dvorano Kosovelovega doma. Najprej bodo dijaki sežanskega šolskega centra, ki se imenuje po pesniku Krasa, predstavili večmedijski recital besedil Srečka Kosovela, nato pa bo sledilo literarno branje. Z branjem svojih besedil in besedil Srečka Kosovela se bodo predstavili člani domačega literarnega društva, ki si je ime nadelo po naslovu ene izmed Kosovelovih pesmi.

Literarni večer Zlatega čolna vedno poteka na predvečer obletnice Kosovelovega rojstva. Prav na 110-letnico Kosovelovega rojstva, 18. marca, pa bodo v Mladinskem centru Podlaga pripravili dogodek, ki so ga poimenovali V zimski tihi čas, ki v spomlad se preliva, prileti sto deset brinjek na Kras. Slovestvo bo tudi ob odkritju kamnite plošče z vklesano pesmijo Srečka Kosovela na pročaju srednješolskega centra. Prireditev se bo pričela ob 10.30 uri. Sledilo bo odkritje razstave 3-D grafičnih modelov Černigojeva portreta Srečka Kosovela, nato pa še v hotelu Maestoso v Lipici predpremiere kratkega glabnega filma TV Slovenija z naslovom Lipčanci. (O. K.)

Kulinarična delavnica

SLOPE - Iz niza kulinaričnih srečanj, ki jih pripravlja Društvo turističnih kmetij Primorske, se bo v torek, 18. marca, na turistični kmetiji Pri Filetu v Slopah odvijala že tretja kulinarična delavnica. Tokrat bo na delavnici, ki so jo poimenovali Jedi z naglasom, kraljevala zelenjava, ki je odkrila Ameriko in osvojila svet. Gre za zelje (kislo in surovo), družbo pa mu bosta delala repa in vrzota. Namen srečanj je izmenjava dobrih praks ob oživljanju jedi iz naše dediščine in spodbujanje domišljije ob predstavitvi starih jedi v novi preobleki. S tem želijo organizatorji povečati prepoznavnost primorskih turističnih kmetij v slovenskem in mednarodnem prostoru. Pri načrtovanju in izvedbi tematskih delavnic sodeluje publicist in raziskovalec prehrabnih običajev Toni Gomišček. Prijave sprejemajo na tel. 05/ 6802016 (Franc Jelušič) oz. 041/720561 (Linda Kogoj). (O. K.)

mestna občina za 30 odstotkov znižala višino najemnin za poslovne prostore, občina pa tudi sofinancira brezplačni tečaj angleščine, ki bo trgovcem v starem mestnem jedru omogočil lažje sporazumevanje s tujimi turisti, ki jih je v mestu vedno več. V pripravi sta skupna brošura vseh ponudnikov starega mestnega jedra, ki jo bodo delili na potniškem terminalu koprškega pristanišča in skupna mestna kartica z raznimi popusti in ugodnostmi.

Zavod ima že več kot 40 članov, med njimi je tudi pokrajinski muzej, kot zadnja se jim je pridružila Luka Koper. Celestinova ob tem opozarja, da je staro mestno jedro umiralo desetletja in da se stvari ne more spremeniti čez noč, kljub temu pa opaža določene spremembe: »Včasih se nismo hodili sprehajati po Kopru, ampak smo šli v Izolo, Piran. Danes se veliko ljudi prihaja sprehajati po koprski promenadi. Mi pa želimo, da z obrobja mesta zavijejo v kakšno ulico.« Kot še pravi Celestinova, se v koprskem starem mestnem jedru »ne skrivamo za blagovnimi znamkami, mi sami smo blagovna znamka«. (STA)

UKRAJINSKA KRIZA - Moskva z vetom ustavila resolucijo v Varnostnem svetu ZN

Dan pred referendumom na Krimu v Ukrajini napeto

NEW YORK/KIJEV - Dan pred napovedanim referendumom o odcepitvi Krima od Ukrajine in priključitvi Rusiji je Moskva včeraj v Varnostnem svetu ZN z vetom blokirala resolucijo o referendumu na Krimu. Tam je bilo sicer dan pred glasovanjem mirno, napeto pa je bilo na vzhodu Ukrajine. Kijev je Moskvo obtožil, da je na ukrajinsko ozemlje vdrla 80 ruskih vojakov.

Rusija je v Varnostnem svetu ZN vložila veto na resolucijo o referendumu na Krimu ter tako preprečila njeno sprejetje. Resolucija, ki so jo predložile ZDA, podprle pa zahodne države, poziva vse države, naj ne priznajo referenduma o priključitvi Krima Rusiji.

Osnutek resolucije, v katerem je zapisano, da nedeljski referendum na Krimu ne bo imel veljave, je podprlo 13 od 15 članic Varnostnega sveta. Kitajska, tako kot Rusija stalna članica Varnostnega sveta, se je glasovanju vzdržala, s čimer je Moskvo še bolj osamila pri reševanju krize v Ukrajini.

Varnostni svet ZN se je sestel na nujni seji na pobudo Washingtona, po tistem, ko ZDA in Rusiji v petek ni uspelo doseči napredka v krizi na Krimu. Ameriški državni sekretar John Kerry in ruski zunanji minister Sergej Lavrov na večernih pogovorih v Londonu o krimskem vprašanju namreč nista našla skupnega jezika.

Na Krimu je pred nedeljskim referendumom veljal volilni molk, o incidentih niso poročali, le pred bankomati so se vile dolge vrste ljudi.

Napeto pa je bilo na vzhodu Ukrajine. Iz mesta Harkov so poročali o dveh smrtnih žrtvah streljanja in petih ranjenih. Streljanje je izbruhnilo med proruskimi in proukrajinskimi demonstranti. To je bil že drugi incident s smrtnimi žrtvami na vzhodu Ukrajine od četrtka, ko je bil v Donecku za boden demonstrant.

Ukrajina je popoldne Rusijo obtožila, da je z vojniki vdrla na njeno ozemlje. Kot je zatrnilo ukrajinsko zunanje ministrstvo, je v vas severno od administrativne meje med Krimom in preostalo Ukrajino vdrla kakih 80 ruskih vojakov s helikopterji in oklepniški. Ukrajinsko zunanje ministrstvo je zahtevalo takojšen umik vojakov in zagrizilo, da bodo "z vsemi sredstvi" ustavili rusko vojaško invazijo.

Ukrajinski parlament v Kijevu je dan pred referendumom o prihodnjem statusu Krima razpustil parlament te ukrajinske avtonomne republike. Za razpustitev parlamenta v Simferopolu je glasovalo 278 poslancev 450-članske vrhovne rade.

Glasovanje je bilo zgolj simbolično dejanje protesta, saj krimske proruske oblasti že od odstavitve ukrajinskega predsednika Viktorja Janukoviča ne priznavajo več novih oblasti v Kijevu, krimski parlament pa je že v tork sprejel deklaracijo o neodvisnosti avtonomne republike Krim in Sevastopola, ki naj bi začela veljati, če se bodo volivci na referendumu izrekli za priključitev Rusiji.

Referendum o priključitvi Krima Rusiji je sicer tudi po oceni ustavnopravnih strokovnjakov pri Svetu Evrope (SE) nezakonit. Beneška komisija, svetovalni organ SE, je namreč presodila, da niti ustava Ukrajine niti ustava avtonomne republike Krim ne dovoljujeta referenduma o odcepitvi. Komisija, ki bo svoje mnenje javno predstavila prihodnji teden, je tudi ugotovila, da okoliščine poteka referenduma ne ustrezajo demokratičnim standardom.

Z rusko politiko na Krimu pa se ne strinjajo niti številni Rusi. V središču Mo-

skve se je namreč zbralo več deset tisoč ljudi, po nekaterih virih 50.000, ki so protestirali proti ruskemu vmešavanju v Ukrajini in zasedbi Krima.

Udeleženci protesta v podporo enotni Ukrajini so mahali z ukrajinskimi in ruskimi zastavami ter vzklikali gesla, ki jih je bilo mogoče slišati že med nedavnimi protesti na kijevskem Trgu neodvisnosti. Nosili so napise kot "Putin, umakni se iz Ukrajine" in "Zasedba Krima je ruska sramota" ter primerjali dejanja Rusije na Krimu z nemško priključitvijo Sudetov med drugo svetovno vojno.

Hkrati so prav tako v središču Moskve potekale demonstracije v podporo ruskemu predsedniku Vladimirju Putinu, ki so dajale videz dobro organiziranega shoda. Po ocenah policije se jih je udeležilo 15.000 ljudi, ki so s "fašisti" zmerjali prebivalce Ukrajine, ki da so sovražno nastrojeni proti tamkaj živim Rusom.

Sergeja Kotnik Zavrl (STA)

Demonstracija v Moskvi proti ruskemu vmešavanju v Ukrajini

ANSA

PARIZ - Francoski predsednik včeraj sprejel italijanskega premiera Hollande in Renzi sklenila pakt: »Skupaj za drugačno Evropo«

Renzi in Hollande med tiskovno konferenco

PARIZ - Francoski predsednik Francois Hollande in predsednik italijanske vlade Matteo Renzi nameravata »spremeniti Evropo«. Skupaj bosta pritisnila na nemško kanclerko Angela Merkel: Italija in Francija spoštujeta pakt stabilnosti in mednarodne pogodbe, pravita, toda nujen je zasuk, ker je potrebno spodbujati rast in zaposlovanje.

Renzi in Hollande sta včeraj v bistvu sklenila »pakt za novo Evropo«. To sta storila v okviru Renzijevega obiska v Parizu, kjer je bil včeraj gost francoskega predsednika. Hollande je sprejel Renzija kot »zaveznika« in »prijatelja«, kot je to povedal Renzi. Hollande dela namreč že dve leti za spremembo evropske politike. Nujne so reforme, je dejal Hollande na tiskovni konferenci, ki je sledila srečanju z Renzijem. Potrebuje jih Italija, potrebuje jih tudi Francija. »V prihodnjih mesecih in v prihodnjih letih moramo torej skupaj spremeniti Evropo,« je poudaril Hollande in spomnil, da bodo kmalu volitve za obnovo evropskega parlamenta. Renzi je temu dodal, da mora biti Evropa »živa«: »upoštevamo vse omejitve, ki jih narekujejo evropske pogodbe«, je poudaril Renzi, »toda prvo misel moramo posvetiti ustanovitvi Evrope in torej napraviti iz nje dom narodov in državljanov, ne pa gole tehnokracije«. Zaposlovanje in rast bosta torej glavno vodilo italijanskega in francoskega premiera, vendar ne bo prišlo do kršitve pakta stabilnosti.

SIRIJA - Bitka je ključna za Hezbollah Siloviti spopadi za sirsko mesto Jabrud

BEJRUT - Iz Sirije so včeraj poročali o silovitih spopadih pri mestu Jabrud, ki leži severovzhodno od prestolnice Damask in velja za trdnjavo upornikov. Padeč mesta, ki leži ob pomembni oskrbovalni poti do sosednjega Libanona, bi pomenil hud udarec za upornike, ki se borijo proti režimu predsednika Bašarja al Asada.

Vodja Sirskega observatorija za človekove pravice, Rami Abdel Rahman, je povedal, da na vzhodni strani Jabruda potekajo siloviti spopadi med uporniki na eni ter pripadniki libanonskega Hezbollaha in sirske vojske na drugi strani, slednjim pa podpora nudijo tudi helikopterji režima Bašarja al Asada. Uporniki pod vodstvom Fronte Al Nusra, ki je povezana s teroristično mrežo Al Kaida, nudijo silovit odpor in skušajo ubraniti mesto, je še dejal Rahman. Sirski observatorij s sedežem v

Londonu, ki pridobiva informacije od aktivistov in drugih virov v Siriji, je navedel, da so režimski helikopterji na obrobjih Jabruda odmetavali sode z eksplozivom, medtem ko so se borci Hezbollaha, ki so izkušeni v gverilskih spopadih, borili v mestu. Vir v sirski vojski je sicer v petek dejal, da so njihove enote vstopile v Jabrud in zavzele položaje vzdolž glavne ulice, medtem ko so uporniki pobegnili proti jugu.

Sirski observatorij je ob tem še navedel, da je bil v petkovih spopadih ubit kuvajtski poveljnik Fronte Al Nusra po imenu Abu Azam al Kuvajti, ki naj bi veljal za drugega najpomembnejšega poveljnika Al Nusre na območju Kalamun, kjer se nahaja tudi Jabrud.

Bitka za Jabrud je ključnega pomena za Hezbollah, ki si prizadeva prekiniti oskrbovalno pot do sumitskega mesta Arsal v vzhodnem Libanonu. (STA)

MALEZIJA - Izginulo letalo Malezijski premier nakazal, da je bilo letalo ugrabljeno

KUALA LUMPUR - Komunikacijski sistemi na letalu boeing 777 malezijske letalske družbe z 239 osebami na krovu, ki ga pogrešajo od prejšnje sobote, so bili najverjetneje onemogočeni, ko je bilo letalo še vedno v malezijskem zračnem prostoru, je včeraj dejal malezijski premier Najib Razak. To nakazuje, da je bilo letalo morda ugrabljeno.

Malezijski premier je na novinarski konferenci povedal, da je letalo, ki je bilo iz Kuala Lumpurja namenjeno v Peking, spremenilo smer letenja in se je usmerilo proti zahodu. Zadnje satelitsko komunikacijo z njim so zabeležili več kot šest ur in pol po tistem, ko je boeing prejšnjo soboto izginil z radarskih zaslonov. Gibanje letala v vmesnem času, ko je spremenilo smer ter se je usmerilo proti Indijskemu oceanu, nakazuje, da je nekdo na letalu »deloval z določenim namenom«, je še povedal Najib, ki sicer ni mogel potrditi, da je bilo letalo ugrabljeno.

Na Slovaškem včeraj predsedniške volitve

BRATISLAVA - Na Slovaškem so včeraj potekale predsedniške volitve, na katerih so volivci izbirali naslednika predsednika Ivana Gašparoviča. Za favorita velja slovaški premier Robert Fico. Za predsedniški stolček se je sicer potegovalo rekordno število kandidatur, 14, a opazovalci le petim pripisujejo realne možnosti za uvrstitev v drugi krog. Največ možnosti za zmago ima sodeč po javnomnenjskih anketah premier Fico. Ta bo sicer moral, če bo izvoljen za predsednika, odstopiti tako z mesta premiera kot tudi z mesta predsednika vladajoče stranke Smer. Za glavnega Ficovega tekmeča velja nestranski kandidat in milijonar, soustanovitelj dobrotelne organizacije Dobri angel, Andrej Kiska. Če včeraj noben od kandidatov ni prejel podpore vsaj 50 odstotkov volivcev, bo drugi krog volitev potekal 29. marca.

V napadu v Egiptu ubitih šest vojakov

KAIRO - V napadu na kontrolno točko vojaške policije v egiptovski prestolnici Kairo je bilo včeraj ubitih šest vojakov. Oboroženi napadalci so na vojake streljali na kontrolni točki v severnem predelu Kaira, Šubra al Hajma. Po navedbah predstavnikov varnostnih sil so napadalci pustili za seboj tudi dve bombi, ki pa so ju uspeli razstaviti. Včerajšnji napad se je zgodil le dva dni po napadu na vojaški avtobus v vzhodnem predelu Kaira, v katerem je bil ubit vojak. Po odstavitvi predsednika Mohameda Mursija s strani vojske julija lani so se napadi na varnostne sile v Egiptu okrepili.

Moody's obete za EU spremenil v stabilne

NEW YORK - Bonitetna agencija Moody's je v petek potrdila oceno za dolgoročni dolg EU, ki tako ostaja najvišja, to je AAA, obete pa je spremenila iz negativnih v stabilne. Kot so navedli v sporočilu na svoji spletni strani, so se za spremembo odločili na podlagi izboljšanja posojilne sposobnosti največjih deležnikov v uniji, od katerih je ta odvisna za dodatno podporo v primeru stresnih scenarijev, pa tudi zaradi zmanjšanja tveganj, ki izhajajo iz dolžniške krize v območju evra. Pojasnili so, da zdaj 80,5 odstotka prispevkov v EU proračun prihaja iz držav s stabilnimi ali pozitivnimi obeti, medtem ko jih je bilo septembra 2012, ko so obete za unijo spremenili v negativne, le 22 odstotkov. (STA)

Italija z leseno žlico, zmagovalec Irska

RIM - Prvič po petih letih mora Italija v rugbyju spet požreti leseno žlico, ki na turnirju šestih narodov pripada moštvo brez osvojenih točk. »Azzurri« so na rimskem Olimpiu klavno padli tudi na zadnjem izpitu proti Angliji (52:11), skupno so v petih tekmah pridelali 109 točk minusne razlike. Tako slabo jim že dolgo ni šlo, obeti za svetovno prvenstvo, ki bo prihodnje leto, pa niso nič dobri. Zmagovalec pokala je Irska, ki je v zadnji tekmi v Parizu z 22:20 premagala Francijo.

Formula ena davi ob 7. uri

MELBOURNE - Davi ob 7. se začelja VN Melbourne, prva dirka SP formule ena. S prvega mesta dirko začelja Britanec Lewis Hamilton (na sliki), drugi je mladi Avstralec Daniel Ricciardo (Red Bull Renault), tretji Nemeč Nico Rosberg (Mercedes-AMG), Fernando Alonso (Ferrari) je peti, branilec naslova Nemeč Sebastian Vettel v drugem Red Bullu je bil nezadovoljen s 13. mestom. Posredni prenos TV Rai ob 14. uri.

ALPSKO SMUČANJE - Avstrijec tretjič zapored osvojil veliki kristalni globus

Hirscher zdaj legenda

**SP V SKOKIH
Peter Prevc ni
mogel izboljšati
petkovega 3. mesta**

HARRACHOV - Nemeč Severin Freund si je po petkovih dveh serijah priskakal naslov svetovnega prvaka v smučarskih poletih, potem ko so se uresničile črne napovedi vremenslovcev o močnem vetru, ki je včeraj preprečil izvedbo tretje in četrte serije na letalnici Čertak v Harrachovu. Na stopničkah je končal tudi Peter Prevc (na sliki), ki se je ovenčal z bronasto kolajno. Prevc si je sicer želel, da bi organizatorji pod Hudičevo goro vseeno izpeljali še preostali dve seriji, a so mu močni sunki vetra z zahoda, ki bi ogrožal varnost letalcev, preprečili, da bi se skušal prebiti še višje. Prvi dan prvenstva je bil namreč po prvi seriji vodilni, nato pa je zaradi zamujenega odskoka v

drugi nazadoval na tretje mesto. Ob tem je ljubljčan še razkril, da si je pred odhodom na Češko potihoma želel zlato kolajno: »Skrivnosti ni. Šli smo po zlato kolajno, dobili bronasto, a jutri je še en dan, gremo naprej!«

Zmage se je tako razveselil 25-letni Freund, ki je postal drugi Nemeč z naslovom svetovnega prvaka v poletih po Svenu Hannawaldu, ki je bil leta 2002 prav tako najboljši v Harrachovu. »Res je neverjeten občutek, da sem končno povsem na vrhu. Kljub olimpijskemu zlatu mi ta naslov pomeni še nekaj več. Kar nisem mogel verjeti, ko so mi povedali, da je konec za danes,« je bil vzhičen Freund, ki je v drugem delu sezone iz tekme v tekmo nihal dobre predstave: »Ko sem poslušal himno, sem bil zelo čustven. V ta trenutek sem vložil leta in leta truda.«

Prvenstvo se bo predvidoma končalo z današnjo moštveno preizkušnjo, ki naj bi se začela ob 14. uri. A vremenska napoved je še slabša, kot je bila za včeraj.

Trikrat zapored so svetovni pokal osvojili doslej, poleg Hirscherja, samo še južnotirolski »azzurro« Gustav Thoeni, Šved Ingermar Stenmark in Američan Phil Mahre

ANSA

LENZERHEIDE - Avstrijec Marcel Hirscher si je predčasno, eno tekmo pred koncem sezone, zagotovil tretji veliki kristalni globus za zmago v skupnem seštevku svetovnega pokala. Njegov prvi izizvalec Norvežan Aksel Lund Svindal je namreč odstopil v prvi vožnji zadnjega veleslalomu sezone, na današnjem slalomu pa ne bo nastopil.

Zanimivo pa se je razpletla veleslalomski sezona. Hirscherja je namreč z včerajšnjo zmago na končni lestvici te discipline dohitel Američan Ted Ligety oba sta jih osvojila 560, zaradi večjega števila zmag pa je mali kristalni globus osvojil Ligety, bron za tretje mesto v razvrstitvi pa je osvojil Pinturault (458).

»To je neverjetno, da sem tretjič zapored osvojil veliki kristalni globus,« je bil s sijajnim razpletom sezone več kot zadovoljen Hirscher, ki pa ne objokuje izgubljenega malega globusa za zmago v veleslalomskem seštevku. »Kje pa? V naši slačilnici ne bomo točili solz. Ted je neverjeten, v veleslalomu, ko mu gre, mu ni para in je 'dominator'. Vesel sem, da se sezona končuje in da se nisem predal ter jo končujem z dvignjeno glavo,« je še

dodal Avstrijec, ki je v tej sezoni zmagal na dveh veleslalomih, Ligety je zbral tri zmage več. Nekaj grenkobe ostaja, saj je Hirscherja od tretjega mesta na tekmi in malega globusa ločila le stotinka.

Med ženskami je devetnajstletna Američanka Mikaela Shiffrin z zmago potrdila svojo premoč v slalomu. Druga je bila Švedinja Frida Hansdotter (+1,44) in je osvojila tudi drugo mesto v slalomskem seštevku. Tretja je bila Avstrijka Marlies Schild (1,66).

Moški

Svetovni pokal, skupno: 1. Marcel Hirscher (Avt) 1122; 2. Aksel Lund Svindal (Nor) 1091; 3. Alexis Pinturault (Fra) 999; 4. Ted Ligety (ZDA) 969; 5. Felix Neureuther (Nem) 733.

Veleslalom, končno: 1. Ted Ligety (ZDA) 560; 2. Marcel Hirscher (Avt) 560; 3. Alexis Pinturault (Fra) 458.

Ženske

Svetovni pokal, skupno: 1. Anna Fenninger (Avt) 1271; 2. Maria Höfl-Riesch (Nem) 1180; 3. Lara Gut (Švi) 1056; 4. Tina Maze (Slo) 964; 5. Tina Weirather (Lie) 943.

Slalom, končno: 1. Mikaela Shiffrin (ZDA) 638; 2. Frida Hansdotter (Šve) 488; 3. Marlies Schild (Avt) 385.

**PO TEKMI
Andrea Massi
zelo kritičen
do Tine in drugih**

LENZERHEIDE - Tina Maze je bila na težkem in dolgem slalomu, ki ga je postavil njen trener Mauro Pini, po prvi vožnji na repu uvrščeni na 20. mestu (+5,65). Smučala je povsem brez volje in prave motivacije. Na drugi progi potem ni tekmovala.

»Zjutraj se je počutila slabo. Ne vem, kaj je bilo. Do ogrevanja nisem videl nič, na ogrevanju pa ji je šlo že zelo slabo, zato sem ji rekel, da ji ni treba startati. Vseeno je šla na start in videli smo, kako je šlo. Prvi sem, ki sem za to, da se ne tekmuje, če se počuti slabo, čeprav slalom recimo ni tako nevaren kot smuk,« je pojasnil Andrea Massi, vodja ekipe Tine Maze.

Nadaljevanje bilo bolj kritično. »Mazejeva je zelo utrujena in zelo čustvena. Nikoli je niso premagali tekmiče, ampak večkrat čustva. V Lenzerheide je prišla slabo motivirana. Ne zna dobiti motivacije za tretje mesto, kar me jezijo. Pred nekaj leti smo pri takih dosežkih skakali od veselja ... Misslim, da je prišel čas, da se umaknem, ali pa funkcioniramo, kot smo doslej,« je povedal Massi in o progi dejal: »Sem za take slalome. Šport naj postane šport. Sedaj Pinija kritizirajo, kot so Anteja Kostelića. Če tekmovalke ne držijo na progi minuto in pet sekund, naj gredo v drug šport.«

HOKEJ NA ROLERJIH - Moška A2-liga

Agresivni igralci Piacenze so se na koncu vendarle izpeli

Lepis Piacenza - ZKB Kwins 3:9 (2:4)

ZKB Kwins: Galessi, (M. Kokorovec), Degano 4, Medeot 3, Battisti 1, De Iaco 1, Cavaliere, Fabietti, Zoll, Grusovin, trener Rusanov

Vsi si želijo skalp Poleta, vsi vedo, da so najmočnejši, zato igrajo izjemno zaprto in agresivno. Tako je bilo tudi sinoči na tekmi 2. kroga 2. faze moške A2-lige v hokeju na rolerjih v Piacenzi, ki pa se je končala kot vse ostale doslej: z zmago Poleta. Jo je pa skupil Zoll, že v prvem polčasu žrtev grobega posega nasprotnika: končal je v bolnici z zlomljeno levo roko. Tako so na spisek odsotnih in poškodovanih dodali še eno ime, že tako jih je na gostovanje odšlo komaj za dve liniji.

Polet je zadel že po 50 sekundah in tudi povedel na 2:0, vendar se je pred agresivnostjo gostiteljev nekoliko zmedel in Piacenza je celo izenačila. Do konca polčasa je Polet dosegel še dva gola, v drugem polčasu pa se je povsem razigral, gostitelji pa so porabili v prvem polčasu preveč energije in so se dobesedno iztrošili. Pohvalo zasluži veteran Mauro Medeot (letnik 1973), ki da vedno vse od sebe.

NOGOMET - A-liga

Inter zmagal v Veroni

VERONA - Inter je z zmago v Veroni z 2:0 (Palacio v 14. in Jonathan v 63. min.) šestič zapored iztrgal ugodne izid in začasno prehitel Fiorentino na 4. mestu.

Vrstni red: Juventus 72, Roma 58, Napoli 55, Inter 47 Fiorentina 45, Parma 43, Verona 40, Lazio 38, Torino 36, Milan in Genoa 35, Sampdoria in Atalanta 34, Udinese 31, Cagliari 29, Chievo 24, Bologna 23, Livorno 21, Catania 20, Sassuolo 18.

Danes: ob 12.30 Atalanta - Sampdoria, 15.00 Cagliari - Lazio, ob 15.00 Livorno - Bologna, Milan - Parma, Sassuolo - Catania, ob 20.45 Fiorentina - Chievo, Genoa - Juventus. Jutri: ob 19.00 Torino - Napoli, ob 21.00 Roma - Udinese.

B-LIGA - 29. krog: Siena - Cesena 1:0 Bari - Avellino 1:0, Cittadella - Carpi 1:0 Juve Stabia - Ternana 2:3, Lanciano - Novara 2:1, Latina - Trapani 0:, Modena - Empoli 0:0, Palermo - Brescia 2:0, Reggina - Crotone 1:4, Varese - Padova 0:3, Spezia - Pescara 0:1.

PORAZ MARIBORA, ZMAGA KOPRA - 1. SNL, 22. krog: Zavrč - Gorica 1:3 (0:2, Rudar - Triglav 6:1 (4:1), Luka Koper - Celje 2:1 (0:0), Olimpija - Maribor 2:0.

41. NASLOV - Nogometaši Olympiakosa iz Pireja so si po zmagi z 2:0 proti Pantrahikosu predčasno zagotovili naslov državnega grškega prvaka, že 41. v zgodovini, četrtega zaporednega in 16. v zadnjih 18 letih.

KOLESTARSTVO

Zmagal Contador

CITTAREALE - Španec Alberto Contador je v hriboviti 4 etape dirke od Tirsenskega do Jadranskega morja s koncem v smučarskem središču Selva Rotonda prišel na svoj račun. Odločilni napad je izvedel dvesto metrov pred ciljem in zmagal. Skupno vodstvo je zadržal Poljak Michal Kwiatkowski (Omega Pharma - Quick Step, Slovenca Jani Brajkovič (Astana) in Kristijan Koren (Cannondale) nista bila v ospredju.

PARIZ-NICA - Sedmo, zahtevno etapo je dobil kolesar ekipe Garmin Sharp, Nizozemec Tom Jelte Slagter, ki je imel v zaključku 195,5 kilometra dolge proge več moči od svetovnega prvaka Portugalca Ruija Alberta Coste in Kolumbijca Carlosa Betancurja, ki je zadržal skupno vodstvo. Simon Špilak (Katjuša) je v skupnem seštevku pridobil še dve mesti in je zdaj deseti (+ 39 sekund).

ROKOMET

Podvig Tržčanov

BOCEN - V 2. tekmi 2 faze rokometne A-lige je Pallamano Trieste v gosteh po podaljšk s 35:36 (13:13, 30:30) premagal Bozen, vodilnega po prvi fazi. Gole za Tržčane so dosegli: Radojkovič 3, Oveglia 2, Dapiran 3, Anici 11, Pernic 2, Di Nardo 2, Sirotič 10, Visintin 3.

LIGA PRVAKINJ - Krim Mercator - Budućnost 26:30 (15:17). Ljubljancanec zadnje v skupini 2.

KOŠARKA - Ženska A2-liga, za napredovanje: Genova - Querciambiente Milje 60:39, Sesto - Calligaris TS 61:78. **NBA:** Boston Celtics - Phoenix Suns 80:87, Dragič 20 točk.

ODBOJKA

Kalc izločen, tretja tekma za Jerončiča

MARIBOR - V 1. ženski slovenski ligi so odigrali 2. tekme četrtfinala končnice. Luka Koper Marka Kalca je proti favorizirane Mariboru izgubila tudi 2. tekmo s 3:0 (17, 19, 13). Koprčanke so izločene. Braslovče Zorana Jerončiča je s 3:2 (-14, 23, -19, 16, 10) izgubil v Novi Gorici. Potrebna bo 3. tekma.

NOGOMET - V elitni ligi Kras v Repnu igral neodločeno

Po vodstvu so zaspali

Kras Repen - Ism Gradisca 2:2 (0:1)

Strelci: Filippo (G) v 7.; Žlogar v 52., Spetič v 58. in Della Pietra v 75. min.

Kras: Calligaro, Simeoni, Colavetta, Giordano (od 45. Tawgui), Arcaba, Božič, La Pasquala (od 75. Maio), Grujić, Spetič, Žlogar, Capalbo. Trener: Zupan.

Ism Gradisca: Furios, Viel, Favaro, Gulič (Della Pietra), Ostojič, Giuliano, Campanella, Sirach (Costa), Kocmač (Savič), Filippo, Fernandez. Trener: Franti.

Gradiški Ism oziroma predvsem trener **Fabio Franti** ostaja za Kras pravi tabu. »V Repnu še nisem doživel poraza. Tudi ko sem treniral Pro Cervignano. Upam, da ni predsednik Kocman preveč jezen. Neodločen izid je vsekakor pravičen,« je bil po tekmi zadovoljen »mister« goriške ekipe. Malo manj nasmejani so bili obrazi v taboru Krasa. Še posebno razočaran je bil »številka ena« rdeče-belih, predsednik **Goran Kocman**: »Pri izidu 2:1 smo imeli tekmo v rokah. Morali bi drugače odigrati do konca. Prvi na lestvici si ne sme privoščiti takih spodsrlajev.«

Na repenski zelenici so prvi povedli gostje. V 7. minuti je nepričakovano vratarja Calligara premagal nekdanji nogometaš Krasa (v Repnu je sicer bil zelo malo časa) Filippo. Gol je šokiral rdeče-bele, ki se niso hitro opomogli. Značke prebujanja so bili poskusi Arčabe (obkraj z glavo po podaji s kota) in Grujića (močan strel iz približno 30 metrov). Vratar Furios (ex Juventus) je bil v dveh primerih odločilen. Drugi gol so dvakrat zgrešili tudi gostje, pri katerih igrajo trije slovenski nogometaši (Ostojič, Kosmač in Saša Gulič, ki je nekaj sezon igral tudi pri Vesni in Juventini). V prvem delu je Kras igral nepovezano in nezbrano. Veliko boljše je bilo po odmoru, ko so Zupanovi fantje v prvih četrh ure poskrbeli za preobrat. Obkraj je odločilno podal Milan Grujić. Prvič je mrežo zatresel Žlogar (z glavo po podaji s kota) (na sliki FOTODAMJ@N Žlogar in Saša Gulič, levo) in nato še Spetič (za oko lep zadetek). Gradisca je reagirala. Trener Franti je tvegala in na igrišče poslal še enega napadalca. Prav Della Pietra je četrh ure pred koncem hladnokrvno premagal Calligara z neobičajnim strelom »s špico« zunaj kazenskega prostora. Žoga je poletela naravnost v sedmico.

Mladi branilec Krasa **Stefano Simeoni** je takole ocenil srečanje: »V prvem polčasu nismo igrali dobro. V drugem delu smo prevzeli pobudo. Gostje so dosegli izjemen zadetek. Škoda. Fontanafredda bo igrala jutri (danes v gosteh proti Manzaneseju). Ne glede na to, se moramo dobro pripraviti na gostovanje v Chionsu. Še vedno bomo za končni razplet sami gospodarji svoje usode.«

Kras čakata v prihodnjih dveh krogih (mogoče) dve ključni tekmi: Chions in Azzanese. (jng)

Ostali izidi: Tricesimo - Tolmezzo 2:0. **PROMOCIJSKA LIGA** - Včera: Ronchi - Terzo 4:0, Sangiorgina - Torviscosa 0:0.

Domači šport

DANES

Nedelja, 16. marca 2014

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA - 15.00 v Štandrezu: Juventusina - Torreonese; 15.00 v Fojdi: OIB - Vesna

1. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Domio; 15.00 v Trebčah: Primorec - Pieris

2. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Bazovici: Zarja - Romana

3. AMATERSKA LIGA - 15.00 v Doberdobu: Mladost - Ruda; 15.00 v Gorici, Ul. Baiaumonti: Audax - Gaja; 15.00 na Proseku, Rouna: Primorje - Villanova

DEŽELNI NARAŠČAJNIKI - 10.30 na Proseku, Rouna: Kras - Cavolano

NAJMLAJŠI - 10.00 v Štandrezu: Juventusina - Pro Cervignano

KOŠARKA

DRŽAVNA DIVIZIJA C - 18.00 v Bassanu: Bassano - Jadran Franco

D-LIGA (play-off, osmina finala) - 18.00 v Avianu: Aviano - Sokol

UNDER 17 DEŽELNI - 11.00 v Dolini: Breg - Goriziana

UNDER 14 ŽENSKE - 16.00 pri Briškikih: Polet - Futurosa Trieste

ODBOJKA

MOŠKA B2-LIGA - 18.00 v Repnu: Sloga Tabor Televisa - Cordenons

2. ŽENSKA DIVIZIJA - 11.00 v Trstu, Ul. della Valle: Roiano Greta Barcolana - Zalet Kontovel

UNDER 18 ŽENSKE - 18.00 v Trstu, 1. maj: Zalet Barich - Virtus

UNDER 17 MOŠKI - 16.00 v Trstu, Murguro: Coselli - Olympia

UNDER 16 ŽENSKE - 11.00 v Sovodnjah: Soča Lokanda Devetak - Moraro; 11.30 v Trstu, Ul. Veronese: OMA - Zalet Breg/Bor

JUTRI

Ponedeljek, 17. marca 2014

NOGOMET

MLADINCI - 19.30 na Proseku, Rouna: Kras - Pro Romans Medea

KOŠARKA

UNDER 19 ELITNI - 20.30 pri Briškikih: Jadran ZKB - Salesiani Don Bosco

UNDER 19 DEŽELNI - 19.00 v Gorici, Kulturni dom: Dom - Bor

Športel o sezoni naših smučarjev

Po zamejskem se tržaško smučarsko prvenstvo in za nekatere smučarke in smučarje tudi državni finale miškov in ostržkov, pa še česa. Koliko je bila smučarska sezona uspešna? Na to vprašanje bodo v oddaji Športel jutri ob 18. uri odgovarjali Matej Štolfa, načelnik smučarske komisije pri ZŠSDI, Aleš Sever, trener SK Devin, Ivan Kerpan, trener ŠD Mladina in Lovrenc Gregorc, trener SK Brdina.

NK Kras bo odprl prispevkarstvo mavho, ki jo bodo obogatili odbojarski derbi v Gorici, nastop Sloge Tabor ter smučarji Čezmejnega prvenstva dveh Goric. Ne spreglejte nagradne igre Škrtoč.

NOGOMET - 1. AL Zlata vredna točka za Breg

Costalunga - Breg 0:0

Breg: Daniele Daris, Suttora, Messi, Cok, Latin, Vianello (Denis Daris), Bertocchi, Martini, Ruschiti (Cigliani), Nigris (Coppola), trener Cernuta.

»Zlata vredna točka,« je bil komentar Bregovega spremljevalca Marka Bandija po neodločenem izidu ekipe dolinskega kluba pri Svetem Sergiju v Trstu. Breg je začel zelo dobro in je v prvem delu srečanja diktiral tempo igre. »Nato pa so pobudo prevzeli v svoje roke igralci Costalunge in po pravici povedano, smo trpeli. Še dobro, da je Costalunga zadela prečko, dvakrat so bili domači nogometaši nenatančni, enkrat pa je odločilno branil naš vratar Daris,« je še povedal Bandi. Pri Bregu je tokrat zelo dobro igral Silvio Cok. Neodločeno je včeraj igral tudi drugouvrščeni Cormonese, tako da se položaj na vrhu lestvice ni spremenil.

Ne dobro ne slabo

Sovodnje, ki bodo danes gostili Domio, so lahko le delno zadovoljne z včerajšnjimi izidi ekip pri dnu lestvice. Z zmago proti Muglii se jim je nevarno približala predzadnjevrščena Ponziana. Fogliano pa je izgubil proti ekipi iz Ogleja, tako da ostaja »obstaneček« (brez play-outa) oddaljen le tri točke.

Ostali izidi: Isontina - Cormonese 2:2, Ponziana - Muglia 3:1, Begliano - Gradese 0:4, Aquileia - Fogliano Turriaco 2:1,

Vrstni red: Breg 53, Cormonese 50, Costalunga 46, Isontina 42, Gradese 40, Mariano 40, Domio 39, Primorec 36, Aquileia 30, Muglia 28, Fogliano 26, Pieris 25, Pro Gorizia 23, Sovodnje 23, Ponziana 22, Begliano 6.

Zmaga mladincev Krasa Kras - Isonzo 3:1 (1:1)

Strelca: Petracci 2, Milošević. Kras: Cvetkovič, Costa, Racman, Messina, Castellano, Krizman, Bianco, Drioli, Maio (Milošević), Petracci (Kocman), Tawgui (Ferazzano).

V zaostalem krogu so mladinci Krasa v četrtek brez večjih težav premagali Isonzo. Poleg Petraccija se je med strelce vpisal tudi naraščajnik Milošević.

KOŠARKA - V deželni C-ligi

Breg šele v zadnji četrtini

Kratka klop in dobra obramba - Falconstar razred boljši od Bora

Romans - Breg 55:63 (17:12, 28:25, 44:45)

Breg: M. Grimaldi 3 (3:6, 0:1, -), Tul n.v., Crismani (-, 0:1, 0:1), Semec (-, 0:5, -), Spigaglia n.v., Cigliani 14 (4:6, 2:2, 2:6), Mattiassich n.v., Kos 12 (2:2, 2:4, 2:5), Gori 15 (5:6, 2:4, 2:6), A. Grimaldi 19 (3:4, 8:13, -). Trener: Vatovec.

»Vsaka zmaga je sladka,« je po tekmi izjavil načelnik košarkarske sekcije Brega Boris Salvi, ki pa je še dodal: »Da so se morali Vatovečevi fantje za osvojitve obeh točk precej potruditi.« Breg je na začetku srečanja vodil, nato pa vse do

ki je še dodal: »Falconstar (doslej je izgubil le eno tekmo op. ur.) ima izjemno izkušene košarkarje. Fizično in tehnično so nas prekašali. Povrh tega smo igrali tudi brez nekaterih ključnih igralcev (Babich, Madonia).« Gostitelji so hitro povedli in izkoristili vse hibe Bora, ki si je sinoči nabral visoko število izgubljenih žog in predvsem zgrešenih metov. Tržičani so medtem zadevali z vseh strani. Edini, ki se je skušal upirati gostiteljem, je bil Marko Meden, ki je na koncu dosegel 25 točk.

MOŠKA D-LIGA

Tolmezzo ni nepremagljiv

Tolmezzo - Kontovel 57:47 (17:11, 31:27, 44:39)

Kontovel: Škerl 3 (-, -, 1:3), Majovski n.v., J. Zaccaria, Gantar 4 (-, 2:2, 0:1), Starc 5 (2:4, 0:4, 1:4), Lisjak 18 (6:10, 3:6, 2:3), D. Zaccaria 10 (2:2, 4:8, -), G. Regent (-, 0:4, -), Hrovatin 7 (1:4, 3:9, 0:1), Zoch n.v., trener Marko Švab.

Kontovel je prvo tekmo osmine finala končnice sicer izgubil, toda v drugem srečanju doma čez teden dni ni brez možnosti, da se Tolmezzu oddolži za včerajšnji poraz in izsili tretjo tekmo. Moštvo iz Tolmeča je namreč v odmetu naših košarkarjev, ki bi lahko dobili tudi včerajšnje tekmo, le če bi od začetka igrali, kot znajo in zmorejo, in bi ne izgubili toliko število žog (19). Tekma se je za naše košarkarje začela porazno. Gostitelji so v 3. minuti povedli z 11:0 in v 5. minuti s 15:3. Kontovelci so se nato le zbrali. Bili so pazljivejši v obrambi in natančnejši v napadu ter ob polčasu zaostajali le za štiri točke. Spet so popustili v tretji četrtini (29:44), narkar so reagirali in se z delno razliko 10:0 približali nasprotniku na 5 točk. V 36. minuti je moral z igrišča Lisjak zaradi poškodbe gležnja (njegov nastop čez teden dni je vprašljiv), gostitelji so ohranili rahlo prednost, ki so jo ob koncu povečali na deset točk in tako zmagali. Od Kontovelcev bi pohvalili Gedorja Regenta, ki sicer ni dosegel niti točke, je bil pa v obrambi pravi steber. (lako)

PROMOCIJSKA LIGA

Dom Gorica - Dinamo 61:49 (14:19, 29:34, 39:39)

Dom: Voncina 2, Sanzin nv, Terčič, Zavadlav M. 9, Zavadlav G. 9,

Marko Meden (Bor Radenska) ARHIV

zadnje četrtine skoraj stalno zaostajal za nekaj točk. »Šele v zadnjem delu smo igrali bolj zbrano. Dobro smo pokrivali nekdanjega slovenskega košarkarja iz prve lige Mučiča in dosegli zmagoviti 'break',« je še dodal Salvi. Trener Vatovec je imel tudi včeraj na razpolago zelo kratko klop. Povrh tega sta se lažje poškodovala še Alberto Grimaldi in Kos.

Falconstar Tržič - Bor Radenska 97:60 (28:18, 54:33, 76:48)

Bor: Bole 9 (-, 3:5, 1:3), Meden 25 (4:6, 9:13, 1:6), Contento 4 (-, 2:5, -), Bevitore 11 (2:2, 3:7, 1:1), Vittori, Boccia (-, 0:1, 0:1), Favretto 2 (-, 1:5, 1:3), Piziga 4 (2:2, 1:5, -), Pertot (-, 0:1, 0:3), Daneu 5 (2:2, 0:2, 1:3). Trener: Oberdan. PON: Bole v 27. in Pertot v 29. min.

Borovci so dobro vedeli, da jih čaka v Tržiču nemogoča naloga. In tako je tudi bilo. »Malo pa tudi po naši krivdi, saj nismo igrali s prvim pristopom. Predali smo se predčasno,« je po tekmi dejal spremljevalec Bora Edi Sosič,

SMUČARSKI TEK - Tržaško prvenstvo

Množičen nastop tekmovalcev Mladine

S tekmovalcem smučarskih tekačev v Areni Paruzzi na Trbižu se je začelo dvodnevno Tržaško smučarsko prvenstvo, ki ga drugič organizira Smučarski klub Devin.

V mrzlem in zelo vetrovnem vremenu je nastopilo okrog 60 tekačev, v glavnem rekreativcev in otrok. Tržaška prvaka sta postala nekdanji rolkar ŠD Mladina in sedaj aktivni smučarski tekač in obiskovalec športnega liceja Bachmann, 20-letni Nicola Iona (Sci Club 70) med moškimi in komaj 17-letna Alice Vegliach (Sci club 70) med ženskami. Premagala je svojo mamo, večkratno zmagovalko Adriano Debernardi, ki je naslov predala hčerki.

Članski kategoriji sta bili najbolj številčni. V moški sta se na končno lestvico uvrstila tudi dva člana ŠD Mladina. 20-letni Niki Hrovatin, sicer občasn rolkarski državni reprezentant, se je uvrstil na 7. mesto, za lono je na 7,5 km dolgi progi zao-

stal skoraj za 13 minut, od zmagovalnega odra pa so ga ločile ne več kot dobre tri minute in pol. Erik Tence je bil 9. z zaostankom 14:45. V številnih mladinskih kategorijah je tekmovalo kar nekaj rolkarjev ŠD Mladina in predstavnik SK Devin. V številčno zelo skromnih zasedbah so 1. mesta osvojili Tea Košuta (baby sprint), Dean Tence (baby moški), Nik Košuta (cicibani), Tayrin Tence (deklice), 2. mesta so pripadla tudi Gorazdu Antoniču (Devin, baby), Nikiti Fermo (cicibanke), Jerneju Antoniču (cicibani), Janu Sedmaku (dečki), 3. mesta Maju Sedmaku (baby moški), Luki Sedmaku (cicibani), Maji Chenda (deklice), nastopili pa so še Samo Nevo Kovačič, Lenart Antonič, Goran Košuta, Petra Prašelj, Petra Antonič (vsi Mladina).

Danes bo na progah B in D še prvenstvo in alpskem smučanju. Skoraj 250 vpisanim se je zadnji hip pridružil še kdo. Napovedujejo dobre vremenske in snežne razmere.

ODBOJKA - Ženska C-liga

Est Volley prekinil niz zmag Zaleta

Est Volley - Zalet 3:0 (25:19, 26:24, 25:19)

Zalet C: Babudri 9, Balzano 2, Crissani 4, Gridelli 12, Spanio 6, Štoka 3, Prestifilippo (libero), Grgič 6, Costantini, Kojanec, Preprost, Škerl. Trener Edi Božič

Zaletovkam včeraj ni uspelo, da bi prekinile serijo dobrih nastopov Est Volleya, kljub porazu pa smo prikazano igo naše ekipe lahko kar zadovoljni. Igralke so prišle na tekmo motivirane, zbrane, skratka z dobrim pristopom, a so naletele na odlično razpoložene nasprotnice, ki so ves čas igrale na vse ali nič z edinim namenom, da osvojijo vse tri točke in se utrdijo na drugem mestu na lestvici, kar jim je tudi uspelo.

Kljub gladkemu izidu je bila tekma precej izenačena, tudi v tistih setih, ki so se zaključili z večjo razliko v točkah in v bistvu ne odražajo pravega razmerja moči na igrišču. Naše igralke so se vseskozi borile, Vera Balzano je kljub bolečinam v hrbtu stisnila zobe in startala v prvi postavi, zelo učinkovita je bila Fulvia Gridelli tako na servisu kot na mreži, dobro se je odrezala Petra Grgič, ki je odigrala večji del tekme, pa tudi vse ostale so dale svoj doprinos, da bi bil rezultat čim ugodnejši. Est Volley je v prvem setu stalno vodil z rahlo prednostjo, ki je bila v drugem nekoliko višja, ko so Zaletovke odločno odreagirale in po dobri igri tudi izenačile na 24:24, ko jim

je nepotrebna napaka preprečila, da bi morda osvojile set. V tretjem sta si bili ekipi povsem izenačeni do 15:15, ko je Est Volley dosegel nekaj zaporednih točk in potem prednost obdržal do konca. (INKA)

1. ŽENSKA DIVIZIJA Na Goriškem

Soča Pizzeria Frnazar - Grado 0:3 (17:25, 23:25, 12:25)

Soča: Černic 5, Brumat 0, Devetak 8, Petruz 4, Čajič (L), Tonan 3, Peressini 3, Brisco 4, Trener Vizintin. Zaradi bolezni in šolskih izletov okrnjena Soča je največ pokazala v drugem setu, v katerem si je priigrala veliko prednost, a jo je v končnici tudi zelo nerodno napravila, nato pa je dekletom upadel pogum in so v tretjem setu precej popustile.

Moraro - Govolley 1:3 (20:25, 25:23, 18:25, 17:25)

Govolley: Bressan, Černic, Princi, Zavaddlav, Povšič, Devetak, Ragni, Paulin, Ursič (L).

Govolley je z zmago skoraj izločil iz boja za play-off direktnega nasledovalca in učvrstil svoje četrto mesto. Tokrat je bil mlajši del ekipe odsoten, po dobrih dveh letih pa je prvič kot libero igrala tudi Paola Ursič. Govolley je proti borbenim nasprotnicam igral nihajoče, vendar je v ključnih trenutkih le pokazal boljšo igro.

Na Tržaškem

CGS - Zalet Breg 1:3 (23:25, 25:21, 13:25, 19:25)

Zalet Breg: Pertot, Spetič, Grgič, Virgilio, Piccinino (L), Martincich, Richiardi, Klun, Košuta, Stepančič.

Prva dva seta sta bila za Breg težavna, posebno drugi, v katerem so nerodno napravili večjo prednost. V tretjem setu so se zbrale in zagospodarile na igrišču.

Zalet Sloga - Zalet Kontovel 0:3 (16:25, 24:26, 15:25)

Zalet Kontovel: Bukavec 18, Zuzič 7, Il. Cassanelli 12, Antognolli 3, Is. Cassanelli 0, Pertot 2, Ghezzi 5, Micussi (L), Pestrin, Zavaddlav 7.

Zalet Sloga: Starec, Pertot, T. In A. Spangaro, A. in I. Goruppi, Kralj, Valič, Jarc, Barbieri (libero).

Zmaga Kontovelk je pričakovana, v drugem setu pa so se morale pošteno namučiti, da so premagale Slogo, ki je nadoknadila zaostanek 14:10 in do konca ogrožale nasprotnice, da je morala trenerka Zuzič spet poslati na igrišče najboljšo postavo.

ODBOJKA - Moška D-liga

Druga ekipa Sloga Tabor je prekinila niz porazov

Sloga Tabor - Pallavolo Altura 3:0 (25:23, 25:15, 22:21)

Sloga Tabor: Antoni 10, Cettolo 9, Milič 5, Sosič 9, Taučer 9, Trento 12, Rauber (libero), Berdon, De Luisa, Guštin, Žerjal 0. Trener Danilo Berlot

Po štirih porazih so Slogaši spet zmagali in to v mestnem derbiju in po samih treh setih. Končno so naši odbojkarji tudi igrali veliko bolje kot na zadnjih srečanjih – sicer še ne na višku, saj je bilo v igri še vedno nekaj nihanj, a v odločilnih trenutkih zelo zbrano in odločno. Najboljši dokaz o tem je potek prvega seta: po izenačenem boju do izida 14:15, so pobudo prevzeli gostje, izkoristili vsako napako v vrstah Sloga Tabor in visoko povedli s 23:17. Vendar se Slogaši niso predali, uredili svoje vrste in po pravi seriji učinkovitih blokov dosegli kar osem zaporednih točk in s tem osvojili set. Blok je bil v sinočnji tekmi sploh glavno orožje naše ekipe, ki je z njim dosegla kar 14 točk, velikokrat pa omilila nasprotnikove napade.

Mirno lahko trdimo, da je Sloga Tabor s tem preobratom v prvem setu tudi že osvojila zmago, saj so naši igralci s svojo značajno reakcijo povsem spravili s tira svoje nasprotnike. Potek v drugem in tretjem nizu je bil skoraj enak, saj so bili Slogaši boljši v vseh elementih in Alturi je v tretjem nizu le v končnici uspelo nekoliko znižati zaostanek. Sloga Tabor je z novimi tremi točkami spet polnopravno vključena v boj za play off, seveda pa bo treba s tako značajno igro nadaljevati do konca prvenstva!

ODBOJKA - Moška C-liga

Derbi Olympii, aplavz obojim

Olympia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:0 (25:19; 25:16; 25:15)

Olympia: Terpin 15, Komjanc 8, Černic 1, Pavlovič 4, Peršolja 1, Plesničar (L) Hlede 7, Vogrič 4, Visin 2, Lavrenčič 9, Magajne, Čavdek Š. (L2). Trener: Marchesini.

Soča: S. Komjanc 9, Corsi 10, Manfreda 6, Lupoli 4, Cobello 4, Russian 2, Čavdek A. (11), Wasch 2, Franžot 2, Margarito (12). Trener: Markič

V goriškem derbiju bratskih društev so tudi v povratnem krogu slavili odbojkarji Olympie, ki so brez večjega napora premagali mladince, ki letos branijo barve Soče. Mladi varovanci trenerja Markiča so s prikazano igro sicer zadovoljili publiko, vendar je bila razlika v tehničnem znanju in izkušnjah prevelika, da bi lahko prišlo do presenečenja. Presenetljivo pa so gostje le bili boljši od domačinov v izvajanju uvodnega udarca in s tem igralnim elementom spravili v velike težave nasprotnikov sprejem. Obratno pa so domačini v tem elementu zatajili, kajti so med srečanjem napravili 10 neizsiljenih napak. Trener Marchesini je srečanje

izkoristil, da preizkusi nekaj tehničnih variant tudi v vidiku bodočih izredno pomembnih nastopov. Tako je skozi celotno tekmo vlogo krilnega napadalca odigral Matija Komjanc, ki je vse do danes igral izključno na mestu korektorja.

Potek posameznih nizov je bil dokaj podoben. Ekipi sta si bili enakovredni vse nekje do 10. točke, ko so Terpin in soigralci le izkoristili svoj napadalni potencial in si priigrali primerno razliko v točkah za breskrbno osvojitve treh potrebnih nizov. Trener Marchesini, ki je v uvodu vseh treh nizov zaupal diagonalno podajalec-korektor Černicu in Lavrenčiču, je o sredi niza zamenjal s Hledetom in Vogričem. Na strani gostov je trener Markič poslal na igrišče vse razpoložljive in vsi so se tudi vpisali v seznam osvajačev točk. Poleg že omenjenega dobrega serviranja velja poudariti tudi nekaj dobro postavljenih blokov, kar da slutiti, da so nekateri mladinci na dobri poti, da se lahko razvijejo v dobre odbojkarje. Še kar številna publika je ob koncu srečanja s toplim aplavzom pozdravila odbojkarje obeh ekip. (J.P.)

Cobello (Soča) med napadom na sinočnji tekmi proti Olympii

BUMBACA

ATLETIKA - Kros ŠZ Bor za nižje srednje šole

Razburljivi finiši tekov ob navijanju sošolcev in sošolk

Dvaindevetdeset atletinj in atletov je v petek napolnilo bazovsko Gabrje na tekmovalju v krosu za nižje srednje šole. Ob krasnem vremenu in brezhibni organizaciji atletske sekcije ŠZ Bor so skoraj vsi teki končali po razburljivih končnicah ob bučnem navijanju sošolk in sošolcev. Žal so tri šole odpadle, med nabrežinsko »Igo Gruden«, proseško »Fran Levstik«, opensko »Srečko Kosovel« in dolinsko »Simon Gregorčič« pa sta »Levstik« in »Kosovel« domala strli ostalo konkurenco in ji pustili le drobtinice.

Že na samem začetku je trojna zmaga »Levstika« dala priveditvi poseben pečat. Anna Ciuch je vodila dejansko od samega začetka in zmagala z prednostjo kakih 60 metrov, za njo pa si je naslednjih pet mest izborila peterica nasledovalk v razmahu samo treh sekund. Srebro si je pritekla Sofia Bragagnolo, bron pa Mara Zaccaria. Med fanti je slavil Tinej Sterni z naskokom kakih 20 metrov. Zanimivo je drugi Samo Tomasetig dosegel povsem enak čas kot zmagovalka pri dekletih.

Openska šola Kosovel si je nekoliko opomogla pri teku dijakinj drugega razreda. Nika Purič je prevladala v razburljivem finišu, samo sekundo pred Špelo Ferfoglia iz nabrežinskega zavoda. Medtem ko sta prva razreda tekla

na razdalji 800 metrov, so se dekleta drugega razreda pomerila na 200 metrov daljši razdalji.

Tek fantov drugega razreda je bil verjetno najlepši, saj je Michele Brunetti stvar vzel stvar taktično zelo zrelo. Kot tekač z določeno atletsko vzgo-

več fotografij na www.primorski.eu

S krosa v Bazovici

FOTODAMJ@N

jo je spokojno sledil nasprotnikom med prvim krogom in napadel na rahli rebri, ki je označevala začetek proge. Razlika nad drugim Manuelom Gargioulom je bila minimalna, zmaga pa ni bila nikoli v dvomu.

Meta Sterni si je med dijakinjami tretjih razredov prvo mesto priborila v zadnjih metrih z finišem, ki je trajal kakih sto metrov. Niko Pahor je prehitela samo za nekaj metrov. Čas je bil skoraj enak kot pri leto mlajših punčah.

Tek dijakov tretjih razredov je bil najbolj pisan. Zmaga je šla Nabrežincem z Goranom Abdilkaderjem Hammussijem. Alessio Celea, ki je dolgo časa vodil, je moral na koncu kloniti za eno samo sekundo. Kot tretji je Elia Negovetti rešil nastop dolinske šole »Gregorčič«.

Vsi nagrajani so se na koncu za spomin podpisali na plakat, ki ga je nalašč za to priveditev izdelala borova atletinja Petra Debelis.

Atleti, sodniki in organizatorji se bodo znova srečali 9. maja, ko bo na Kolonji tekmovalje v tekah, metih in skokih. Letos bodo programu dodali še štafeto.

Bruno Križman

Izidi

1. razred dekleta (800 m): 1. Anna Ciuch (Lev) 3:04.0, 2. Sofia Bragagnolo (Lev) 3:16.0, 3. Mara Zaccaria (Lev) 3:16.5, 4. Živa Furan (Kos), 5. Samantha Premrl (Gru), 6. Martina Stergonšek (Gru), 7. Sabrina Geletti (Kos), 8. Martina Bole (Lev), 9. Nikita Fermo (Gru), 10. Naomi Škerk (Kos), 11. Sara Pitacco (Kos), 12. Margherita Maccaroni (Gre), 13. Nicole Samantha Galluzzo (Gre), 14. Nika Lovriha (Gre), 14. Tereza Braico (Gru), 15. Nicole Antonozzi (Gre).

1. razred fanti (800 m): 1. Tinej Sterni (Lev) 2:58.0, 2. Samo Tomasetig (Lev) 3:04.0, 3. Erik Pertot (Kos) 3:06.0, 4. Luca Carli (Gre), 5. Nicolas Ivan Mocibob (Gre), 6. Martin Cufar (Kos), 7. Niko Kovačič (Kos), 8. Miha Sinuello (Gre), 9. Peter Chenda (Gru), 10. Jan Čermelj (Gre), 11. Tarek Nelson (Gru), 12. Elia Ceper (Gru), 13. Gabriel Piani (Gre), 14. Žiga Elbaji (Lev), 15. Martin Cok (Gre), 16. Sasha Zidaric (Lev), 17. Nik Košuta (Gru).

2. razred dekleta (1000 m): 1. Nika Purič (Kos) 3:48.0, 2. Špela Ferfoglia (Gru) 3:49.0, 3. Gaja Gregori (Kos) 3:51.0, 4. Nina Benedetti (Gru), 5. Gorgia Sinigoi (Gru), 6. Beatriz Kafol (Lev), 7. Mirjam Cok (Gre), 8. Kristina Perčič (Lev), 9. Mateja Taučer (Kos), 10. Elisa Cuccagna (Kos), 11. Karen Hervat (Gre), 12. Tasha Vescovo (Gre), 13.

Jasna Grilanc (Lev), 14. Klara Ukmar (Lev), 15. Amina Milena Hammoussi (Gru).

2. razred fanti (1200 m): 1. Michele Brunetti (Lev) 4:01.0, 2. Manuel Gargioulo (Kos) 4:03.0, 3. Danjel Švab (Kos) 4:09.0, 4. Mattia Canciani (Gru), 5. Jan Kuk (Gru), 6. Filip Škabar (Lev), 7. Alen Stocca (Kos), 8. Alek Zerul (Gre), 9. Mattia Dellatte (Gru), 10. Peter Furlan (Kos), 11. Nedir Nabergoi (Lev), 12. Mark Zerul (Gre), 13. Danjel Ciacchi (Lev), 14. Alessandro Hervat (Gru), 15. Dario Terčon (Gru), 16. Francesco Negovetti (Gre), 17. Rok Ota (Gre), 18. Dennis Pitacco (Kos).

3. razred dekleta (1000 m): 1. Meta Sterni (Lev) 3:47.0, 2. Nika Pahor (Kos) 3:49.0, 3. Gaia Orel (Lev) 4:07.0, 4. Sara Tulliač (Kos), 5. Nastja Danev (Lev), 6. Lara Braico (Gre), 7. Shari Rizzarelli (Gru), 8. Mara Tavčar (Kos), 9. Giada Babuder (Gre), 10. Tjaša De Luisa (Kos), 11. Soraya Petelin (Gru), 12. Sara Skupek (Lev), 13. Anna Battagliarini (Gru).

3. razred fanti (1200 m): 1. Goran Abdilkader Hammoussi (Gru) 4:11.0, 2. Alessio Celea (Lev) 4:12.0, 3. Elia Negovetti (Gre) 4:16.0, 4. Emanuele Spadafora (Lev), 5. Ian Zgur (Kos), 6. Ivan Maver (Gre), 7. Marko Antonič (Gru), 8. Erik Carpani (Gru), 9. Jan Grilanc (Gru), 10. Alexander Gabriel Harej (Gre), 11. Alessio Pitacco (Kos), 12. Matteo Emili (Lev), 13. Daniel Golfetto (Kos), 14. Samuel Purič (Lev).

NEDELJSKI INTERVJU - Andrej Vremec

»Nikogar ne bi rad užalil, a ne smemo se preslepljati, da smo dobri«

Andrej Vremec že nekaj časa ponavlja, da se slovenski šport v Italiji breziciljno prepušča valovom. Všeč mu je metafora o ladji in morju, čeprav ni pomorščak. Je nekdanji košarkar, zdaj priznani športni pedagog, ki je pred nekaj tedni v Gorici priredil posvet o slovenskem športu v Italiji z naslovom *Kam pluje naš šport? V tem pogovoru ni zgolj odgovoril na to vprašanje. Povedal je, kaj ga žuli.*

Je še smiselno, da govorimo o slovenskem športu v Italiji?

Še je smiselno, ker pač obstaja. A stvari so se bistveno spremenile. Šport naj bi z družino in s šolo tvoril vzgojni trikotnik, ki je osnova za človeka v mladih letih. Po statutih naših društev pa ima šport še dodaten smisel, in sicer narodnobilno vlogo. Ta vidik bi moral biti prvenstven, a od tega smo se verjetno oddaljili.

A tudi družba se je spremenila. Nekeč je veljalo, da je slovenski svet v Italiji popolnoma ločen od ostalega. Danes pa se različni jezikovni svetovi križajo, prepletajo, dopolnjujejo ...

Mislím, da se svetovi včasih malo preveč prepletajo. Tekmovalnost je dobila prevelik pomen, ne upam si reči zaradi ekonomskih interesov. Nisem proti temu, da v naša društva pridejo Italijani, me pa moti način, kako se to dogaja.

Ne smemo pozabiti, da so del tržaške in goriške družbe zdaj tudi drugi narodi ...

Seveda. Velja pa za vse isto. Ti prideš k nam, a sprejmeš našo kulturo in naš jezik. Razsikave ZSSDI kažejo, da je ponekod v naših društvih, predvsem v članskih ekipah, italijansščina edini pogovorni jezik. To me zelo moti. Naj kar pridejo drugi – nič proti temu. Naj pomagajo, a naj spoštujejo našo kulturo in naj se počasi naučijo jezika. Koliko italijanskogovorečih ljudi se je naučilo slovenščine? Tako na Goriškem kot na Tržaškem jih lahko preštejemo na prstih dveh rok. Bi pa moralo biti sistematično, da Italijan pride v naše društvo in se nauči jezika. Saj se s tem obogati. A pri nas se to ne dogaja. Italijanov v naših društvih pa je vedno več, zlasti na področju strokovnega kadra. Društva jemljejo ljudi od zunaj, ali ker Slovencev preprosto nimajo – kar je slab znak, ki govori o tem, da si slabo kadroval – ali ker se zavestno odločijo, da vzamejo nekoga, ki bo dvignil strokovni nivo.

Najbrž je tudi tretji razlog. Razsikave SLORI kažejo, da vse več neslovenskih družin vpisuje otroke v slovenske šole. Kot rečeno, ne v šolah ne v vaseh ni več stroge ločnice med slovenskim in neslovenskim svetom, zato je čisto naravno, da si Neslovenci želijo priti v slovenske klube, ko pa so tam njihovi prijatelji, sošolci, sosedeje ...

Vem, saj sem to spoznal tudi kot šolnik. Saj ne pravim, da bi morali pred nekom zapreti vrata. Mu pa je treba povedati, katera so pravila. Zato se sprašujem, kam plujemo. Če veš, kateri je tvoj cilj, če veš, v kateri pristan moraš peljati svojo ladjo, boš točno vedel, kako boš prišel tja.

Vi pa menite, da plujemo v napočno smer?

Ne ugotavljam tega. Mislím, da večkrat sploh ne vemo, kam plujemo. V eni od premis mojega razmišljanja sem postavil vprašanje, zakaj ne bi naše ekipe nastopale v slovenskih ligah. Vem, da je to birokratsko zahtevno,

ker bi kar naenkrat na desetine ljudi moralo prositi za slovensko državljanstvo, a ne vidim velike ovire ...

Saj ni treba prositi za slovensko državljanstvo. Tržaški rokometni klub, kjer v bistvu ni Slovenec, nastopa v mnogih slovenskih mladinskih ligah ...

Če lahko tržaški rokometni klub nastopa v slovenskih ligah, potemtaka zakaj ne bi tudi mi? V Padovi in še dlje vedo, da Slovenci v Italiji obstajamo. To se mi seveda zdi zelo lepo. A v Ljubljani in Mariboru nimajo pojma o nas. Moramo se vprašati, zakaj se to dogaja. Seveda ni treba, da kar naenkrat gremo vsi hrumno v Slovenijo. Velja pa razmisliti, ali ne bi bilo primerno, da bi se vpisovali v slovenske lige. Tudi iz ekonomskega vidika se verjetno splača. Naši klubi prispevajo veliko denarja italijanskim športnim zvezam, morda pa je

tako. Jadran verjetno ne bi igral v prvi košarkarski ligi, ampak v drugi prav gotovo. Naštel sem samo nekaj primerov iz skupinskih športov, bi pa gotovo imeli tudi posameznike, ki bi izstopali, tako kot je nekoč Tanja Romano ali še kdo drug. Ne razumem, zakaj ne bi smeli biti bolj razpoznavni v svoji domovini. To, da nas v Sloveniji ne poznajo, postaja nesprijemljivo.

Katere razmisleke ste še želeli spodbuditi s posvetom, ki ste ga konec februarja priredili v Gorici?

Upam, da bo sledilo še eno srečanje. Moramo si postaviti vprašanje, ali je vredno vse to, kar vlagamo: trud, denar, čas ...

Denar je verjetno najpomembnejše poglavje.

Tudi čas! Čas in denar se vozita na istem tiru. Če najameš telovadnico za 40 ur in gojiš rekreacijo, ki pa

Naše krovne organizacije, ni kaj, in istočasno tudi politiki, ki sedijo po naših strankah.

Slovenci v Italiji tudi na kulturnem področju ugotavljajo, da pretirana skrb za kvantiteto škodi kvaliteti. Mnogi se s tem strinjajo, mnogi si želijo sprememb, a z leti se nič ne premakne ...

Če se tako v kulturi kot v športu zadovoljujemo s tem, kar imamo, verjetno bodo naši bodoči rodovi povprečni. Če ti nekomu predstaviš nekaj povprečnega, bo ta mislil, da je to najboljšo. Kdor pa bo spoznal, da to ni dobro, te bo zapustil. Meni so večkrat vzor Južnotirolci, ki se borijo in hočejo pokazati, da so dobri. V ozadju tega njihovega prizadevanja je sistematično organizirano delo, ki ga pri nas pogrešam. Zato prodajamo rekreacijo kot bi bila vrhunska tekmovalna dejavnost. Nikogar ne bi rad

kreacija. S tem ne moremo pričakovati napredka. Še toliko manj, če pomislimo na podatek, da se je v zadnjih 15 letih bistveno spremenil način, kako preživljamo prosti čas. V mojih letih smo mladi preživljali po ure in ure na športnih igriščih na prostem ali na gmajnah, danes tega ni. Vse, kar sodi k motoriki in športu, se mora otrok naučiti v tistih nekaj urah v telovadnici. Proces učenja se zato izrazilo daljša.

Ste imeli občutek, da udeleženci goriškega posveta razumejo vaše pomisleke in razmisleke?

Ja in ne. Dosti ljudi ni spregovorilo, čeprav sem pričakoval, da se bodo oglasili. Med tistimi, ki so nekaj povedali, pa je bilo veliko takih, ki niso na terenu. Seveda, hvalevredno da so prišli, zaradi tega se jim tudi zahvaljujem, a ta posvet je bil moj klic na pomoč: glejte, tako ne bomo prišli daleč ... Zadnja leta delujem na Goriškem, a tržaška stvarnost mi ni zbežala ne izpod rok ne izpod oči. Vem, kaj se dogaja, zato si upam povedati, da imamo v tem trenutku preveč društev. In če to ni res, potem bi bilo treba dejavnost v teh društvih nekoliko porazdeliti, recimo tako, da bi vsako društvo skrbelo za določene, ne pa za vse starostne skupine. Premalo nas je, da bi vsi delali vse. Če se tega ne bomo zavedeli, ne bomo znali ohraniti nekega slovenskega jedra. A tega ne smemo dovoliti. Moramo si prizadevati, da bo v naših športnih okolišjih sporazumevalni jezik slovenščina. In kot rečeno: če pride k nam nekdo iz večinskega naroda, mora vedeti, da se tu govori slovensko. ZSSDI je pred leti tudi izdalo jezikovni priročnik za vse športne panoge, a žal na sedežih društev in po telovadnicah ni fotokopij tega priročnika ...

A recimo Miloš Tul ugotavlja, da šport nima nobene vloge pri gradnji narodne zavesti ali pri jezikovnem ozaveščanju ...

Morda je to res. Tudi pri trenerjih iz Slovenije opažam, da jih za nima samo tekmovalna plat, drugo pa ne. A ko srečam trenerje iz Slovenije, jim skušam čimbolje razložiti naše razmere, ker hočem, da vedo, kateri je smisel naših društev in kam plove ta ladja. Tudi trenerji iz Slovenije se morajo temu prilagoditi. Vedeti morajo, da delujemo v kontekstu, ki ni samo tekmovalen. Pri nas pač mora biti neka mešanica. V zlatih časih Jadrana je bila narodna zavest izjemen motor. Danes ni tako.

Zavedati se je treba, da se je vrednotni sistem spremenil, vloga narodne pripadnosti nima več nedanje veljave.

Seveda. Moja generacija se je rodila blizu vojnini in zgodovinskim dogodkom, od katerih sta zdaj pretekli že dve generaciji. Vse je nekako splahnelo. Zato pa moramo pomisliti kaj in kako. Če izgubiš jezik, zgubiš vse. Zato jezika ne smeš izgubiti. In boljša bo kvaliteta jezika, boljša bo tudi tvoja osebna kvaliteta. Nekaterim Italijanom, ki so se naučili slovenščine, se naježijo lasje, ko slišijo, kako govorimo slovensko. Sicer je res, da tudi narečij ne smemo izgubiti, a kar danes govorimo, ni pravo narečje, ampak samo neka spakedranščina.

Če bo Lelja Rehar Sancin brala ta pogovor, se bo gotovo strinjala.

Lahko povem, da se od nje skušam naučiti čim več.

Peter Verč

Andrej Vremec

VERČ

v Sloveniji ceneje. A tu so še drugi razlogi za tako izbiro: postali bi prepoznnavni in bi tudi dosegli kak dober rezultat ... Skratka, ta poteza je vredna razmisleka, čeprav vem, da niso vsi za to.

Zakaj po vašem niso?

Pravijo, da pač živimo tukaj v Italiji, in da je zato prav, da tukaj pokazemo, kaj smo. A mene ta argument ne prepriča. Ne morem sprejeti, da tisti, ki daje prispevek za mojo dejavnost, o meni ne ve ničesar. Slovenska javnost ne ve, da se Slovenci v Italiji že 50 let borimo na športnem področju. Slovenska javnost niti ne ve, da je obstajal Tržaški Sokol, ki je bil nekaj časa celo pomembnejši od ljubljanskega, in prav tako v Sloveniji niti ne vedo, da Narodni dom ni bil samo politični center, ampak tudi kraj, kjer so se družili sokoli. Zato se mi zdi, da bi bilo dobro, ko bi nastopali v slovenskih ligah. Nogometni klub Kras bi gotovo igral v prvi ligi, Sloga – skupaj z Olympio ali brez nje – prav

jo predstavljala kot ne vem kakšno tekmovalno dejavnost, je tudi čas vidik, ki ga je treba preučiti. In bi se seveda morali zavedati, da nekaj ne gre.

Je smiselno, da toliko sredstev namenimo rekreacijski dejavnosti? To je verjetno ključno vprašanje.

Tako je.

A če bi želeli spremeniti naš način financiranja, bi verjetno našli odpor mnogih klubov ...

Seveda. Predlagal sem, da bi naš šport razdelili na šolsko-mladinski šport, na tekmovalni del in na rekreacijo. Rekreacijski del bi moral biti finančno avtonomen, kar pomeni, da ne bi smel viseti na ramenih društev. Današnja slika pa je popolnoma obratna, mi pa se jočemo, da nimamo denarja...

A recimo, da bi se na naslednjem posvetu vsi strinjali z vami. Kdo je avtoriteta, odbor ali organizacija, ki bi vaš predlog konkretno udeležil z nekim formalnim aktom ali obvezujočim sklepom?

užalil, vem, da je v ozadju delovanja naših društev neprecenljiv trud odbornikov, a ne smemo se preslepljati, da smo na visokem nivoju.

Kaj se vam torej zdijo športni oskarji, ki jih letno podeljuje Primorski dnevnik?

Pred petnajstimi leti sem bil med tistimi, ki smo si to zamisli.

Ste proti povečevanju rekreacije, a s to prireditvijo, ki je prišla tudi iz vašega zelnika, nagradimo rekreativce, C- in D-ligaše ...

Smisel takratnega oskarja je bil, da bi nagradili nekatere igralce in športne delavce, s čimer bi dodatno spodbudili naše športno delovanje. Danes so te stimulacije take, kakršne so ... Ne treniramo dovolj in ne razumemo, da je to premalo. Ne smem posploševati, a marsikatera ekipa ne trenira, kot bi bilo treba. Morali bi trenirati po štirikrat tedensko in zraven odigrati še tekmo, marsikje pa ekipe trenirajo samo trikrat na teden, kar je v bistvu malo boljše organizirana re-

Rai Tre bis**SLOVENSKI PROGRAM**
Na kanalu 103

20.00 Tv Kocka
20.30 Deželni TV dnevnik
20.50 Mikser, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.30 Show: Uno mattina in famiglia 7.00 8.00, 9.00 Dnevnik 10.00 Buongiorno benessere 10.30 A Sua immagine 10.55 Maša, sledi Angelus 12.20 Linea Verde 13.15 Pole Position 13.30 16.30, 20.00 Dnevnik 14.00 Avtomobilizem, VN Avstralije, Formula 1, dirka 16.00 Talk show: L'Arena 16.35 Show: Domenica In 18.50 Kviz: L'eredità 20.40 Igra: Affari tuoi 21.30 Nad.: Un medico in famiglia 23.35 Speciale Tg1

Rai Due

7.00 Serija: Incinta per caso 7.25 Serija: Lassie 8.15 Dok.: Inside the World 9.05 Serija: Il nostro amico Charly 10.30 Dok.: Cronache Animali 11.30 Show: Mezzogiorno in famiglia 13.00 20.30 Dnevnik 13.45 Quelli che aspettano... 15.40 Show: Nicola Savino in Quelli che il calcio 17.05 Dnevnik in šport 18.10 Športna rubrika 90° minuto 19.35 Serija: Squadra Speciale Cobra 11 21.00 Serija: NCIS 21.45 Serija: Intelligence 22.40 Športna rubrika: La Domenica Sportiva

Rai Tre

7.00 Nad.: La grande vallata 7.55 Album personale di Erminio Macario 8.15 Film: L'eroe della strada 9.40 Macarietto somaro perfetto 9.50 Corvea l'anno 10.45 TeleCamere 11.10 Tgr Estovest 11.30 Tgr RegionEuropa 12.00 Dnevnik in rubrike 12.25 Tgr Mediterraneo 12.55 Rai Educational 13.25 Fuori Quadro 14.00 Dnevnik 14.30 In 1/2 Ora 15.05 Kolesarstvo: Tirreno - Adriatico 2014 16.10 Kilimangiaro 18.55 22.45 Dnevnik, deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Rubrika: Blob 20.10 Che tempo che fa 23.00 Masterpiece

Rete 4

7.05 Media Shopping 7.35 Superpartes 8.20 Serija: Zorro 8.50 Dok.: Magnifica Italia 9.25 Dok.: I Santi - Lo splendore del divino nel quotidiano 10.00 Sv. Maša 10.50 12.00 Rubrika: Pianeta mare 11.30 Dnevnik 12.55 Ricette all'italiana 13.55 Donnavventura 14.45 Film: Detective's Story 17.00 Film: Lo sperone insanguinato 18.55 Dnevnik in vremenske napovedi 19.35 Nad.: Il Segreto 20.30 Nad.: Tempesta d'amore 21.15 Film: Il re dei re 0.30 Film: Mad City - Assalto alla notizia

Rai Nedelja, 16. marca
Raimovie, ob 16. uri**Viale del tramonto**
Bulvar somraka
(Sunset Boulevard)

ZDA 1950
Režija: *Billy Wilder*
Igrajo: *Gloria Swanson, William Holden, Eric Von Stroheim*

Joe Gillis je pisec scenarijev za filme ameriške B-kategorije in nikakor ne more dobiti dovolj dela, da bi lahko dostojno preživel. Ko pridejo izterjevalci, da bi mu zaplenili avto, jim Joe v divji vožnji zbeži in pristane ob zapuščenih losangeških vili, za katero je prepričan, da je prazna. Toda v njej živi pozabljena hollywoodska filmska diva Norma Desmond, ki je pripravljena na vse, da bi se lahko spet vrnila na filmsko sceno. Najznamenitejši Wilderjevo delo, prejemnik dveh oskarjevih nagrad, je izredna pripoved, ki ob opisovanju tragično zaključene ljubezenske zgodbe, predstavlja super filmsko metaforo.

Canale 5

6.00 Pregled tiska 7.55 Promet, vremenska napoved in dnevnik 8.50 Le frontiere dello spirito 10.05 Dok.: Mankind - La storia di tutti noi 11.30 Le storie di Melaverde 12.00 Melaverde 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Show: L'arca di Noè 14.00 Show: Domenica Live 18.50 Kviz: Avanti un altro! 20.00 Dnevnik in vremenska napoved 20.40 Paperissima Sprint 21.10 Show: Giass 23.30 Resn. show: Grande Fratello 23.50 Talk show: Matrix

Italia 1

7.35 Nan.: Till Death - Per tutta la vita 8.50 Film: Scooby-Doo - Il mistero ha inizio 10.30 Film: Free Willy 2 12.25 Dnevnik in šport 14.00 Grande Fratello 14.25 Film: L'odissea 18.30 Dnevnik 19.00 Nan.: Così fan tutte 19.20 Film: Step up 3D 21.30 Lucignolo

La 7

7.00 7.55 Aktualno: Omnibus 7.30 Dnevnik 9.45 L'aria che tira - Il diario 11.00 Otto e mezzo 11.40 Film: Un tocco di classe (kom.) 13.30 Dnevnik 14.00 Kronika 14.40 Film: Anna dei miracoli (dram.) 16.40 Serija: The District 18.10 Serija: L'ispettore Barnaby 20.00 Dnevnik 20.30 Crozza nel Paese delle Meraviglie 21.10 La Gabbia

0.00 Film: *Che l'argentino* (biogr.)**Tele 4**

6.30 Le ricette di Giorgia 6.50 Italia economia e prometeo 7.00 Voci in piazza 9.45 Dnevnik 10.00 Maša 11.00 23.15 Rotocalco Adnkronos 11.15 Aktualno: Musa Tv 12.30 19.45 Qui studio a voi stadio 18.00 23.50 Trieste in diretta 18.20 Tanta salute 19.00 Cartellino rosso 23.00 Dnevnik

Slovenija 1

7.00 Risanke in otroške nanizanke 10.20 Nad.: Najboljša prijateljca 10.50 Sledi 11.15 Ozare 11.20 Obzorja duha 12.05 Odd.: Lju-

dje in zemlja 13.00 Poročila, šport in vremenska napoved 13.20 Slovenski pozdrav 15.00 Film: Grafica iz Hongkonga 17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.20 Perpetuum Jazzile - The show 18.40 Risanke 18.55 22.15 Poročila, športne vesti in vremenska napoved 19.25 Zrcalo tedna 20.00 Nad.: Oblast 21.10 Intervju 22.45 Dok. odd.: Solza na raskavem licu 23.40 Dok. serija: Tito, zadnje priče oporoke

Slovenija 2

6.50 Avtomobilizem: VN Avstralije, Formula 1, prenos dirke 8.55 Alpsko smučanje - SP, finale, slalom (m), 1. vožnja, prenos 9.55 Alpsko smučanje - SP, finale, veleslalom (ž), 1. vožnja, prenos 10.40 Športni iziziv 11.25 Alpsko smučanje - SP, finale, slalom (m), 2. vožnja, prenos 12.25 Alpsko smučanje - SP, finale, veleslalom (ž), 2. vožnja, prenos 13.10 Odd.: Bangers, 3. del 13.35 Zimske paraolimpijske igre, Soči 2014, povzetek dneva, pon. 13.55 Nordijsko smučanje - SP, smučarski poleti, prenos 15.40 Biatlon - SP, zasledovalna tekma (m), pon. 16.30 Biatlon - SP, zasledovalna tekma (ž), pon. 17.55 Košarka - pokal Slovenije, finale (ž), prenos 19.50 Žrebanje Lota 20.00 Mednarodni gala baletni koncert DBUS 2013 21.00 Dok. odd.: Andrej Saharov, neodvisen človek 22.40 Zimske paraolimpijske igre, Soči 2014, povzetek dneva 23.45 Aritmični koncert

Slovenija 3

9.25 Kronika 11.00 Utrip 13.30 Prvi dnevnik 17.30 Poročila 17.45 Kronika 19.00 Dnevnik 19.55 Sporočamo 20.00 Tedenski izbor 20.25 Na tretjem... 21.10 Tedenski napovednik 21.30 Žarišče Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Koper

12.20 Dnevni program 12.25 Alpsko smučanje (ž), veleslalom, SP 13.20 Alpsko smučanje (m), slalom, finale, SP 14.00 Čezmejna Tv - Deželne vesti 14.10 Evronovice 14.30 Vsedanes - Svet 14.40 Teknik 15.10 Il giardino dei sogni 15.55 Dok. odd.: K2 16.25 Folkest 2010 17.10 Avtomobilizem 17.25 Najlepše besede 18.00 Ljudje in zemlja 18.50 Iz morja v mrežo 19.00 22.00, 0.05 Vsedanes - Tv dnevnik 19.25 Šport 19.30 Vzhod - Zahod 19.50 Copeam 20.00 Vesolje je... 20.30 Istra in... 21.00 Dokumentarec 22.15 Slovenski magazin 22.45 Dobrodelni koncert 23.35 Sredozemlje

Tv Primorka

11.00 14.00, 17.00 Tv prodajno okno 11.30 14.30 Videostrani 15.00 Kmetijska oddaja 16.00 ŠKL 17.30 Rad igram nogomet 18.00 Izdelovanje prunel 18.30 Besede miru 19.00 Pravljica 19.15 Predstava: Avtorskop 20.00 Ob vaškem perišču 22.00 Holiday on Ice 22.40 Glasbeni večer, Tv prodajno okno, Videostrani

POP Pop TV

7.00 Risane, otroške in zabavne serije 10.35 Film: Vrtnec izsiljevalec 12.25 Nad.: Beverly Hills 90210 13.25 Serija: Kuhajte kot Heston 13.55 Serija: Kuharski mojster 14.50 Vid in Pero šov 16.15 Film: Moja punca 18.15 Odd.: Ana kuha 18.55

24UR - novice 20.00 Film: Lovca na glave 22.00 Film: Bolje ne bo nikoli

Kanal A

6.00 Risanke 7.00 Serija: Otroške težave - Prehrana 7.55 Serija: Uresničite sanje 8.30 Serija: Igrače za velike 9.05 16.30 Serija: Frenki di službe 9.35 ŠKL - Šport mladih 10.35 Tv Prodaja 10.55 Astro Tv 12.25 Serija: Čarovnije Crissa Angela 12.55 Film: Ben Hur 14.45 Film: Dolgi prsti 17.00 Nad.: Terra Nova 17.55 Volan 18.30 Serija: Rojeni zmagovalci - Marc Marquez 20.00 Serija: Top Gear 21.05 Moto GP - krog za ogrevanje 22.05 Svet - Povečava 22.45 Film: Constantine

RADIO**RADIO TRST A**

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00; Sv.maša iz župne cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slovenskega tiska; 10.00, 10.50, 14.10 Music box; 10.15 Iz domače zakladnice; 11.10 Nabožna glasba (prip. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Posebna odd. ob 110-obljetnici rojstva Srečka Kosovele; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.15 Istrska srečanja; 15.30 Z goriške scene; 16.00 Šport in glasba; 17.30 Z naših prireditev; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

5.00 Jutro na RK; 5.50, 8.45, 9.00 Radijska Konika; 6.40 Pesem tedna RK; 7.00, 9.00, 19.45 Jutranja Kronika; 7.30 Kmetijska oddaja; 8.00 Vremenska napoved; 8.30 Jutranjik; 9.10 Prireditve danes; 9.30 Torklja; 10.30 Poročila; 11.00 Primorski kraji; 11.30 Humoristična odd.; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Opoldnevnik; 14.30 Na športnih igriščih; 15.30 DIO; 17.30 Vreme in ceste; 19.00 Dnevnik; 20.00 Okrog osmih; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPEV (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.00 Dobro jutro; 7.15, 8.15, 10.30, 12.30, 17.30, 19.30 Dnevnik; 8.00, 14.30 Pesem tedna; 8.30 Il giornale del mattino; 9.00 Vivere il vangelo/Fonti di acqua viva; 9.30 Sonoramente classici; 10.00 Glasba; 10.45 Singla single; 11.00 Osservatorio; 11.35 Ora musica; 12.00, 20.00 Felizig files; 13.00, 20.30 La rosa dei venti/Detto tra noi in musica/La radio a modo nostro/I magnifici 22; 14.00 L'alveare; 15.00 Ferry sport; 17.45 Pesem tedna; 18.00 Album charts; 19.00 Saranno suonati; 21.30 Sonoricamente Puglia; 22.00 Extra extra extra; 23.00 Pic nic électronique; 0.00 Nottetempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreacija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 7.15 Obvestila; 8.05 Igra za otroke; 9.30 Medenina; 10.10 Sledi časa; 10.40 Promenada; 11.05, 12.10 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.20 Za kmetovalce; 14.30 Reportaža; 15.30 DIO; 16.30 Siempre primeros (pon.); 18.15 Violinček (pon.); 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40, 22.20 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)obvezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd. v angl. in nem.; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30 Vremenska napoved; 7.00 Jutranja Kronika; 8.25 Vreme, temperatura, onesnaženost zraka; 8.45 Koledar prireditve; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Naval na šport; 9.35, 16.08 Popevki tedna; 10.00 Nedeljski izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.00 Centrifuga (pon.); 13.00 Športno popoldne; 13.10 Predstavitve oddaje s pregledom novic; 15.00 Nogomet: Krka - Domžale; 15.30 DIO; 18.00 Morda niste vedeli; 18.50 Napoved večernih sporedov; 19.00 Dnevnik; 19.30 Generator; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, 11.00, 14.00, 18.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Napoved sporeda; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 9.00 Sredi večnosti; 9.30 Musica sacra; 10.00 Evangeličansko bogoslužje; 11.00 Evroraški koncert; 13.05 Arsove spominčice;

14.05 Humoreska tega tedna; 14.35 Nedeljsko operno popoldne; 15.30 DIO; 16.00 Sporedi; 16.05 Musica noster amor; 18.05 Spomini, pisma in potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Obiski kraljice; 20.00 Glasbeni portret; 22.05 Literarni portret; 22.50 Slovenski koncert; 23.55 Lirični utrinek (pon.).

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: Ob koncu tedna bo sonce prešlo v vašo hišo. Zato boste polni energije in vaše počutje bo odlično. Prijateljstvo: nerešen spor iz preteklosti vam ne bo dal spati. Posvetite mu nekaj pozornosti.

BIK 21.4.-20.5.: Svojih misli ne boste znali skristalizirati in jasno izraziti, zato lahko pridete v neprijeten položaj. Predvsem na delovnem mestu se lahko težave s komunikacijo močno izrazijo.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Kljub nezaviljivosti trenutnega finančnega stanja se lahko v prihodnjem obdobju na tem področju marsikaj spremeni. Splošno počutje bo odvisno od vremena, zato boste muhasti!

RAK 22.6.-22.7.: Obveznosti v službi vam bodo v prihodnjem tednu povzročale težave. Prevečkrat se bo zgodilo, da jih boste prelagali na preostali del kolektiva. Bodite bolj oprezni in poskrbite zase.

LEV 23.7.-23.8.: Veliko zagona boste pridobili v spopadanju z izzivi na delovnem mestu oziroma v šoli. Pretekla apatija vas bo po dolgem času zapustila, vi pa boste uživali v intelektualnem delu.

DEVICA 24.8.-22.9.: Kljub dosedanji pasivnosti v iskanju partnerja boste samske device na tem področju zaslutile možnost dogajanja. Ne bodite zadržani in predvidljivi, ponudite kaj zanimivega!

TEHTNICA 23.9.-22.10.: V prihodnjih dneh vas bo sreča spremljala na vsakem koraku. V službi se boste v začetku tedna morali spoprijeti z manjšo težavo, ki pa ne bo pomembna, kot boste ugotovili.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Na delovnem mestu je pred vami dolgo pričakovana preizkušnja. V odnosih s kolektivom lahko pričakujete zaplete, ki bodo negativno vplivali na vašo motivacijo pri delovanju.

STRELEC 23.11.-21.12.: Pri druženju z družino boste včasih preveč nestrpni. Vaša samovolja bo škodovala odnosom, ki jim sicer posvečate veliko pozornosti. Dovolite drugim, da izrazijo lastno voljo.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Merkur bo v prihodnjem tednu izstopil iz vaše druge hiše, kar bo preusmerilo vaše zanimanje s finančnih vprašanj drugam. Ljubezen: samski kozorogi boste pridobili samozavest.

VODNAR 21.1.-19.2.: Pred vami je pomembno obdobje. Veliko časa boste namenili izzivom na delovnem mestu, zato boste prevečkrat pozabili na obveznosti doma. Premislite na lastne prioritete.

RIBI 20.2.-20.3.: Vaša samopodoba ni najboljša. Vaše splošno počutje ni dobro, vseeno pa se tu v kratkem obetajo premiki. Posel: dobre miselne sposobnosti vas bodo povzdignile nad sodelavce.

VREDNO OGLEDA

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.30 Deželni Tv Dnevnik, sledi Čezmejni TV-Dnevnik SLO 1

Rai Uno

6.45 Aktualno: UnoMattina 7.00 8.00, 11.00 Dnevnik 9.05 Dok.: I Tg della storia 12.00 Show: La prova del cuoco 13.30 Dnevnik in gospodarstvo 14.10 Show: Verdetto finale 15.20 La vita in diretta 16.50 Dnevnik 18.50 Kviz: L'eredità 20.00 Dnevnik 20.30 Igra: Affari tuoi 21.10 Nad.: Fuoriclasse - Capitolo Secondo 23.20 Talk show: Porta a Porta

Rai Due

6.45 Risanke 8.05 Sorgente di vita 8.35 Nad.: Desperate Housewives 10.00 Rubrike 11.00 I fatti vostri 13.00 Dnevnik in rubrike 14.00 Detto fatto 16.15 Serija: Cold Case - Delitti irrisolti 17.45 Dnevnik in šport 18.45 Serija: Squadra Speciale Cobra 11 20.30 23.40 Dnevnik 21.00 Nan.: LOL - Tutto da ridere 21.10 Serija: Rex

22.55 Serija: The Good Wife 23.55 Razza Umana

Rai Tre

6.00 Dnevnik 7.00 Tg Regione - Buongiorno Italia 7.30 Tg Regione - Buongiorno Regione 8.00 Talk show: Agorà 10.00 Aktualno: Mi manda RaiTre 11.15 Elisir 12.00 Dnevnik 12.45 Pane quotidiano 13.10 Rai Educational 14.00 Deželni dnevnik in Dnevnik, sledijo rubrike 15.10 Kolesarstvo: Tirreno - Adriatico 2014 16.10 Dok.: Aspettando Geo 16.40 Dok.: Geo 19.00 0.00 Dnevnik, Deželni dnevnik in vremenska napoved 20.00 Variete: Blob 20.10 Sconosciuti 20.35 Nad.: Un posto al sole 21.05 Presa diretta 23.15 Nad.: Hotel a 6 stelle

Rete 4

6.10 Media Shopping 6.25 Serija: Chips 7.20 Serija: Miami Vice 8.15 Serija: Hunter 9.40 Nad.: Carabinieri 10.40 Sai cosa mangi? 10.50 Ricette all'italiana 11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije 12.00 Nan.: Detective in corsia 12.55 Nan.: La signora in giallo 14.00 Lo sportello di Forum 15.30 Serija: Hamburg distretto 21 16.35 Nad.: My life 16.45 Serija: Il comandante Florent 18.55 Dnevnik 19.35 Nad.: Il Segreto 20.30 Nad.: Tempesta d'amore 21.15 Aktualno: Quinta colonna 23.55 Terra!

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska 7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar 8.45 La telefonata di Belpietro 8.50 Show: Mattino cinque 11.00 Aktualno: Forum 13.00 Dnevnik in vremenska napoved 13.40 Nad.: Beautiful 14.10 Nad.: Centovetrine 14.45 Talk show:

Uomini e donne 16.15 Nad.: Il segreto 17.10 Show: Pomeriggio cinque 18.50 Kviz: Avanti un altro! 20.00 Dnevnik in vremenska napoved 20.40 Show: Striscia la notizia - La Voce dell'irruenza 21.10 Grande Fratello

Italia 1

6.55 Nan.: Friends 7.45 Serija: Le regole dell'amore 8.40 Nad.: Una mamma per amica 10.30 Serija: Dr. House - Medical division 12.25 Dnevnik in šport 13.40 Resn. show: Grande Fratello 14.10 Risanke: Simpsonovi 14.35 Dragon ball GT 15.00 Nan.: The Big Bang Theory 15.50 Nan.: Due uomini e mezzo 16.35 Nan.: How I met your mother 17.25 Nad.: Nikita 18.30 Dnevnik 19.20 Serija: C.S.I. 21.10 Film: Red 23.30 Tiki taka - Il calcio è il nostro gioco

La 7

7.00 7.55 Omnibus 7.30 Dnevnik 9.45 Coffee break 11.00 L'aria che tira 13.30 20.00 Dnevnik 14.00 Kronika 14.40 Serija: Le strade di San Francisco 16.40 Nan.: Il commissario Cordier 18.10 Serija: L'ispettore Barnaby 20.30 Otto e mezzo 21.10 Piazzapulita

Tele 4

7.00 8.30 Deželni dnevnik 7.25 Aktualno: Salus Tv 7.40 Dok.: Piccola grande Italia 8.05 Dok.: Borgo Italia 12.40 Aktualno: Musa Tv 13.00 Ricette di Giorgia 13.20 17.30 Dnevnik 13.45 23.30 Košarka 18.00 Trieste in diretta 19.30 20.30 Dnevnik 20.00 Happy Hour 21.00 Il caffè dello sport 22.30 Il caffè dello sportivo 23.00 Nočni deželni dnevnik in vremenska napoved

Slovenija 1

6.15 Utrip 6.30 Zrcalo tedna 6.55 Dobro jutro 10.35 Obzorja duha 11.15 Dok. odd.: Pogled na... 11.50 Dok. serija: Village Folk 12.00 Ljudje in zemlja 13.00 15.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti 13.35 Polnočni klub (pon.) 15.10 Dober dan, Koroška 15.40 18.40 Otroški program: OP! 16.45 Dobra ura 17.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti 18.30 Infodrom 18.55 Dnevnik, kronika, vremenska napoved in športne vesti 19.30 Slovenska kronika 20.00 Tednik 21.00 Studio city 22.00 Odmevi 22.40 Vreme, Kultura, Šport 23.05 Podoba podobe 23.40 Knjiga mene briga

Slovenija 2

7.00 Otroški program: OP! 9.10 Otroški kanal 10.15 Dobra ura 11.30 Dobro jutro 14.10 Na lepše 14.40 Intervju 15.50 Kaj govoriš? 16.15 Zimske paraolimpijske igre, Soči 2014, povzetek dneva in zaključek 17.25 Dok. odd.: David Suchet v Orient ekspresu 18.15 Dober dan, Koroška 18.45 Prava ideja! 19.10 23.30 Točka 20.00 Nad.: Dediščina Evrope 22.00 Serija: Kraj zločina

Slovenija 3

6.00 9.00, 21.55 Sporočamo 6.35 Poslanski premislek 6.45 Svet v besedi in sliki 8.00 9.30, 10.30, 15.30, 17.25 Poročila 9.05 Ozadja 9.40 Tedenski izbor 10.25 Iz dnevnega reda DZ, DS, SP 13.00 Tedenski pregled 13.15 Utrip 13.30 Prvi dnevnik 15.45 Satirično oko 17.10 Tedenski napovednik 17.50 19.35, 21.45 Kronika 19.00 Dnevnik 20.00 Aktualno 21.30 Žarišče Spored se sproti prilagaja dogajanju v Državnem zboru

Koper

13.55 Dnevni program 14.00 23.20 Čezmejna Tv - Deželne vesti 14.20 Vsedanes - Vzgoja in izobraževanje 14.50 Ciak Junior 15.20 Dobrodelni koncert 16.10 Vesolje je... 16.40 Tednik 17.10 Avtomobilizem 17.25 Istra in... 18.00 23.00 Športel 18.35 Vremenska napoved 18.40 22.40 Primorska kronika 19.00 22.00 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25 Šport 20.00 Sredozemlje 20.30 Artevisione 21.00 Meridiani 22.15 Kino premiere 22.30 Sportna mreža 23.45 Infokanal

Tv Primorka

8.35 9.00, 11.00, 14.00, 17.00 Tv prodajno okno 8.45 Pravljica 9.30 17.30 ŠKL 10.30 11.30, 14.30 Videostrani 18.30 Mala in čarobna skrinja 19.00 Predstavljamo: Srednja šola Venio Pilon Ajdovščina 19.30 Rad igram nogomet 20.00 Predstavljamo: Esimit Europa - diplomatski začetek leta 20.35 Od čebele do medu 21.10 Spomini na Goriško, sledijo Glasbeni večer, Tv prodajno okno in Videostrani

POP Pop TV

6.00 Risanke 7.05 12.40 Serija: Naša mala klinika 7.50 12.10 Serija: Prenovimo sobo 8.15 Serija: Opremljevalci rtvov v zasedi 8.40 16.50 Nad.: Želim te ljubiti 9.35 10.45, 11.55 Tv Prodaja 9.50 15.45 Nad.: Prepo vedana ljubezen 11.00 17.55 Nad.: Divja v srcu 13.35 Film: Lovca na glave 17.00 24 ur popoldne 18.55 24UR - vreme 19.00 24UR - novice 20.00 Film: O psih in mačkah 21.55 24UR - zvečer 22.25 Nad.: Downton Abbey 23.25 Serija: Zdravnikova vest

Kanal A

6.50 Risanke in otroške serije 8.15 14.00 Serija: Kako sem spoznal vajino mamo 8.40 19.00 Nan.: Veliki pokovci 9.10 14.30 Serija: Alarm za Kobro 11 10.05 15.25 Serija: Nikita 10.55 Astro TV 12.25 Tv prodaja 12.55 Serija: Živali na delu 13.30 19.25 Serija: Vzgoja za začetnike 16.15 Film: Laži in šepetanja 18.00 19.55 Svet 20.05 Film: Batman - Na začetku 22.30 Nad.: Grimm

23.20 Film: Brezno

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Koledar; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Prva izmena; 9.00 Maša; 10.00 Poročila; 10.10 Zbori v gledališču; 11.00 Studio D; 13.20, 17.10 Music box; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Posebna odd. ob 110-letnici rojstva Srečka Kosovela; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.30 Odprta knjiga: Prežihov Voranc: Kratke zgodbe; 18.00 Hevrek; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM) 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 14.30 Poročila; 5.30 Jutranja Kronika; 5.50, 8.45 Radijska Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska; 8.10 Pogovor s sinoptikom; 9.00 Dopoldan in pol; 9.10, 16.20 Prireditev danes; 11.00 Pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 13.30 Zeleni planet; 14.00 Aktualno; 15.30 DiO; 17.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 19.00 Radijski dnevnik; 20.00 Sotočja; 21.00 Gremo plesat; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Metalmofoza.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM) 6.00 Dobro jutro; 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 18.30, 19.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 8.00 Cal-

Rai Ponedeljek, 17. marca
Raimovie, ob 23. uri

Jackie Brown

ZDA 1997
Režija: Quentin Tarantino
Igrajo: Robert De Niro, Michael Keaton in Bridget Fonda

Jackie Brown je slabo plačana stvar, ki se bori za življenje. Na eni strani ji po življenju strežeta policaja, ki sta jo na carini zasačila pri švercanju večje količine denarja, na drugi strani pa morilski diler z orožjem, za katerega je ti isti denar prekupečevala, na tretji strani pa še življenje samo.

Jackie je namreč že v letih in tudi zaradi tega nima več nobenih iluzij. Sama je kriva. Zato z Maxom, prebrisanim odvjetnikom, skujeta načrt, ki jima bo omogočil, da vsaj navidez uspeša ustaviti čas. Max je Mefisto, ki si na tak način zagotovi prijetno družbo za čas staranja.

VREDNO OGLEDA

le degli Orti Grandi; 8.05 Horoskop; 8.10 Appuntamenti; 8.40, 15.00 Pesem tedna; 9.00 La traversa; 9.35, 22.30 Storie di bipedi umani e non...; 10.15, 19.15 Siga Single; 10.25 Programi; 10.35, 20.30 Glocal; 13.00 Ballando con Casadei; 13.35 Ora musica; 14.00 Evropa; 14.35 Saranno suonati; 16.00 Pomeriggio ore quattro; 18.00 Sconfinando; 20.00 La musica scelta da Radio Capodistria; 23.00 Osservatorio; 0.00 Notte-tempo.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.10 Rekreatija; 6.15 112, 113 - nočna kronika; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled slovenskega tiska; 7.40 Varčevalni nasveti; 8.05 Svetovalni servisi; 8.40 Obvestila; 9.10 Dobra glasba, dober dan; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13.ih, Iz sporedov; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.40 Iz sporedov; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.20 Iz sporedov; 22.29 Informativna odd. v angl. In nem.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 6.30, 17.30 Novice; 5.30, 7.00 Jutranja kronika; 6.00 Novice, promet; 6.15 Vreme po Sloveniji; 6.40 Športna zgodba; 6.45, 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.00, 9.05, 11.00, 11.45 Ime tedna; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.33 Popevki tedna; 10.10 Botrstvo; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 11.45 Ime tedna; 13.00 Danes do 13.00; 13.30 Spored; 14.00 Kulturnice; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivuje; 15.30 DIO; 16.10 Sopotnik v (post)delovno popoldne; 18.00 Mini koncert; 18.20 Vse najboljše - iz pogovora s Sopotnikom; 18.50 Sporedi; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Na piedestal; 21.00 Razmerja; 21.30 Top albumov; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.20 Spored; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Kulturna panorama; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znanost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Medenina in patina; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Nove glasbene generacije; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 19.00 Literarni nokturmo; 19.10 Medigra; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija, 23.55 Lirični utrinek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper. (105,5 MHz).

Primorski dnevnik

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude DZP doo z enim družabnikom PRAE srl con unico socio Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320, faks 0481 356329
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, faks 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, faks 040 7786339
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 356320 faks 0481 356329

Cena: 1,20 €

Celoletna naročnina za leto 2014 230,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,20 €
Letna naročnina za Slovenijo za leto 2014 230,00 € plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.

www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povisek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Faks +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 22%

Registriran na sodišču v Trstu

št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v tujini in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

LJUBLJANA - V Slovenskem narodnem gledališču Drama

Angel pozabe Maje Haderlap po bralcih osvaja gledališko občinstvo

Učinkovito uprizoritev kot avtor priredbe in režiser podpisuje Igor Pison – Igralski podvig Barbare Cerar, Saše Pavček in Janeza Škofa

Se te angel, s katerim je Maja Haderlap visoko poletela v literarne vrhove, lahko tako globoko dotakne tudi v gledališki priredbi? Lahko, če glas, obraz in gib ključnim osebam Angela pozabe posodijo veliki mojstri gledališke umetnosti. Magija se je ponovila (in se ponavlja) v Mali drami SNG Ljubljana. Prvič se je odigrala v petek, 14. marca, ko so Barbara Cerar, Saša Pavček in Janez Škof »krstno« stopili pred gledalce v istoimenski priredbi romana Maje Haderlap, ki jo je v dvojni vlogi avtorja priredbe in režiserja pripravil Igor Pison. Tekstovna osnova je seveda bil odlični prevod iz nemščine Štefana Vevarja.

Mlad tržaški režiser se je zahtevne naloge lotil z veliko spoštljivostjo do pripovedi-izpovedi Maje Haderlap. Za Igorja Pisona je bil velik izziv: sodelovanje s tako prestižnim gledališčem in to z delom, ki je v knjižni obliki doživel izjemen uspeh. Kot je po dobro prestanem petkovem »krstu« sam povedal, ga je tudi ljubljansko gledališče z vsem osebjem in sodelujočimi vseskozi podpiralo in spodbujalo. In rezultat je bil očiten. Prevzel je zbrano občinstvo, ki je oblikovalcem predstave vztrajno in dolgo ploskalo.

V svojem romanesknem prvencu Engel des Vergessens (Angel pozabe v slovenskem prevodu) Maja Haderlap pripoveduje o sebi, o svoji družini, o še vedno boleči polpretekli zgodovini, o Koroški, o slovenstvu, o jeziku, v katerem hoče ali znaš pripovedovati. Močno je prisotna osebna izpoved oziroma izpoved-pripoved Majine babice, očeta in mame. Igor Pison je v ospredje postavil predvsem osebne zgodbe ključnih

MAJA HADERLAP

IGOR PISON

oseb. Tako v njegovi gledališki priredbi nastopajo Ona, Babica, Oče in Mati. Iz romana je znal lepo izluščiti glavne dogodke, ki jih je Maja Haderlap opisala v romanu. Odrsko pripoved je učinkovito povezal v smiselno celoto, obenem pa jo razgibal z zaključnimi prizori. Zanimiva in učinkovita je bila nadalje vključitev v dogajanje zvočnih posnetkov govorcev lepenskega narečja, ki so se v glavnem nanašali na taboriščne izkušnje, o katerih pripoveduje Babica. Odlična pa je bila zamisel, da uprizoritev sklene s pozijo: Maja Haderlap je najprej opozorila nase s pesmimi in z verzami iz njene zbirke Bajalice (1987), za

katero je mlada pesnica prejela nagrado Prešernovega sklada, se tudi zaključila Njena-Majina odrska izpoved.

Mala dvorana ljubljanske Drame je utesnjen prostor z majhnim odrom. Na njem so se premikali trije igralci. Barbara Cerar, naša dobra znanka, saj je v SSG kot mlada igralka nastopala več sezon; Saša Pavček, ki je tudi večkrat nastopila pri nas, še posebej pa se je priljubila z monokomedijo v primorskem narečju; in Janez Škof, zlahkni komedijant, ki je pozabaval tudi naše občinstvo z velikimi vlogami in kot neobičajen glasbenik. Tokrat so trije mojstri res mojstrski. Cerarjeva je očala

tudi s čistim obrazom deklice, ki raziskuje sebe in svet okoli sebe. Pavčkova je bila prepričljiva kot ljubeča babica, nenavadno odločna ženska za tedanji čas; prevzela je tudi kot nesrečna žena in mati hčerke, ki je njene stiske dojele, ko je odrasla. Škof je na oder prišel naravnost iz knjige: bil je ravno tak, kot si si ga v mislih narisal ob prebiranju romana. To so seveda lahko opazili tisti gledalci, ki so Haderlapino knjigo prebrali. Druge Angel pozabe in bralni užitek še čakata.

In ker je uspešnost uprizoritve sad skupinskega dela, na kar je Igor Pison lahko še posebej ponosen, je prav ome-

niti vse. Ob že imenovanih so pri odrskem Angelu pozabe sodelovali še: dramaturginja Eva Kraševac; scenografinja Petra Veber; kostumografinja Belinda Radulović; skladatelj Laren Polič Zdravič in lektorica Tatjana Stanič. V ta projekt je Igor Pison vložil veliko dela in truda, saj je s Petro Veber poskrbel še za oblikovanje luči.

V prvi vrsti, skoraj v neposrednem stiku z igralci, je sedela Maja Haderlap. Soočenje s svojo izpovedjo jo je ganilo. Potem pa je »dečva«, ki je znala uresničiti svoje sanje, premišljeno rekla: »V redu je.« Res je, zelo je v redu.

Breda Pahor

Igralci Barbara Cerar, Saša Pavček in Janez Škof so tokrat posebno prepričljivo nastopili

SSG - V torek premiera na sedežu SKD Barkovlje Grimmov Žabji kralj tokrat v lutkovni preobleki

Slovensko stalno gledališče bo ponovno obiskalo osnovne šole in vrtce s slovenskim učnim jezikom na Tržaškem z novo predstavo, ki je namenjena najmlajšim abonentom Zlate ribice. Tokrat bo zaživela obče znana pravljica bratov Grimm Žabji kralj, v lutkovni preobleki in v režiji Roberta Waltha. Nova koprodukcija ljubljanskega Mini teatra in Slovenskega stalnega gledališča je nastala po veliki uspešnici iz leta 2001, s katero je Mini teater imel več kot 200 ponovitev v Sloveniji, na Hrvaškem, Avstriji, Italiji, Belgiji in na Madžarskem. Waltl (protagonist v naslovni vlogi predstave Striček Vanja, ki je v teh dneh na sporedu v abonmaju SSG za odrasle) je obnovil režijo Slavča Malenova, njegovo nekdanjo vlogo v tem

lutkovnem biserčku pa je prevzel igralec Tadej Pišek.

Zgodba o princesi, ki ji v kalni mlaki izgubljeno zlato žogico vrne žabec, v zameno pa želi princesino ljubezen, temelji na vedno aktualni temi sklepanja kompromisov. Sporočilo pravljice, namenjeno malim princeskam, kaže na možnost gledanja dogodkov z različnih zornih kotov, saj lahko včasih tudi v stvarih, ki se nam sprva zdijo grde, s potrpežljivostjo odkrijemo lepoto. Lutkovna predstava, ki je v obnovljeni obliki doživela premiero januarja v Ljubljani, je nastala v sodelovanju s priznanimi bolgarskimi lutkovnimi umetniki. Tržaška premiera bo na sporedu v torek, 18. marca, ob 10.30 na sedežu SKD Barkovlje.

OPČINE - Dvorana Zadružne kraške banke Cveto Vidovič daje na ogled svoje slike oziroma TV ekrane

Jutri, 17. t. m., ob 18. uri bodo v dvorani Zadružne kraške banke na Opčinah odprli razstavo slik-TV ekranov Cveta Vidoviča. S slovenskim likovnikom se bo pogovarjala Vesna Benedetič. Razstava bo na ogled vsak dan do 31. marca, od 14.30 do 17.30. Cveto Vidovič se je rodil leta 1964 v Mariboru, obiskoval je Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani in za seboj ima številne osebne razstave tako v Sloveniji kot v tujini. Živi in dela v Sežani.

Vesna Benedetič o razstavljalcu:

Pred nekaj dnevi, v tišini prelepega spomladanskega popoldneva, me je klic telefona skoraj presenetilo. Prijatelj Cveto me je zabil za pomoč pri promociji svoje razstave. Seveda, z veseljem. To je itak smisel mojega prepričanega stališča o "delitvi umetnosti", o mreženju med umetniki in o skupnem delu. V trenutku sem si že točno predstavljala, kako in kaj, in že sem imela v mislih vse potrebne korake ... nato pa, šele na koncu klica, me Cveto nonšalantno zaprosi (seveda zelo vljudno, ker je olikana oseba), če ga lahko predstavim ... in mi naenkrat obrne shemo, ki sem si jo zamislila. Tople in udobne gotovosti je pač treba prevrniti.

Cveto Vidovič je umetnik in slikar, ki prese- neča gledalca ... vse je mogoče ... ali pa sploh ne. Z visoko dialektiko, katere dokončnega bistva ne bom mogla nikoli dojeti, razmišlja in pogloblja koncepte, ki jih v trenutku uniči s spet novim, različnim, fragmentarnim vidikom, in evo nove misli in podobe, ki razbijejo kateri koli predsodek, standard ali stereotip. Nor, vizionar ali provokator? Vse to in še več ... ali pa sploh ne.

Cveto Vidovič o svoji razstavi:

Slika je v službi psevdo ilustracije latinskih pregovorov, ki so hkrati v funkciji podnapisov oz. simuliranega teksta. Je vizualna parafraza, na-

ključna, neumestna. Koncept predstave je izmeničnost odnosa empirično-tekstualne in vizualne zaznave ujete v obliko pop ikone-TV ekrana, v tem primeru kvadratno nagajivega (kar pač ne ustreza vedno večjim panoramskim vsejšim formatom obstoječih aparatov). Če je v enem primeru podnapis razlaga vizualne vsebine, je v naslednjem slika postavljena popolnoma naključno in slučajno sovpadne, ali pa sploh ne. V tej izpovedi sem zasvojen s televizijo, kar je v dandanašnjem trendu in poplavi e-medijev (internet streamov) ter agresivni raznorodnih trendseterskih posilstev skorajda heretično. Dojemam vizualizacijo tekstualno-empiričnega neselektivno, nekritično, pogojeno z vsiljeno pop ikonografijo. Ta kreacija je lahko davek na submisivnost, zasvojenost ali pa preprosta reakcija in racionalen upor (populus vult decipi, ergo decipiatur).

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Velika dvorana

V sredo, 19. marca, ob 14.30 / Anton Pavlovič Čehov: »Striček Vanja« / Režija: Ivica Buljan. / Ponovitev: v četrtek, 20. in petek, 21. ob 20.30, v soboto 22. ob 19.00 ter v nedeljo, 23. marca ob 16.00.

Stalno gledališče FJK il Rossetti

Dvorana Generali

Danes, 16. marca, ob 16.00 / Nikolaj Vasil'evič Gogol: »Lispettor generale«. / Režija: Damiano Michieletto.

V sredo, 26. marca, ob 20.30 / Francesco Niccolini e Margherita Rubino: »Dopo il silenzio« / Ponovitev: v četrtek, 27. marca, ob 16.00 in ob 20.30.

Dvorana Bartoli

V sredo, 19. marca, ob 21.00 / Gianni Clementi: »Grisu', Giuseppe e Maria« / Ponovitev: do sobote, 22. marca, ob 21.00.

GORICA

Komigo 2014

Kulturni dom

V torek, 18. marca, ob 20.30 / Matej Gruden in Iztok Cergol: »(U)tri(n)ki«.

V nedeljo, 30. marca, ob 20.30 / F. B. Sedej »Umor v vili Roung«.

V ponedeljek, 14. aprila, ob 20.30 / Boris Kopal: »Po mojem slovensi ...«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

SNG

V torek, 18. marca, ob 20.00 / »Postani obcestna svetilka (Srečko Kosovel)«.

V sredo, 19. marca, ob 20.00 / Matjaž Briški: »Križ«. / Ponovitev: v četrtek, 20., v soboto, 22., v petek, 28 in v soboto, 29. marca, ob 20.00.

V torek, 25. marca, ob 20.00 / Fedor Šili: »Čarovnik«.

LJUBLJANA

SNG Drama

Veliki oder

V torek, 18. marca, ob 19.30 / Ivan Cankar: »Kralj na Betajnovi« / Ponovitev: v sredo 19. marca ob 19.30.

V četrtek, 20. marca, ob 19.30 / Seneka: »Medeja«. / Ponovitev: v petek, 21. marca, ob 19.30.

V soboto, 22. marca, ob 19.30 / Rudi Šeligo: »Svatba«. / Ponovitev: v ponedeljek, 24. marca ob 19.30.

V torek, 25. marca, ob 19.30 / Dušan Jovanovič: »Boris, Milena, Radko«. / Ponovitev: v petek, 28. marca, ob 20.00.

Mala dvorana

V sredo, 19. marca, ob 20.00 / Kobo Abe: »Prijatelji«.

V ponedeljek, 17. marca, ob 20.00 / Maja Haderlap: »Angel pozabe«. / Ponovitev: v torek, 18. marca, ob 20.00.

V četrtek, 20. marca, ob 17.00 / Fran Levstik: »Martin Krpan«.

V petek, 21. marca, ob 20.00 / Evripid: »Alkestida«.

V soboto, 22. marca, ob 20.00 / Conor McPherson: »Jez«.

V ponedeljek, 24. marca, ob 20.00 / Fedor Šili: »Čarovnik«.

Slovensko mladinsko gledališče

V nedeljo, 23. marca, ob 19.30 / Jure Novak: »Sokrat, Slavoj in sofisti«. / Ponovitev: v ponedeljek, 24. marca, ob 19.30.

V sredo, 19. marca, ob 20.30 / Muzikal »Cats« / Režija: Trevor Nunn / Ponovitev: V četrtek, 20. in v petek, 21. ob 20.30, v soboto, 22. in v nedeljo, 23. marca, ob 16.00 in ob 20.30.

Gledališče Miela

V torek, 25. marca, ob 21.30 / Nastopa: Maria Antonietta.

LONJER

Športno kulturni center - Lonjer

Danes, 16. marca, ob 17.00 / »20. Revija kraških pihalnih godb« / Ob 20. obletnici prireditve nastopajo: Godbeno društvo Nabrežina (dir. Sergio Gratton) / Pihalni orkester Breg (dir. Edvin Križmančič) / Brkinska godba 2000 (dir. Tomaž Škamperle).

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Gallusova dvorana

V torek, 18. marca, ob 19.30 / nastopil bo slaven ameriški organist Nathan J. Laube.

V četrtek, 20. marca, ob 19.30 / koncert / »Kromatika 6.« / Dirigent: En Shao; Simfonični orkester RTV Slovenija / Solisti: Benjamin Ziervogel, violina; Katja Krajnik Kralj, viola; Igor Mitrovič, violončelo.

SNG Opera in balet Ljubljana

V četrtek, 20. marca, ob 19.30 / Giuseppe Verdi: »Ples v maskah (Un ballo in maschera)«. / Ponovitev: v petek, 21. ob 17.00, v soboto, 22. in v torek, 25. marca, ob 19.30.

V sredo, 26. marca, ob 11.30 in ob 17.00 / Gisbert Näther: »Picko in Paco« / Ponovitev: četrtek, 27. marca, ob 10.00 in ob 11.30.

V petek, 28. marca, ob 18.00 / Johann Strauss ml.: »Netopir (Die Fledermaus)«.

V soboto, 29. marca, ob 19.30 / Giuseppe Verdi: »Rigoletto«.

Klub CD

V torek, 18. marca, ob 20.00 / nastopa: Nate Wooley Quintet; Nate Wooley, trobenta; Josh Sinton, basovski klarinet in baritonski saksofon; Matt Moran, vibrafon; Eivind Opsvik, bas; Harris Eisenstadt, bobni.

Kino Šiška

V četrtek, 13. marca, ob 20.30 / koncert / Yu-Go! Vs. Street Explosion: Eyesburn (Srb), Gatuzo (Hr), Srečna Mladina (Slo).

V nedeljo, 24. marca, ob 21.00 / Nastopata: Toy (Ang), Samosvjetlo (Slo/Hr).

V sredo, 26. marca, ob 21.00 / Nastopa indie rock bend »The Ministry of Wolves«.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella: je na ogled razstava tržaškega grafika, slikarja in kiparja Franka Vecchieta »Memorabilia«. Prirejata jo Slovenska kulturno-gospodarska zveza in Društvo za umetnost Kons. Razstava bo na ogled do 30. marca.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentracijsko uničevalno taborišče, fotografska razstava in knjižnica. Urnik: odprto vsak dan od 9.00 do 19.00. Vstop prost.

Železniški muzej na Marsovem polju (Campo Marzio, Ul. Giulio Cesare, 1): Stalna razstava železnice postaje. Urnik: od 9.00 do 13.00. / Za več informacij: tel.:040-3794185; fax: 040312756.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek, od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

ROMANS

V langobardski dvorani v občinski stavbi: je na ogled stalna razstava »Vojščaki svetega Jurija - Svobodni možje, zemljiški gospodarje, premožni lastniki«; od ponedeljka do petka med 11.00 in 13.00, ob ponedeljkih in sredo tudi med 16.00 in 18.00; informacije na tel. 0481-966904.

SLOVENIJA

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14.00 in 16.00 ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTO

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

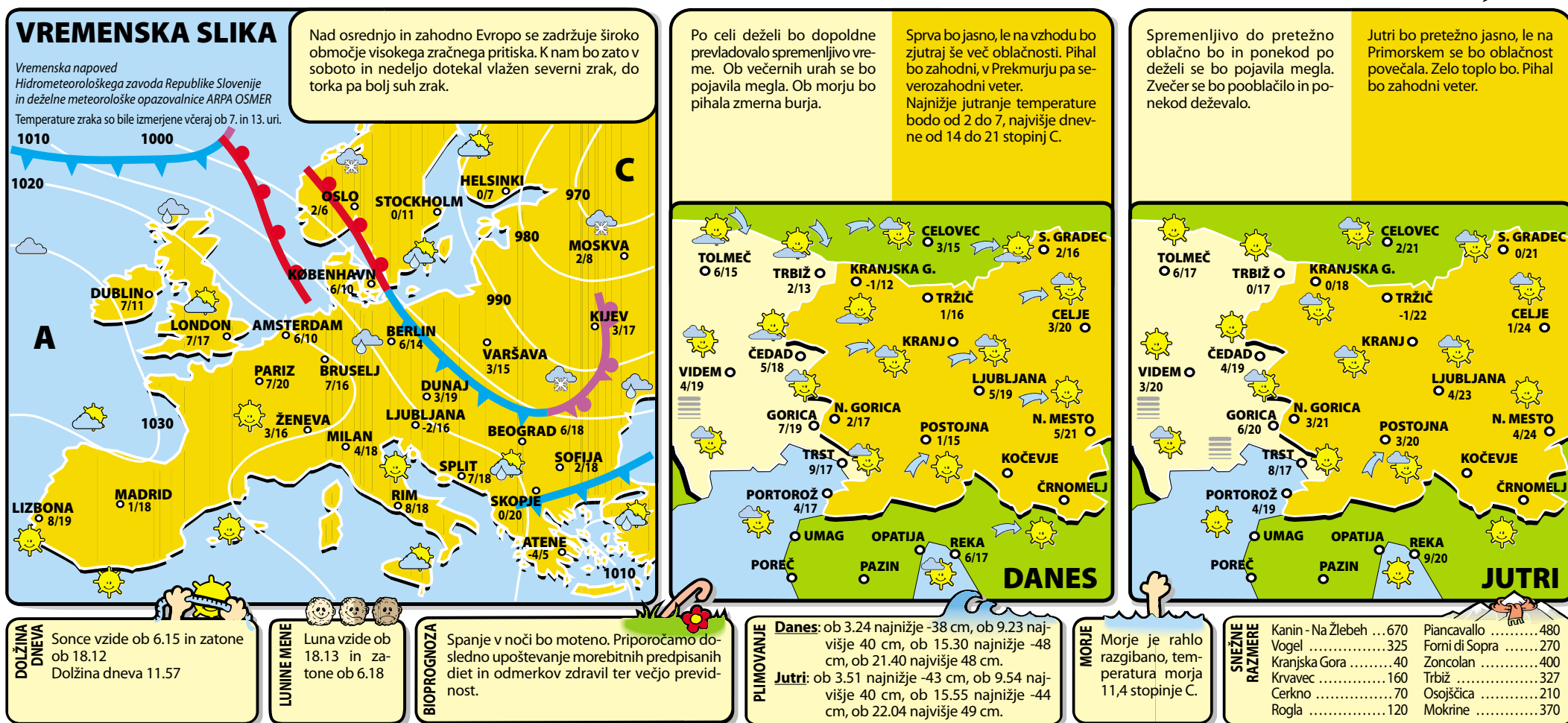
Muzej novejšje zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

SLIKOVNA KRIŽANKA - Svetovna književnost

REŠITEV V NASLEDNJI ŠTEVILKI NA STRANI RADIO IN TV SPOREDOV

SESTAVIL LAKO	SVETOVNO PRVENSTVO	ITALIJANSKA, SREDOZEMSKA JED	GOROVJE V SAUDSKI ARABJI	PRVA ŽENSKA	KEMIJSKI ZNAK ZA LITIJ	ITALIJANSKA IGRALKA GRAMATICA	BERI PRIMORSKI DNEVNIK	NAJPOMEMNEJŠE DELO KNJIŽEVNIKA NA SLIKI	PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	ORIENTALSKA JED	TIPIČNA ITALIJANSKA TAKSA	MATERINA SESTRA, TETA	IRSKI PARLAMENT, ... EIREANN
MESTO V BELGIJI Z DIRKALISČEM FORMULE 1				AMERIŠKI FILMSKI IGRALEC WALLACH			GIOVANNI PASCOLI	▼	NIZ. NOGOMETNAŠ GULLIT				
ČLOVEKU NAJZVEŠTEJŠA ŽIVAL				POPOLNA UMETNICA VOLUMEN, OBSEŽNOST			TEŽE OVOJNIN		VRSTA RASTLINE				
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	PRIPRAVA ZA KAJENJE RIMSKI DRŽAVNIK					PREBIVALCI EVR. OTOKA PRAVOSLAVNI MENIH							
BRITANSKA FILMSKA IGRALKA (DEBORAH)				MESTECE V FRANCJIJ SL. UGANKARSKA REVUIJA						DEL, DELEŽ, PARCELA			
ALOJZ REBULA			NAM OMOGOČA VID KRAJ PRI ŽALCU			TUJE ŽENSKO IME				KEM. ZNAK ZA NIKELJ		USIHANJE TELESNIH MOČI V STAROSTI	
STRUPEN PRESNOVEK BRIT. PEVEC COCKER						AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (PATRICIA)	AMERIŠKI SLIKAR IN KIPAR (THOMAS)						PALICA, FIŽOLOVKA
PRIMORSKI DNEVNIK, TVOJ DNEVNIK	TRUD	EDEN OD DUMASOVH MUŠKETIRJEV	ORJAŠKI TROPSKI KUŠČARJI	SETA OBLAK	VZDEV. ALEŠA KERSNIKA		JAMES JOYCE			KATRAN		DENARNA ENOTA NA HRVAŠKEM	
BIVALIŠČE UMRLIH V SLOVANSKI MITOLOGJI				FILM O DIVJEM ZAHODU ENOTA ZA ČISTINO ZLATA	MESO PLAHE GOZD. ŽIVALI		HURUŠČ, TRUŠČ			ZAPUSTITEV POLOŽAJA MUSLIMANSKI POZDRAV			
ORIENTALSKO RIŽEVO ŽGANJE (MNOŽ.)				RUPEL ALDO AZIJSKA DRŽAVA			... IACTA EST KAPLJICA ŽALOSTI			SLOBODAN NOVAK RENE DESCARTES		LADO LESKOVAR ZAREZA PRI SODU	
MINERALNA TOLŠČA ZA SVEČE					ŠPORTNA STAVA BARVA KOŽE, POLT		ARG. NOGOMETNI AS ... ZWEI, DREI						
VNETJE RAMENSKEGA SKLEPA						IT. IGRALKA MASSARI EDUARDO DE FILIPPO			ORODJE ZA DOLBENJE KEM. ZNAK ZA TELUR				ANTON AŠKERC
PRVA SLOVENSKA IGRALKA ITA ...					ZDRAVNIK, SPECIALIST ZA OMRTVINČENJE					LETUVIŠČE IN ZDRAVILIŠČE V ŠVICI			
NEKDANJI SLOVENSKI TOLAR					NEMŠKI FILOZOF (IMMANUEL)					NAŠA ZGODOVINARKA VERGINELLA			

SLOVARČEK - DAIL (Eireann) = irski parlament • EAKINS = ameriški slikar • EVVINA = tuje žensko ime • KALE = kraj pri Žalcu • MARIOL = mestece v Franciji, departma Allier • OMARTRITIS = vnetje ramenskega sklepa

Angelina Jolie poziva k ustavitvi trpljenja v Siriji

ŽENEVA - Ameriška igralka Angelina Jolie je v luči trajajočega konflikta v Siriji mednarodno skupnost pozvala, naj se močneje zavzame za ustavitev državljanske vojne v tej državi. "Pozivam vas, da skupaj ukrepamo in sirskega narodu prihranimo še eno leto nevzdržnega trpljenja," je v izjavi, ki so jo v pobjavi v Ženevi, zapisala Jolijeva. "Prosim, skušajte si predstavljati, da bi vaši otroci morali preživljati grozo v Siriji," je še zapisala Jolijeva, ki sicer deluje kot posebna veleposlanica pri Visokem komisariatu ZN za begunce (UNHCR) s sedežem v Ženevi. "Pomislite na otroke, ki niso samo begunci, ampak tudi sirote. Na otroke, katerih majhna telesa so raztrgale bombe ali na stotisoče tistih, ki v tem trenutku umirajo od lakote," je opozorila zvezdnica. (STA)

Ameriški upokojenec v dveh tednih umrl kar dvakrat

NEW YORK - Mrliški oglednik okrožja Holmes v ameriški zvezni državi Mississippi Dexter Howard se bo v zgodovino zapisal skupaj z upokojenecem Walterjem Williamsom, ki ga je dvakrat v dveh tednih razglasil za pokojnega. Ko so Williamsa v pogrebem zavodu prvič začeli pripravljati na balzamiranje, je začel brcati z nogo. Odpeljali so ga v bolnišnico, kjer je okreval. Toda nečak Eddie Hester je nekaj dni pozneje ponovno poklical reševalce. Williams je spet prišel v roke Dexterju, ki ga je še enkrat razglasil za mrtvega in poslal v pogrebni zavod. Tokrat je res umrl. (STA)

SRBIJA - Negotov izid današnjih predčasnih parlamentarnih volitev

Vnaprej znan zmagovalec na volitvah, koalicija, s katero naj bi vladal, pa ne

BEOGRAD - Izid današnjih predčasnih parlamentarnih volitev v Srbiji ni tako gotov, kot se kaže na prvi pogled. Pričakovati je sicer prepričljivo zmago Srbske napredne stranke (SNS) podpredsednika vlade Aleksandra Vučića, odprto pa ostaja, s kom bo vodja SNS oblikoval vlado. Politični analitiki napovedujejo, da bo do konca trajal boj za drugo mesto, za nekatere stranke pa tudi za doseg petodstotnega volilnega praga.

Zdaj 44-letni Vučić je v zadnjih dveh letih pridobil na oblasti in priljubljenosti. Njegov prevzem položaja predsednika vlade je bil tako samo še vprašanje časa. Od poletja 2012 svojo SNS vodi v vladni koaliciji pod vodstvom premiera Ivica Dačića veliko manjše Socialistične stranke Srbije (SPS).

Lansko jesen mu je v okviru preoblikovanja vlade Dačić ponudil prevzem položaja premiera, kar je zavrnil. Priložnost za okrepitev položaja na predčasnih volitvah pa je videl po koncu letošnjega januarja, ko je Srbija začela pristopna pogajanja z EU. Kot navaja avstrijska tiskovna agencija APA, predčasne volitve sicer niso bile potrebne, saj parlamentarna večina ni bila ogrožena.

Zadnje javnomnenjske ankete napovedujejo okoli 55-odstotno volilno udeležbo nekaj manj kot 6,8 milijona volivcev. Vučić lahko pričakuje, da bo volilna koalicija pod vodstvom njegove SNS "Prihodnost, v katero verjamemo", v kateri so tudi Srbsko gibanje prenove (SPO), Socialdemokratska stranka Srbije (SDPS), Nova Srbija (NS) in Gibanja socialistov, dobila več kot 40 odstotkov glasov.

Ni pa še jasno, ali bo dobila absolutno večino glasov, kar bi bilo dovolj za samostojno vodenje vlade. Vučić je v dneh pred volitvami napovedal, da SNS tudi v primeru absolutne večine ne bo sama obli-

Aleksandar Vučić na volilnem shodu

ANSA

kovala vlade. S kom jo bo, pa ni želel povedati. Kot je dejal, bo o partnerjih v vladi razmišljal po volitvah.

Vučić je iz volilne kampanje opazno potisnil 48-letnega premiera Dačića, saj se je kot visok državni predstavnik udeležil vrste ključnih dogodkov, kot so bili obiski številnih tovarn, ki so odpirale nova delovna mesta.

Vučić je med kampanjo hkrati zastril retoriko do opozicije in vodjo največje opozicijske Demokratske stranke (DS) Dragana Đilasa neposredno obtožil za ekstremizem ob trditvi, da želi doseči ukrajinski in bosanski scenarij v Srbiji. Po ocenah hrvaške tiskovne agencije Hina je kampanjo obeležilo tudi očitno favoriziranje Vučića in SNS v srbskih medijih, tako da odgovor DS glede teh obtožb ni dobil zadostnega odmeva.

V takem ozračju politični analitiki tako ne dvomijo v zmago SNS, vidijo pa tudi možnost, da bi Srbija po desetih letih lahko znova dobila premiera iz stranke, ki bo

zmagala na volitvah. Od leta 2003, ko je bil umorjen premier Zoran Đinđić, srbskih vlad namreč niso vodili zmagovalci volitev. Analitiki se tudi strinjajo, da bo glavna volilna tekma potekala za drugo mesto. Najbližje SNS, bi, kot kažejo ankete, lahko prišla sedanja koalicijska partnerka v vladi, socialisti premiera Dačića, vendar njegovi koalicijski napovedujejo kar trikrat manj glasov (okoli 13,9 odstotka).

Demokratski stranki (DS) Dragana Đilasa se po zadnjih raziskavah obeta okoli 9,1 odstotka glasov, narašča pa podpora koalicijski okoli bivšega srbskega predsednika Borisa Tadića, ki je pred volitvami izstopil iz DS in ustanovil Novo demokratsko stranko - s 6,1 na več kot osem odstotkov glasov.

Po zadnjih javnomnenjskih raziskavah bi volilni prag lahko znova dosegla tudi Demokratska stranka Srbije (DSS) bivšega premiera Vojslava Košunice, ki bi s tem lahko ostala edina parlamentarna stranka, ki nasprotuje približevanju Srbi-

je EU in dialogu s Prištino. Druge stranke ali koalicije pa so na robu ali pod volilnim pragom.

Raziskava Centra za svobodne volitve in demokracijo (CESID) kaže, da volivci od nove vlade pričakujejo otipljive rezultate in ukrepe na področju zaposlovanja in izboljšanja življenjskega standarda. Več kot 80 odstotkov vprašanih pričakuje, da bodo prioritete nove vlade zmanjšanje brezposelnosti in povečanje življenjskega standarda, nato pa pravice delavcev in izboljšanje zdravstva ter socialna varnost upokojenecov. Vprašanja zunanje politike so daleč zadaj, prav tako vprašanje Kosova, ki bi moralo biti prioriteta vlade po mnenju samo pet odstotkov vprašanih.

Danes bodo volišča odprta od 7. do 20. ure ure. V Srbiji bo odprtih 8262 volišč, na Kosovu pa bodo Srbi lahko glas oddali na 90 voliščih. Končne izide naj bi volilna komisija objavila najkasneje do 20. marca.

Za 250 poslanskih mest se bo potegovalo 19 list s skupno 3020 kandidati. V Beogradu bodo v nedeljo tudi lokalne volitve, na katerih bo 1,5 milijona volivcev izbiralo 110-člansko mestno skupščino in župana. Glavna opozicijska stranka DS, ki je na državni ravni izgubila parlamentarne volitve leta 2012, upa, da ji bo uspelo znova zasesti županski stolček v prestolnici, potem ko je njenega župana Dragana Đilasa septembra lani po preoblikovanju koalicije odstavila mestna skupščina. Đilas, sicer predsednik DS, ki je bil župan Beograda od leta 2008, se tokrat znova poteguje za položaj. Vučićeva SNS upa, da bo zmagala tudi v Beogradu, kjer ni slavila še nikoli. V primeru zmage koalicije pod vodstvom SNS v Beogradu je Vučić kot možno kandidatkot za županjo svoje stranke med drugim navedel sedanjo ministrico za energetiko Zorano Mihajlović.

Vesna Rojko (STA)

EVROPARLAMENT Univerzalni polnilec za mobilne telefone

STRASBOURG - Evropski parlament predlaga uvedbo enotnih polnilcev za mobilne telefone. Predlog direktive, ki so ga ta teden potrdili evropski poslanci namreč predvideva, da bi mobilni telefoni morali imeti univerzalni polnilec, s čimer bi med drugim zmanjšali stroške in druge težave uporabnikov, so sporočili iz Evropskega parlamenta.

"Zadovoljna sem, da smo se strinjali o uvedbi univerzalnega polnilca, ki bo zadovoljil interese uporabnikov in pomagal okolju. S tem bi končali težave s polnilci, letno pa bi zavržli 51.000 ton elektronskih odpadkov manj," je dejala poročevalka Barbara Weiler (S&D).

Predlog direktive vzpostavlja usklajena pravila, ki določajo pogoje za prodajo radijske opreme, tudi mobilnih telefonov in modemov. Modernizacija direktive je potrebna zato, ker se na trgu pojavlja vse več takšnih naprav, pri čemer je treba preprečiti, da bi se medsebojno motile. Zakonodajca zahteva tudi spoštovanje bistvenih zdravstvenih in varnostnih standardov.

O tem, za katere naprave bo dejansko veljala direktiva, bo odločala Evropska komisija. Predlog mora potrditi še evropski vrh oziroma Svet Evrope, države članice pa bodo nato imele dve leti časa za prenos direktive v nacionalne zakonodaje. (STA)